

NARODNI KOLEDAR

za prestopno leto 1892.

Uredil in izdal

Dragotin Hribar.

V Celji.

Tiskal in založil Drag. Hribar.

17504/4

5230 N
15.8.1949.

Leto 1892.

je prestopno leto in ima 366 dni, mej temi je 67 nedelj in praznikov. Začenja se s petkom, končuje pa s soboto.

Letni vladar je Venera.

Daljava Venere od solнца ni popolnoma tri četrtine daljave zemlje od solнца. Noben planet ne pride zemlji tako blizu kakor Venera. V spodnji dotiki je Venera od zemlje oddaljena samo 38 milijonov kilometrov, v zgornji pa vendar 260 milijonov. Venera kaže premembe kakor naša luna. Te premembe opazujemo lahko že s srednjim daljgledom. Po teh premenbah in pa po daljavi ozemlja se ravna Venerina svetloba. Čim bolj se približa zemlji, tem manjši je svetli srp, močnejša pa svetloba. Najbolj sveti Venera, ko je blizu spodnji dotiki torej kacic 40 stopinj zapadno ali vzhodno od solнца. Ta čas sveti skoro petkrat tako močno kakor Jupiter in opazuješ, da razne stvari delajo pri tej svetlobi celo senco. Zanimiva, pa še ne pojasnjena je prikazen, da večkrat na temni strani Venerini opazimo neko posebno lastno svetlobo. Teleskopična in spektroskopična opazovanja Venere so dokazala, da ima ta planet precej debelo ozračje. Okrog svoje osi zavrti se Venera v 23 urah 21 minutah, okrog solнца pa pride v 225 dneh. Polutnik Venerin je za 72° nagnjen proti ravnini njene drage. Kakor je znano, zavisi različnost letnih časov od tega kota. Ker je za zemljo ta kot samo 23°, je pač lahko umljivo, da je razlika mej letnimi časi na Veneri mnogo večja nego na zemlji.

Godovinsko število.

Zlato število 12, epakta ali lunino kazalo I., solnčni krog 25, rimsko število 5, Nedeljska črka C B, značaj ali praznično število 27.

Štirje letni časi.

Pomlád se prične dné 20. marcija ob 4. uri 27 minut zjutraj. — Poletje dné 21. junija 0. uri 28 minut zjutraj. — Jesen dné 22. septembra ob 3. uri, 5 minut zvečer. — Zima dné 21. decembra ob 9. uri 24 minut zjutraj.

Mrakovi 1892. leta.

Leta 1892 mrkne solnce dvakrat in luna dvakrát. V naših krajih se bodeta videla oba lunina mraka.

I. Polni solnčni mrak bode dné 26. in 27. aprila. Začetek mraku sploh dné 26. ob 8. uri 52 minut zvečer, popolnemu mraku ob 10. uri 17 minut zvečer. Sreda mraku ob 10. uri 19 minut zvečer. Konec popolnemu mraku ob 11. uri 45 minut zvečer. Konec mraku sploh dné 27. ob 1. uri 10 minut zjutraj.

Mrak se bode videl v južni polovici Velicega oceana; v največjem delu Nove Seelandije in na zapadnem obrežji južne Amerike. Sreda mraka se na kontinentih ne bode videla.

II. Parcijelni lunini mrak bode dné 11. in 12. maja. Začetek mraku sploh dné 11. ob 10. uri in 16 minut zvečer, sreda mraku ob 11. uri 59 minut. Konec dné 12. ob 1. uri 42 minut zjutraj. Mrak se bode videl v zapadni Avstraliji, v zapadni polovici Azije, Afriki, južni Ameriki, na Indijskem in Atlantskem oceanu.

III. Parcijelni solnčni mrak bode dné 20. oktobra. Začetek mraku ob 5. uri 21 minut zvečer. Konec mraku ob 10. uri 3 minute zvečer. Mrak se bode videl v Srednji in Severni Ameriki izvzemši Kalifornijo in Grenlandijo. Videl se bode pa ta mrak tudi v zapadni Islandiji in severni polovici Atlanskega oceana.

IV. Polni lunini mrak bode dné 4. novembra. Začetek mraku sploh ob 3. uri 14 minut zvečer. Začetek popolnemu mraku ob 4. uri 28 minut; sreda mraku ob 4. uri 50 minut. Konec polnemu mraku ob 5. uri 13 minut. Konec mraku sploh ob 6. uri 26 minut. Velikost zatemnenja v delih luninega premera = $1\frac{1}{10}$. Mrak se bode videl v večjem delu Velikega oceana, v Avstraliji, Aziji, Evropi in skoro v vsej Afriki (izimši zapadni del severne Afrike.) Luna vzhaja ta dan ob 4. uri 30 minut, ko je torej že popolnoma zatemnjena.

Vidnost planetov.

Merkur se vidi sredi januarja na jutranjem nebu in pride dné 6. marca v zgornjo dotiko s solncem in se more videti v začetku aprila na zapadnem nebu. Dné 19. aprila pride Merkur v spodnjo dotiko s solncem, dné 20. junija v zgornjo in dné 26. avgusta zopet v spodnjo dotiko in se v prvi polovici septembra vidi pred solnčnim vzhodom, pa le težko. Dné 12. septembra pride Merkur zopet v spodnjo dotiko s solncem in se prikaže proti koncu decembra jedno uro pred solnčnim vzhodom na jutranjem nebu.

Venera je v začetku leta večernica z naraščujočo svetlobo. Dné 30. aprila doseže največjo vzhodno elongacijo in zahaja tačas štiri ure po solnčnem zahodu. Dné 30. maja je Venera najsvetlejša in zgine proti koncu junija v solnčnih žarkih ter pride dné 9. julija v spodnjo dotiko s solncem. Konec julija vidi se Venera na vzhodnem nebu, in je najsvetlejša dné 19. avgusta kot zgodnja dānica; pride dné 18. septembra v največjo elongacijo ter se vidi do konca leta na vzhodnem nebu.

Mars vidi se vse leto in se pomiče do 7. julija naprej, potem pa do 5. septembra nazaj; potem pa zopet naprej. V začetku leta stoji v znamenju tehtnice in vzhaja okoli $4\frac{1}{2}$ ure pred solncem. Nastopne mesce vedno prej vzhaja, kajti v februarju je že v znamenju škorpijona in proti koncu marca pa preide v znamenje strelca. Dné 29. marca je Mars v kvadraturi s solncem, in stopi proti koncu aprila v znamenje divjega kozla ter v začetku junija izhaja že o polnoči. Dné 4. avgusta je Mars v opoziciji s solncem in vzhaja prve dni septembra ob solnčnem zahodu. Dné 10. decembra pride Mars v kvadraturu s solncem in zahaja proti polnoči. Konec leta je v znamenji rib.

Jupiter stoji vse leto v znamenji rib in se pomiče do dné 15. avgusta naprej, potem pa do 9. decembra nazaj, od tega časa pa zopet naprej. V začetku leta zahaja Jupiter ob 10. uri zvečer, v začetku leta pa ob 8. uri in v začetku februarja pa že ob 7. uri ter zgine potem v solnčnih žarkih.

V začetku maja je Jupiter zopet na vzhodnem nebu malo časa pred solničnim vzhodom. Solnce vzhaja vedno poprej, tako da konec junija vzhaja že ob polnoči. Dné 15. julija je Jupiter v kvadraturi s solncem. V začetku avgusta vzhaja ta planet že ob 10. uri zvečer, v začetku septembra ob 8. uri zvečer in je prve dni oktobra o polnoči v poldnevniku. V začetku oktobra je v poldnevniku ob 10. uri zvečer, v začetku decembra ob 8. uri in konec leta ob 6 $\frac{1}{2}$. uri zvečer.

Saturn stoji v začetku leta v znamenji device, ter se prvih deset dni še pomiče naprej, potem pa do 25. maja nazaj, potem pa zopet naprej. V začetku leta vzhaja ob 11. uri, v začetku februarja ob 9. uri in v začetku marca ob 7. uri in pride dné 16. marca v opozicijo s solncem ter se torej tačas vidi vso noč. Dné 1. aprila je Saturn v poldnevniku ob 11. uri zvečer, dne 1. maja ob 9. uri in dné 1. junija ob 7. uri. Dné 14. junija je v kvadraturi s solncem. V začetku julija zahaja Saturn ob 11. uri, v začetku avgusta pa že ob 9. uri zvečer. Vedno bolj se približuje solncu in pride dné 25. septembra ž njim v dotiko in se potem pokaže na jutranjem nebu še le v oktobru. Dné 1. novembra vzhaja Saturn malo pred 4. uro zjutraj, dné 1. decembra pa ob 2. uri in konec leta pa o polnoči.

Uran stoji v začetku leta tudi v znamenji device ter se do dné 9. februarja naprej pomiče, potem pa do dné 10. julija nazaj. Na to pa do konca leta zopet naprej. Dné 1. januarja vzhaja ob 2 $\frac{1}{2}$. uri zjutraj in pride dné 26. januarja v kvadraturu s solncem. Ker Uran vzhaja vsak mesec za kaki dve uri poprej, vzhaja torej v začetku aprila že ob 8 $\frac{1}{2}$. uri zvečer. Dné 23. aprila je Uran v opoziciji s solncem in dné 24. julija zopet v kvadraturi. Dné 1. avgusta zahaja že po 10. uri zvečer. V septembru izgine Uran v solčnih žarkih. Dné 28. oktobra pride v dotiko s solncem in se pokaže potem še le koncem leta na vzhodnem nebu.

Neptun stoji v začetku leta v znamenji bika in se pomiče nazaj do 15. februarja, potem pa do dné 14. septembra naprej, nato pa do konca leta zopet nazaj. V začetku leta je ob 9. uri zvečer v poldnevniku, pride dné 25. februarja v kvadraturu s solncem in se vidi do začetka maja na večernem nebu. Dné 29. maja stopi Neptun v dotiko s solncem in se prikaže sredi junija na jutranjem nebu. Dné 3. septembra pride Neptun zopet v kvadraturu s solncem, dné 1. decembra pa v opozicijo ž njim in se potem vidi do konca leta večji del noči.

Letni značaj.

Leto 1892. bode sploh bolj mokro nego suho, soparno in precej gorko.

Pomlad bode pozna ali vendar pridelkom ugodna.

Poletje bode gorko in soparno.

Jesen bode gorka in lepa, pa ne bode dolgo trpela, kajti v novembru se začne zima, proti Božiču bode pa južno vreme.

Zima bode sprva suha, v februariji se pa začne deževje.

Zvezdna znamenja.

Znamenja pomládi.	Znamenja poletja.	Znamenja jeseni.	Znamenja zime.
Ribe = ☰	Dvojčki = ♊	Devica = ♍	Strelec = ♐
Oven = ♈	Rak = ♋	Tehtnica = ♎	Kozel = ♐
Bik = ♉	Lev = ♌	Skorpjon = ♏	Vodnár = ♒

Ključ,

s katerim **vreme** za vse leto poprej vsakdo lahko zvé, ako le vé, kdaj se luna izpremeni, to je: ob kateri uri nastopi prvi krajec ☾, ščip ☽, zadnji krajec ☾ in mlaj ☽.

Ta ključ je napravil slavni zvezdogled J. W. Herschel in dunajska kmetijska družba ga je 1839. leta spoznala za najzanesljivejšega. Pomeni pa, kadar se luna izpremeni:

Ob uri	Poleti	Pozimi	Ob uri	Poleti	Pozimi
do 12. opolud. do 2. popolud.	veliko dežja	sneg in dež	od 12.—2. pon.	lepó	mrzlo, če ni jugozapadnik
od 2.—4. pop.	izpremembno	lepó in prijetno	od 2.—4. zj.	mrzlo z dežjem	sneg in vihar
od 4.—6. pop.	lepó	lepó	od 4.—6. zj.	dež	sneg in vihar
od 6.—10. zv.	lepó pri severu ali zapadniku, dež pri jugu ali jugozapadu	dež in sneg pri jugu ali zapadniku	od 6.—10. do- poludne.	izpremembno	dež pri severo- zapadniku, sneg pri izhod- niku
od 10.—12. pon.	lepó	lepó	od 10.—12. opol.	veliko dežja	mrzlo in mrzel veter.

Opomba. Vse leto se razdeli na dva dela, t. j. na leto in na zimo, za leto velja čas od dné 15. aprila do dné 16. oktobra meseca, ostali čas pa velja za zimo.

Da se more na ta ključ bolj zanašati, nego na druge koledarje, prepričali so se učenjaki po večletnih opazovanjih.

Premakljivi prazniki.

Jezusovega imena nedelja 17. januarja. Septuagesima 14. februvarja. Pepelnica 2. marca. Marija sedem žalosti 8. aprila. Cvetna nedelja 10. aprila. Velika noč 17. aprila. Križev teden 23., 24. in 25. maja. Vnebohod 26. maja. Binkošti 5. junija. Sv. Trojica 12. junija. Sv. Rešnje telo 16. junija. Jezusovo srce 24. junija. Angeljska nedelja 4. septembra. Marijino ime 11. oktobra. Roženkranska nedelja 2. oktobra. Cerkveno blagoslovljenje 16. oktobra. 1. adventna nedelja 27. novembra. Od Božiča do Pepelnice je 9 tednov in 5 dnij. Predpusta je 7 tednov in 6 dnij. Po sv. treh Kraljih je 5, po Binkošti 24 nedelj. Predpustom je 8 nedelj. Post se začne dné 2. marca, konča pa 16. aprila, trpi torej 46 dnij.

Kvaterni posti.

1. kvatre, pomladanske ali postne dné 9., 11. in 12. marca. — 2. kvatre, letne ali binkoštné dné 8., 10. in 11. junija. — 3. kvatre, jesenske dné 21., 23. in 25. septembra. — 4. kvatre, pozimske ali adventne dné 14., 16. in 17. decembra.

Norma.

Gledališke igre in druge javne veselice, kakor: Besede, koncerti, javne razstave itd. so prepovedane: zadnje tri dni Vélikega tedna, Sv. Rešnjega Telesa dan in na Sveti večer. Véliko nedeljo, binkoštno nedeljo in na Sveti dan se smé z dovoljenjem c. kr. vlade in politiškega oblastva v dobrodelen namen igrati ali koncertovati. Plesi so pa tudi te dni popolnoma prepovedani.

Cerkveno prepovedani časi.

Ženitovanja in druga javna razveseljevanja so prepovedana po sklepu tridentinskega cerkvenega zbora od prve adventne nedelje do Sv. Treh kraljev in od pepelnice do Bele nedelje.

Leto 1892. po rojstvu Kristusovem je

od začetka ali ustvarjenja svetá (po običnem številjenji)	5875.,
po vesoljnem potopu — — — — —	4185.,
razdejanji Jeruzalema — — — — —	1823.,
ustanovitvi Dunaja — — — — —	792.,
začetku mohamedanske vere — — — — —	1309.,
nastopu vladarske hiše habsburške v Avstriji — —	610.,
zidanji cerkve sv. Štefana na Dunaji — — — — —	736.,
izumljenji tiskarske umetnosti — — — — —	452.,
odkritji Amerike — — — — —	310.,
začetku protestantizma — — — — —	375.,
uvédbi cesarske časti v Avstriji — — — — —	87.,
rojstvu sv. Očeta Leona XIII. — — — — —	82.,
„ „ presvetlega cesarja Franca Jožefa I. — —	62.,
nastopu „ „ „ „ „ — —	44.,
zaroki „ „ „ „ „ — —	38.,
rojstvu nadvojvode cesarjeviča Rudolfa — — —	34.,
nastopu cerkvene vlade sv. Očeta Leona XIII. — —	14.

Državne barve evropskih držav.

Angleško: rdeče-modro-belo.
Avstro-Ogrsko: črno-rumeno.
Badensko: rdeče-rumeno.
Bavarsko: modro-belo.
Belgijsko: črno-rumeno-rdeče.
Bolgarsko: belo-zeleno-rdeče.
Črna gora: rdeče-belo.
Dansko: rdeče-belo.
Francosko: modro-rdeče-belo.
Grško: belo-modro.
Hansa-mesta: belo-rdeče.
Hesensko: belo-rdeče.
Italija: rdeče-belo-zeleno.
Meklenburško: rdeče-modro-rumeno.
Nemško: črno-belo-rdeče.

Nizozemsko: pomerančasto.
Norveško: črno-rumeno.
Oldenburško: temnomodro-rdeče.
Portugalsko: modro-belo.
Prusko: črno-belo.
Rumunsko: modro-rumeno-rdeče.
Rusko: črno-pomerančasto-belo.
Saksonsko: zeleno-belo.
Šrbsko: modro-drčč-belo.
Španjsko: rdeče-rumeno.
Švedsko: rumeno-modro.
Švica: belo-rdeče.
Turško: rdeče.
Virtemberško: črno-rdeče.

Srečke,

državne, zasebne in komunalne, tuzemske in inozemske, v Avstro-Ogerski koncesijonirane.

Kdaj se žrebajo? Kolika jim je nominalna vrednost? Kolikšen je največji in kolikšen najmanjši dobiček?

Kdaj se žreba?	I m e s r e č k i .	Nominalna vrednost v goldinarjih av. v.	Dobitek znaša v goldinarjih av. v.		Koliko srečk, oziroma serij, se ina žrebati?
			največji	najmanjši	
2. prosinca	4% državne srečke z 1854 leta, žrebanje serij	262,50	—	—	47
2. "	Kreditne srečke	100.—	150.000	200.—	1900
2. "	4% tržaške srečke po 50 goldinarjev	50.—	10.000	50.—	497
2. "	5% srečke reguliranje Dunava	100.—	90.000	100.—	2408
2. "	Dunajske komunalne srečke	100.—	200.000	140.—	1300
2. "	Krakovske srečke	20.—	25.000	30.—	300
2. "	Ljubljanske srečke	20.—	25.000	30.—	125
2. "	Avstrijske srečke Rdečega križa	10.—	50.000	12.—	500
3. "	Inomotske srečke	20.—	15.000	30.—	200
5. "	Solnograjske srečke	20.—	15.000	30.—	100
5. "	3% zemljiško-kreditne razstavne srečke II. izd.	100.—	50.000	100.—	500
15. "	4% srečke reguliranja Tise	100.—	100.000	118.—	1200
15. "	4% ogerski hipotečni srečkini zastavni listi	100.—	50.000	100.—	500
15. "	Knez Saltnove srečke	42.—	42.000	63.—	900
1. svečana	5% državne srečke z 1890. leta, žrebanje serij	500.—	—	—	130
1. "	Grof St. Genoisove srečke	42.—	52.500	68,25	1000
15. "	3% zemljiško-kreditne zastavne srečke I. izd.	100.—	50.000	100.—	500
15. "	Mestno Stanislavske srečke	20.—	10.000	25.—	945
15. "	Ogerske "Dobrega srca" (Josziv-) srečke	—	15.000	2.—	—
1. sušča	Državne srečke z 1864. leta	100.—	150.000	200.—	2700
1. "	Ogerske srečke Rdečega križa	5.—	25.000	6.—	600
1. "	Basilica-srečke	5.—	20.000	6.—	600
5. "	3% zemljiško-kreditne zastavne srečke II. izd.	100.—	50.000	100.—	500
1. mal. travna	4% državne srečke z 1854. l. žrebanje dobitkov	262,50	105.000	315.—	2350
1. "	Rudolfove srečke po 10 goldinarjev	10.—	15.000	12.—	1850
1. "	Dunajske komunalne srečke	100.—	200.000	140.—	1300
15. "	Ogerske premijske srečke	100.—	100.000	148.—	1600
15. "	3% zemljiško-kreditne zastavne srečke I. izd.	100.—	50.000	100.—	500

1. vél. travna	5%, državne srečke z 1860. l. žrebanje dobitkov	500.—	300.000	600.—	2680
1. "	Kreditne srečke	100.—	150.000	200.—	1900
1. "	Avstrijske srečke Rdečega križa	10.—	25.000	12.—	500
1. "	Grof Keglevičeve srečke	10,50	15.750	10,50	2000
5. "	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke II. izd.	100.—	50.000	100.—	600
15. "	4%, ogerski hipotetni srečkini zastavni listi	100.—	50.000	100.—	2600
1. ržnega cvéla	Državne srečke z 1864. leta	100.—	150.000	200.—	688
1. "	4 $\frac{1}{2}$ %, tržaške srečke po 100 goldinarjev	105.—	21.000	105.—	600
15. "	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke I. izd.	100.—	50.000	100.—	1000
15. "	Budimске srečke	40.—	20.000	60.—	—
15. "	Ogerskega „Dobrega srca“ (Josziv-) srečke	262,50	10.000	20.—	47
1. mal. srpana	4%, državne srečke z 1854. l. žrebanje serij	105.—	63.000	105.—	1560
1. "	4%, dunajske parobrodne srečke	100.—	200.000	140.—	1300
1. "	Dunajske komunalne srečke	5.—	15.000	6.—	600
1. "	Ogerske srečke Rdečega križa	20.—	10.000	30.—	100
5. "	Sobnograjske srečke	100.—	50.000	100.—	500
5. "	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke II. izd.	42.—	21.000	63.—	900
15. "	Knez Salmove srečke	21.—	21.000	31,50	2000
15. "	Grof Waldsteimove srečke	42.—	26.250	63.—	700
30. "	Knez Claryjeve srečke	500.—	—	—	135
1. vél. srpana	5%, državne srečke z 1860. leta, žrebanje serij	100.—	150.000	148.—	1450
14. "	Ogerske premijske srečke	100.—	50.000	100.—	500
16. "	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke I. izd.	100.—	150.000	200.—	1900
1. kimovca	Kreditne srečke	10.—	15.000	12.—	1250
1. "	Avstrijske srečke Rdečega križa	5.—	10.000	6.—	1300
1. "	Basilica-srečke	100.—	50.000	100.—	500
5. "	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke II. izd.	42.—	42.000	63.—	1500
15. "	Knez Palffyjeve srečke	100.—	100.000	120.—	1200
15. "	4%, ogerski hipotetni srečkini zastavni listi	262,50	31.500	315.—	2350
1. vinotoka	4%, srečke reguliranja Tise	10.—	10.000	12.—	2450
1. "	4%, državne srečke z 1854. l. žrebanje dobitkov	100.—	200.000	140.—	1300
1. "	Rudolfove srečke po 10 goldinarjev	100.—	50.000	100.—	500
1. "	Dunajske komunalne srečke	5.—	20.000	2.—	600
15. "	Ogerske „Dobrega srca“ (Josziv-) srečke	500.—	300.000	600.—	2700
15. "	Ogerske srečke Rdečega križa	100.—	50.000	100.—	500
31. "	5%, državne srečke z 1860. l. žrebanje dobitkov	100.—	150.000	200.—	2600
2 listopada	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke II. izd.	21.—	21.000	37,80	5000
5. "	Državne srečke z 1864. leta	100.—	100.000	148.—	1550
1. grudna	Knez Windschgrätzove srečke	100.—	50.000	100.—	600
1. "	Ogerske premijske srečke	100.—	—	—	—
15. "	3%, zemljiško-kreditne zastavne srečke I. izd.	100.—	50.000	100.—	600

Prosinec, januarij

ima 31 dnij.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Petek 2 Sobota	Novo leto, Obrez. Gosp. Makarij, opat	Dné 4. l. 1572. Grozen potres v Inomostu. Dné 5. l. 1814. Enrik, tretji sin portug. kralja Ivana I. najde otok Madejro.
1. ned. Potem ko je Herod umrl. Mat. 2.		
3 Nedelja 4 Ponedeljek 5 Torek 6 Sreda 7 Četrtek 8 Petek 9 Sobota	Ned. po Novem letu, Gen. Titus škof Telesfor Sv. 3 kralji Valentin Severin, opat Julijan, mučenik	Dné 11. l. 1519. Umrje cesar Maks I. v Welsu. Dné 11. l. 1158. Vojvoda Vladislav IV. prejme od cesarja Friderika IV. kraljevsko dostojnost na Českem. Dné 13. l. 1641. v Ljubljani hud potres.
2. ned. Ko je bil Jezus 12 let star. Luk. 2.		
10 Nedelja 11 Ponedeljek 12 Torek 13 Sreda 14 Četrtek 15 Petek 16 Sobota	1. po razgl. Gosp., P. p. Higin Ernest Hilarij, Veronika Feliks iz Nole Maver, opat Marcel	Dné 13. l. 1363. Avstr. vojvoda Rudolf IV. si pridobi Tirolsko. Dné 15. l. 1797. Bitva pri Rivoli med Avstrijanci in Francozi. Dné 16. l. 1469. Papež Pavel odveže Beč z vsemi cerkvami, kapelami in samostani od Pasovske škofije. Dné 17. l. 1841. Čudo veliko snega na pirenejskih gorah.
3. ned. O ženitnini v Kani galilejski Jan. 2.		
17 Nedelja 18 Ponedeljek 19 Torek 20 Sreda 21 Četrtek 22 Petek 23 Sobota	2. po razgl. Gosp., A. p. Petra st Kanut Fabijan in Boštijan Neža, devica in mučenica Vincencij (Vinko) Zaroka Marije Device	Dné 19. l. 1839. Pogori palača carigrškega dvora. Dné 20. l. 1782. Rojstni dan slovečega avstr. nadvojvoda Jovana. Dné 22. l. 1794. Se spuntajo Vlahi na Erdeljskem pod Horjahom in Kloskom.
4. ned. Jezus ozdravi gobovega. Mat. 8.		
24 Nedelja 25 Ponedeljek 26 Torek 27 Sreda 28 Četrtek 29 Petek 30 Sobota	3. po razgl. Gosp., Tim. Sp. Pavla Polikarp Janez Zl., škof Karol V., Neža, Marjeta Franc Salezij, škof Martina, devica in muč.	Dné 24. l. 1537. podeli cesar Ferdinand Žigi Herbersteinu baronstvo. Dné 24. l. 1546. dá cesar Ferdinand I. Kočevcem pravico, da smejo vsak četrtek imeti trg (semenj). Dné 24. l. 1784. † župnik Peter Glavar, veliki človekoljub. Dné 26. l. 1775. Sonnenfelsov spis pride v Tiguru na svetlo, ki zagovarja odpravo nečloveškega mučila.
5. nedelja. Jezus na morji. Mat. 8.		
31 Nedelja	4. po razgl. Gosp., P. Nol.	Dné 27. l. 1478. zapove cesar Friderik IV. prebivalcem ljubljanske okolice, da pomagajo pri utrdbi ljubljanskega mesta. Dné 27. l. 1586 prišel je deželni predikant Kristof Spindler v Kamnik.

☞ Prvi krajec dné 7. ob 2. uri 18 min. zjutraj. Večkrat sneg, potem naraščajoči mraz.

☞ Ščip dné 14. ob 4. uri 32 min. zjutraj. Megla, oblačno in večkrat sneg.

☞ Zadnji krajec dné 22. ob 4. uri 48 min. zjutraj. Sneg, dež, potem nevihta in mrzlo.

☞ Mlaj dné 29. ob 5. uri 44 min. zvečer. Deloma jasno in zelo mrzlo.

Dolžnost duera: Od 8 ur 28 min. do 9 ur 22 min. Dan narase za 1. ur 4 in 1 min. Solnice stopi v zim. vodnjaka dné 20. ob 2. uri 28 min. zj.

--	--	--	--	--

Svečan, februarij

ima 29 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki
1 Ponedeljek	Ignacij	Dne 1. l. 1812 otvoril se v Ljubljani loža prostozidarjev, ki so imeli svoje shode v redatni dvorani.
2 Torek	Svečnica	Dne 1. 1839. Znajdba novega nočnega telegrafa v Stokholmu.
3 Sreda	Blaž, škof	Dne 3. l. 1890. vmrje v Starem trgu pri Slovenjem Gradcu Davorin Trstenjak, župnik in slavni pisatelj slovenski.
4 Četrtek	Veronika, Andrej	Dne 4. l. 1849. Bitva pri Salzburgu na Erdeljskem med cesarskimi pod Puhnerjem in puntarji pod Bemom.
5 Petek	Agata	Dne 6. l. 1520. Vitenberško pride pod Avstrijo.
6 Sobota	Rotija	Dne 11. l. 1848. Zatvoritev učilišča v Paviji.
6. nedelja. O dobremu semenu. Mat. 13.		
7 Nedelja	5. po razgl. Gosp., Rom.	Dne 11. l. 1629 grozen požar v Špitalskih ulicah v Ljubljani.
8 Ponedeljek	Jan. od M.	Dne 13. l. 1215. Ustanovitev dominikanskega reda.
9 Torek	Apolonija	Dne 16. l. 1868 ustanovi se v Podragi pri Vipavi kmetiška čitalnica.
10 Sreda	Školastika	Dne 17. l. 1652 bil je v Ljubljani na trgu pred deželno hišo turnir (viteška igra).
11 Četrtek	Deziderij	Dne 9. l. 1811 vstanové Francozi „ilirski regiment“ (broječ 4000 mož).
12 Petek	Evlalija	Dne 14. l. 1650. Državni zbor v Norinberku pooblasti vsacega moža oženiti se z dvema ženama v obljuditev opustošene dežele.
13 Sobota	Katarina R.	Dne 21. l. 1574. Kronanje Enrika anžuskega za poljskega kralja v Krakovem.
7. nedelja. O delavcih v vinogradu. Mat. 20.		
14 Nedelja	Sept. Valentin	Dne 21. l. 1789 otvorena je v Ljubljani porodnišnica.
15 Ponedeljek	Favstin in Jov.	Dne 22. l. 1582. Papež Gregorij XIII. vpelje Gregorijanski koledar.
16 Torek	Julijana	
17 Sreda	Konstancija, Silvin	
18 Četrtek	Flavijan, škof	
19 Petek	Konrad, spozn.	
20 Sobota	Elevterij, škof	
8. nedelja. O sejalcu in semenu. Luk. 8.		
21 Nedelja	Sex. Eleonora	
22 Ponedeljek	Petra st.	
23 Torek	Marjeta	
24 Sreda	Prestopni dan	
25 Četrtek	Matija, apostol	
26 Petek	Valburga, op.	
27 Sobota	Dijonizij, Aleksander	
9. nedelja. Jezus ozdravi slepeca. Luk. 18.		
28 Nedelja	Quin. Leander škof	
29 Ponedeljek	Roman	

- ☽ Prvi krajec dne 5. ob 10. uri 44 min. zjutraj. Sneg in mraz.
 ☽ Ščip dne 12. ob 8. uri 43 min. zvečer. Deloma jasno in zdržema precej mrzlo.
 ☽ Zadnji krajec dne 21. ob 1. uri 20 min. zjutraj. Premenjajoče vreme, večkrat dež in sneg.
 ☽ Mlaj dne 28. ob 4. uri 53 min. zjutraj. Večkrat vlažno vreme, vetrovno in dež.

--	--	--	--	--

Sušec, marcij

ima 31 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Torek	Pust, Albin, škof	Dné 1. 1. 1763. Hubertburška pogodba konča 7letno vojsko.
2 Sreda	Pepelnica, Simplicij p. †	Dné 2. 1. 1835. Cesar Ferdinand I. nastopi avstr. prestol.
3 Četrtek	Kunigunda	Dné 6. 1. 1517 bil je lateranski koncilj, ki je sklenil 5. primirje za vse evropske prepire.
4 Petek	Kazimir †	Dné 7. 1. 1891 umrje na Dunaji slavni slavist vitez dr. Fr. Miklošič.
5 Sobota	Evzebij †	Dné 12. 1. 1365 ustanovi Rudolf IV. visoke šole (vseučilišče.)
10. nedelja. Jezusa hudič izkuša. Mat. 4.		Dné 13. 1. 1848. Meternih se odpove; ljudstvo pridere iz dunajskih predmestij v Dunaj.
6 Nedelja	Quad. Fridolin sp.	Dné 17. 1. 1891 umrje dr. Josip Poklukar dež. glavar kranjski in državni poslanec slovenski.
7 Ponedeljek	Tomaž Akvinski	Dné 19. 1. 1569 prepusti Trubar kranjskemu dež. odboru (dež. stanovom) svojo knjižnico.
8 Torek	Jan. od B.	Dné 19. 1. 1797 vzamejo Francozi Gradiško, dné 20. pa Gorico.
9 Sreda	Frančiška †	Dné 22. 1. 1459. Rojstni dan cesarja Maksimiljana I. v Dunajskem Novem mestu.
10 Četrtek	40 mučencev	Dné 23. 1. 1616 oprosté deželni stanovi kranjske jezuvite davčnega zaostanka do l. 1615 (nazaj).
11 Petek	Heraklij, mučenec †	Dné 23. 1. 1637. Smrt cesarja Ferdinanda III. na Dunaji.
12 Sobota	Gregor, papež †	Dné 24. 1. 1530. Cesar Karol V. odstopi redu sv. Jovana otok Malto.
11. ned. Jezus se izpremeni na góri. Mat. 17.		Dné 25. 1. 1845 porodi se v Krašinjti Josip Podmilšak. (Andrejčkov Jože), pisatelj slovenski, umrl v Ljubljani, dné 24. decembra 1874.
13 Nedelja	Róm. Rozina	Dné 26. 1. 1452. Cesar Friderik III. ustanovi nadvojvodstvo pri habsburški hiši.
14 Ponedeljek	Matilda, kraljica	
15 Torek	Longin, mučenec	
16 Sreda	Heribert, škof †	
17 Četrtek	Jedert	
18 Petek	Eduvard, kralj †	
19 Sobota	Jožef †	
12. nedelja. Jezus izžene hudiča. Luk. 11.		
20 Nedelja	Ocul. Nik.	
21 Ponedeljek	Benedikt, opat	
22 Torek	Oktavijan	
23 Sreda	Viktorin, mučenec †	
24 Četrtek	Gabrijel, nadangelj	
25 Petek	Oznanjenje Dev. Marije †	
26 Sobota	Emanuvel, Teodor †	
13. ned. Jezus nasiti 5000 móž. Jan. 6.		
27 Nedelja	Láz. Rupert, šk.	
28 Ponedeljek	Guntram	
29 Torek	Ciril, Avgusta	
30 Sreda	Kvirin †	
31 Četrtek	Amos, Modest, škof	

☞ Prvi krajec dné 5. ob 8. uri 20 min. zv. Deloma jasno, ponoči slana.

☉ Ščip dné 13. ob 2. uri 1 min. popol. Vetrovno, tudi večkrat sneg in dež.

☽ Zadnji krajec dné 21. ob 6. uri 22 min. zv. Nekoliko dni popolnoma

prijetno.

☞ Mlaj dné 28. ob 2. uri 23 min. zvečer. Večkrat sneg, mrzlo h koncu prijazno.

Dolgost dnevni: Od 11 ur do 12 ur 46 min. Dan narasce za 1 ura 46 min. Dan narasce za 1 ura 46 min. Solnce stopi v znamen. ovna dné 30. ob 4. uri 27 min. zjutraj.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

Mali traven, april

ima 30 dnij.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Petek	Hugon, škof †	Dné 23. umrl sv. Adalbert (Vojteh), praški škof, apostelj Poljakom in Prusom 997. l.
2 Sobota	Frančišek Pavlanski †	
14. ned. Judje hočejo Jez. kamenjati. J. 8.		
3 Nedelja	Jud. Ribard š.	Dné 24. l. 1547 boré se kranjski oklopniki junaško v vojski cesarja Karola V. pri Mühlbergu.
4 Ponedeljek	Izidor, škof	
5 Torek	Vincencij	Dné 24. l. 1565 izroči kranjsko poslaništvo nadvojvodi Karolu pritožbo v verskih zadevah.
6 Sreda	Sikst, Celestin, papež †	
7 Četrtek	Herman	Dné 24. l. 1584. Raleigh najde otok Virginijo.
8 Petek	Mar. D. 7 žal. †	
9 Sobota	Marija Kleofa †	Dné 24. l. 1622 napravi Kristof Plank, župnik Kamniški ustanovo za 4 kamniške mladeniče v ljubljanskem semenišči.
15. ned. Jezus jezdi v Jeruzalem. Mat. 21.		
10 Nedelja	Cvetna nedelja Ec. pr., M.	Dné 25. l. 1450. Ivan Kapistran pridiguje na Dunaji križarsko vojsko.
11 Ponedeljek	Lev I. Vel., papež	
12 Torek	Julij	Dné 25. l. 1867 ustanovitev narodne čitalnice v Volčah pri Gorici.
13 Sreda	Hermenegild, muč. †	
14 Četrtek	Vel. četrtek †	Dné 26. 1736. l. Slovesni pogreb princa Evgena Savojskega.
15 Petek	Vel. petek, Helena †	
16 Sobota	Tubirij, škof †	Dné 27. leta 1493 ustanovi cesar Friderik IV. v Novem mestu kolegijatni kapitelj.
16. ned. Jezus vstane od smrti. Marko 16.		
17 Nedelja	Velika noč. Rudolf, škof	Dné 27. 1839. l. Kitajci preganjajo kristjane.
18 Ponedeljek	Velikonočni poned. Ap.	
19 Torek	Krescencija	Dné 28. l. 1673 umrje v Ljubljani deželni glavar „oče domovine“ Vuk Engelbert Tivijaški.
20 Sreda	Sulpicij, muč.	
21 Četrtek	Anzelm, škof	Dné 28. l. 1797 pride Bonaparte v Ljubljano.
22 Petek	Soter in Kaj., mm.	
23 Sobota	Adalbert (Vojteh)	Dné 30. l. 1455 potrdi cesar Friderik zadrugi ljubljanskih krznarjev vse pravice in svobodščine.
17. n. Jezus se prikaže pri zapr. vratih. J. 20.		
24 Nedelja	1 povelikon., (bela) J. m.	Dné 30. l. 1809 blagoslovi škof Kaučič zastavo drugega ljubljanskega bataljona.
25 Ponedeljek	Marko, evangelist	
26 Torek	Klet	Dné 30. l. 1809 blagoslovi škof Kaučič zastavo drugega ljubljanskega bataljona.
27 Sreda	Peregrin, spoznavalec	
28 Četrtek	Vital, muč.	Dné 30. l. 1809 blagoslovi škof Kaučič zastavo drugega ljubljanskega bataljona.
29 Petek	Peter, muč., Robert	
30 Sobota	Katarina Sijenska, dev.	

☞ Prvi krajec dné 4. ob 7. uri 27 min. zjutraj. Večinoma oblačno, vetrovno in mrzlo.

☉ Ščip dné 12. ob 7. uri 31 min. zj. Popolnoma vzdržajoči dež in vlažno.

☾ Zadnji krajec dné 20. ob 7. uri 6 min. zj. Preobračajoče, dež, toča in sneg.

☽ Mlaj dné 26. ob 10. uri 52 min. zv. Nevidljivi popolni solnčni mrak. Nekoliko dni jasno in prijetno.

Véliki traven, majnik

ima 31 dnij.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
18. n. Jezus se imenuje dobrega pastirja. J. 10.		Dné 1. 1. 1274. bil je v Lijonu na Francoskem cerkveni zbor. Dné 6. 1. 1764. pri Badénu blizu Dunaja najdejo zanimive razvaline starorimskih toplic. Dné 10. 1. 1497. Amerigo Vespuci nastopi prvo iziskovanje iz Kadiza. Dné 13. 1. 1792. rojstni dan papeža Pija IX.
1 Nedelja	2. povelikonočna. Fil. in J.	Dné 14. 1. 1796. dr. Jenner stavi prvokrat osepnice v Berkley-u.
2 Ponedeljek	Atanazij	Dné 15. 1. 1277. potrdi Rudolf I. škofu Konradu Brizinškemu vse pravice, ki jih je imel na Avstrijskem, Štirskem in Kranjskem.
3 Torek	Najdba sv. križa	Dné 16. 1. 1383. mučijo sv. Janeza Nepomuka v Pragi.
4 Sreda	Florijan	Dné 17. 1. 1742. bitva pri Časlavi.
5 Četrtek	Pij V.	Dné 18. 1. 1590. potres v Ljubljani.
6 Petek	Janez pred I. vrati	Dné 18. 1. 1685. preseli se mnogo Kočevarjev na Avstrijsko.
7 Sobota	Stanislav	Dné 18. 1. 1811. grozen požar v Kranji.
19. n. Jezus napove svoj odhod. Jan. 16.		Dné 20. 1. 1809. pridejo Francozi tretjič v Ljubljano.
8 Nedelja	3. povelikonočna. V. sv. J.	Dné 21. 1. 1869. ustanovitev čitalnice v Ptujih na Štirskem.
9 Ponedeljek	Gregor N.	Dné 22. 1. 1011. pokloni (daruje) kralj Henrik II. blejski grad briksenškemu škofijstvu.
10 Torek	Izidor	Dné 22. 1. 1809. bitva pri Vagramu.
11 Sreda	Gangolf	Dné 23. 1. 1618. Pražani vržejo ces. uradnika skozi okno. Začetek tridesetletne vojske.
12 Četrtek	Pankracij	Dné 22. 23. 1. 1809. uda se avstrijska posadka na ljubljanskem gradu Francozom.
13 Petek	Servacij	Dné 26. 1. 1839. posvečenje sv. Alfonza Lignorija, ustanovitelja redemptoristnega reda.
14 Sobota	Bonifacij	Dné 29. 1. 1453. pad Carigrada (v turške roke).
20. n. Jezus obeta učencem sv. Duha. J. 16.		
15 Nedelja	4. povelikonočna. Zofija	
16 Ponedeljek	Janez Nep.	
17 Torek	Paškal	
18 Sreda	Feliks	
19 Četrtek	Celestin	
20 Petek	Bernardin	
21 Sobota	Valens	
21. ned. Jezus uči v moči molitve. J. 16.		
22 Nedelja	5. povelikonočna. Julija	
23 Ponedeljek	Deziderij	
24 Torek	Marija Pom.	
25 Sreda	Urban	
26 Četrtek	Krist. vncb.	
27 Petek	Magdalena	
28 Sobota	Avguštin	
22. n. Jezus govori o pričevo. sv. Duha. J. 15 in 16.		
29 Nedelja	6. povelikonočna. Maksim.	
30 Ponedeljek	Feliks	
31 Torek	Angela	

☞ Prvi krajec dné 3. ob 8. uri 17. min. zvečer. Nestanovitno in dokaj prijetno.

☉ Ščip dné 12. ob 0. uri 5 min. zjut. Videči lunini mrak. Hladno in često dež potem prijetno.

☾ Zadnji krajec dné 19. ob 3. uri 58 zv. Vroči dnevi, večkrat nevihta in dež.

☀ Mlaj dné 26. ob 6. uri 55 mit. zjut. Jasni in topli dnevi.

Handwritten notes at the top of the page, possibly including a title or introductory text.

7/4/55 ...
...
...

4/5 ...
...
...

10/5 ...
...
...

4/5 ...
10/5 ...
...

Ržni cvét, junij

ima 30 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Sreda	Gracijana	Dné 6. l. 1553. Albrecht I. avstr. pride v Jeruzalem.
2 Četrtek	Erazem	Dné 21. l. 1650. podeli Ferdinand III. kranjskim mestjanom pravico, vsako leto pred kapucinskim samostanom obhajati živinski semenj.
3 Petek	Klotilda	Dné 23. l. 1361. vpepeli požar v Ljubljani precejšen del mesta.
4 Sobota	Kvirin †	Dné 24. l. 1276. začel je Rudolf I. vojsko proti Otokarju, češkemu kralju.
23. n. Jezus govori o sv. Duhu in ljubezni. J. 14.		Dné 24. l. 1336. podeli očak Bertrand v Beljaku grofom Ortenburškim v fevd Ortenek, Trg, Kostelj in Cobeljsberk.
5 Nedelja	Binkoštna nedelja	Dné 24. l. 1368. daruje kranjski meščan Herman Krim dve njivi pri Savi za večno luč na pokopališči.
6 Ponedeljek	Binkoštni ponedeljek	Dné 24. l. 1804. pogori ob 9. uri zvečer Kamnik.
7 Torek	Robert	Dné 26. l. 1741. kronanje Marije Terezije v Požunu.
8 Sreda	Medard. †	Dné 27. l. 1382. pogorela je Ljubljana od gorenjih pa do dolnjih vrat.
9 Četrtek	Primož in Fel.	Dné 27. l. 1476. podeli oglejski očak kamniško župnijo Juriju Hertenfelser-u.
10 Petek	Marjeta †	Dné 27. l. 1650. podeli papež Inocencij X. odpustek nunam velesalskim, če vsako soboto pri Šmarnem oltarju molijo lavretanske litanije.
11 Sobota	Barnaba †	Dné 28. l. 1586. umrje Primož Trubar, prvi pisatelj slovenski.
24. ned. Meni je vsa oblast dana. Mat. 28.		Dné 29. l. 1236. Kordova se poda kastiljskemu kralju Ferdinandu III., ki je bila 522 let glavno arabsko mesto na Španjskem.
12 Nedelja	1 pobinkoštna, Sv. Trojica	Dné 29. l. 1324. proda Henrik Kolljencer samostanu velesalskemu zemljišče v Walsdorfu.
13 Ponedeljek	Anton Pad.	
14 Torek	Bazil, Janez N.	
15 Sreda	Vid, Modest	
16 Četrtek	Sv. Rešnje Telo	
17 Petek	Adolf, Lavra	
18 Sobota	Marka in Marc.	
25. ned. Prilika o veliki večerji. Luk. 14.		
19 Nedelja	2. pobinkoštna, Julijana	
20 Ponedeljek	Silverij	
21 Torek	Alojzij G.	
22 Sreda	Pavlin	
23 Četrtek	Eberhard	
24 Petek	Janez krst.	
25 Sobota	Prosper	
26. ned. Prilika o zgubljeni ovci. Luk. 15.		
26 Nedelja	3. pobin., Janez in P.	
27 Ponedeljek	Vladislav	
28 Torek	Leon II. †	
29 Sreda	Peter in Pavel	
30 Četrtek	Spomin Pavla	

☉ Prvi krajec dné 2. ob 10. uri 57 min. zjutraj. Dež, potem prav gorko in večkrat nevihta.

☽ Ščip dné 10. ob 2. uri 38 min. pop. Suho, soparno in pritiskajoča vročina.

☾ Zadnji krajec dné 17. ob 10. uri 6 min. zvečer. Večinoma jasno in večkrat nevihta.

☀ Mlaj dné 24. ob 3. uri 12 min. popoldne. Nestanovitno, hladno in večkrat dež.

Dolžost dneva: Od 15 ur 46 m. do 15 ur 58 m. Dan narasé do 21. za 15 m. in se skrajša do 30. za 3 m. Solnce stoji v znamen. raka dné 21. ob 6. uri 28 m. zv.

Mali srpan, julij

ima 31 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Petek	Teobald	Dne 2. l. 1271. sklenil je kralj
2 Sobota	Obisk. Marije	Otokar mir z ogrskim kraljem Ste-
27. ned. O velikem ribjem vlaku. Luk. 5.		fanom.
3 Nedelja	4. pobinkošt. Helijodor	Dne 4. l. 1631. prisežejo Kranjci
4 Ponedeljek	Berta	Ferdinandu III. zvestobo.
5 Torek	Ciril in Metod	Dne 7. l. 1719. rodi se v Gradi
6 Sreda	Izajija	Karol grof Herberstein, poznejši škof
7 Četrtek	Benedikt IX.	Ljubljanski.
8 Petek	Elizabeta	Dne 7. l. 1869. ustanovitev narod-
9 Sobota	Anatolija	nega „bralnega društva“ v Sodražici
28. ned. O farizejski pravičnosti. Mat. 5.		(Kranjsko).
10 Nedelja	5. pobinkošt. Amalija	Dne 9. l. 1478. podeli cesar Fri-
11 Ponedeljek	Veronika	derik Višnjanom raznotere svobodsčine
12 Torek	Mohor in Fort.	in privilegije.
13 Sreda	Anaklet	Dne 9. l. 1528. ušotorijo se Turki
14 Četrtek	Kamilo	pri Šmarji (pod Ljubljano).
15 Petek	Vladimir	Dne 13. l. 1617. pošljejo Kranjci
16 Sobota	Marija škap.	200 tovornih konj in 30 vozov živeža
29. ned. Jezus nasiti 4000 mož. Marka 8.		v Gradiško, katero so oblegali Bene-
17 Nedelja	6. pobinkošt. Škap. A.	čani. Markvard z Brda spravi dne 14.
18 Ponedeljek	Friderik	Julija pošiljatev z izgubo 7 mož v
19 Torek	Avrelija	trdnjavo.
20 Sreda	Elija	Dne 18. l. 1601. † v Ljubljani Jurij
21 Četrtek	Danijel	Lenkovič, deželni glavar kranjski.
22 Petek	Marija Magd.	Dne 21. l. 1806. postavljen je Val.
23 Sobota	Liborij	Vodnik na ljubljanskem gimnaziju za
30. ned. O lažnjivih prerokih. Mat. 7.		prefekta, katero službo je opravljal do
24 Nedelja	7. pobinkošt. Kristina	7. aprila 1807.
25 Ponedeljek	Jakop, ap.	Dne 19. l. 1279. pisana je oporoka
26 Torek	Ana	vojvode Filipa.
27 Sreda	Natalija	Dne 22. l. 1540. poginil je ogerski
28 Četrtek	Inocencij	puntar Ivan Zapolja.
29 Petek	Marta, Viktor	Dne 24. l. 1528. obnovi cesar Fer-
30 Sobota	Abdon. in Sen.	dinand prepoved glede tiskanja in raz-
31. ned. O krivičnem hišniku. Luk. 16.		širjanja protestantskih knjig.
31 Nedelja	8. pobinkošt. Ignacij L.	Dne 25. l. 1564. umrje cesar Fer-
		dinand I.
		Dne 25. l. 1848. bitva pri Custozzi.
		Dne 26. l. 1718. položi se temeljni
		kamen uršulinski cerkvi v Ljubljani.
		Dne 27. l. 1526. prepove cesar
		Friderik prevoz tujega živega srebra
		skozi Idrijo.

- ☛ Prvi krajec dne 2. ob 3. uri 18 min. zjutraj. Nevihta, dež in toča.
- ☉ Ščip dne 10. ob 2. uri 49 min. zjutraj. Spremenljivo, vročina in večkrat nevihta.
- ☉ Zadnji krajec dne 17. ob 2. uri 53 min. zjutraj. Večkrat dež, nevihta in toča.
- ☉ Mlaj dne 24. ob 0. uri 36 min. zjutraj. Vroči dnevi, skoro vsakdan nevihta.
- ☛ Prvi krajec dne 31. ob 8. uri 50 min. zvečer. Večinoma jasno in suho.

Dolgost dneva: Od 13 ur 55 min. do 15 ur 0 min. Dan se skrajša za 57 min. Solnce stoji v znaku. leva dne 22. ob. 11 uri 25 min. zjutraj. Zoč. po 31 dni.

50

- 1 + ...
- 2 + ...
- 3 + ...
- 4 + ...
- 5 + ...
- 6 + ...
- 7 + ...
- 8 + ...
- 9 + ...
- 10 + ...
- 11 + ...
- 12 + ...
- 13 + ...
- 14 + ...
- 15 + ...
- 16 + ...

Veliki srpan, avgust

ima 31 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki
1 Ponedeljek	Vezi Petra	Dné 4. l. 1283. potrdi Majnard, grof tirolski in goriški vse pravice, dane samostanu velesalskemu.
2 Torek	Porcijunkola	Dné 12. l. 1616. prilomastijo Benečani do Krasa in požgejo nekoliko vasij.
3 Sreda	Najdba sv. Štef.	Dné 12. l. 1813. napove Avstrija Napoleonu vojsko.
4 Četrtek	Aristarh, Dominik	Dné 15. l. 1485. proda Peter Ribinker v Kranji bolnici kranjski svoje zemljišče v Goričanih.
5 Petek	Marija Dev. snež.	Dné 19. l. 1878. vzela je hrabra avstrijska vojska glavno mesto Bosne: Sarajevo.
6 Sobota	Gospod. spremen.	Dné 20. l. 1527. prepove cesar Ferdinand razpečavanje luteranskih knjig.
32. ned. Jezus se nad Jeruzalemom joka. L. 19.		Dné 20. l. 1675. napravi Adam Suppe, zagorski župnik ustanovi za 2 kamniška mladeniča v ljubljanskem semenišči.
7 Nedelja	9. pobinkošt. Kajetan	Dné 22. l. 1266. izroči v Kranji koroški vojvoda Ulrik brižinski cerkvi nekatere zemljake.
8 Ponedeljek	Cirjak	Dné 23. l. 791. kraljevič Pipin premaga Avare, reši slovensko zemljo njihovega nasilstva.
9 Torek	Roman	Dné 24. na sv. Jerneja dan l. 1475. zagrabil je pri Bizelji Žiga pl. Polheim 12.000 Turkov, pa je bil popolnem pobit. Vseh 450 mož ostalo je na bojišči.
10 Sreda	Lovrenc	Dné 24. l. 1790. pride cesar Leopold II. v Ljubljano.
11 Četrtek	Suzana	Dné 24. l. 1849. † v Ljubljani Ant. Mažgon; prvi slovenski prevoditelj državnega prava avstrijskega.
12 Petek	Hilarija	Dné 28. l. 1283. potrdi Majnard tirolski samostanu velesalskemu vse pravice in dá dovoljenje, da je v njihovih deželah vino in živež za samostan cestnine in mitnine prosto.
13 Sobota	Hipolit †	
33. ned. O farizeju in čolnarju. Luk. 18.		
14 Nedelja	10. pobinkošt. Evzebij	
15 Ponedeljek	Vnebovz. M.	
16 Torek	Rok	
17 Sreda	Liberat	
18 Četrtek	Helena	
19 Petek	Ludovik	
20 Sobota	Stefan, kr.	
34. ned. Jezus ozdravi gluhomutca. Mark. 7.		
21 Nedelja	11. pobinkošt. Ivana Fr.	
22 Ponedeljek	Timotej	
23 Torek	Filip, Ben.	
24 Sreda	Jarnež, ap.	
25 Četrtek	Ludovik, kr.	
26 Petek	Gebhard	
27 Sobota	Natalija	
35. ned. O usmiljenem Samaritanu. Luk 10.		
28 Nedelja	12. pobinkošt., Avguštín	
29 Ponedeljek	Obglav. Janez krstnika	
30 Torek	Roza Lim.	
31 Sreda	Rajm., Izabela	

☉ Ščip dné 8. ob 1. uri 3 min. zvečer. Večkrat dež in nevihta.

☽ Zadnji krajec dné 15. ob 7. uri 43 min. zjutraj. Hladni in prijetni dnevi.

☀ Mlaj dné 22. ob 0. uri 4. min. opoldne. Večinoma jasno, večkrat nevihta.

☾ Prvi krajec dné 30. ob 2. uri 43 min. zvečer. Često dež.

50 V. 75 M. H+36V + 27 M.

~~16/6 25 V 25 M. H+25, -30 - 25~~

16/6 H. 25 V 25 M. H. 25 V 25 M.
- 20 V

23/6 placida 33 V. 25 M
23/6 St. — 25 M L V 25 M.

24/6 25 V 25 M
25/6 25 V 25 M

26/6 25 V 25 M + 20
27/6 25 V 25 M - 20

28/6 25 V 25 M + 25
29/6 25 V 25 M - 20

30/6 25 V 25 M + 25
31/6 25 V 25 M - 20

1/7 25 V 25 M + 25
2/7 25 V 25 M - 20
3/7 25 V 25 M + 25
4/7 25 V 25 M - 20
5/7 25 V 25 M + 25
6/7 25 V 25 M - 20
7/7 25 V 25 M + 25
8/7 25 V 25 M - 20
9/7 25 V 25 M + 25
10/7 25 V 25 M - 20

Kimovec, september

ima 30 dnij.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Četrtek	Egidij	Dne 8. 1. 1890. † Jurij Šubic, slavni slikar slovenski, v Lipskem na Saksionskem.
2 Petek	Stefan	
3 Sobota	Serafina	
36. ned. Jezus ozdravi deset gobovih. Luk. 17.		
4 Nedelja	13. pobinkoš. Angeljska	Dne 12. 1. 1813. pobije polkovnik Milutinovič Francoze pri Šnariji pod Ljubljano.
5 Ponedeljek	Lovrencij	
6 Torek	Hermogen	Dne 13. 1. 1598. zapovedal je cesar Ferdinand, da se na Štajerskem zapró vse protestantske šole in da inajo pastori v 14 dneh zapustiti deželo.
7 Sreda	Albin	
8 Četrtek	Rojstvo Mar.	Dne 16. 1. 1599. prepové cesar Ferdinand II. razpečavanje protestantskih slovenskih knjig.
9 Petek	Korbinijan	
10 Sobota	Nikolaj	Dne 16. 1. 1813. pobije polkovnik Milutinovič Francoze pri Višnjigori, zato dobi viteški križ Marije Terezije in je za generalnega majorja povišan.
37. n. Jezus razlaga božjo previdnost. Mat. 6.		
11 Nedelja	14. pobinkoš. Ime Mar.	Dne 17. 1. 1660. pogori pri Sv. Florijanu v Ljubljani 15 hiš.
12 Ponedeljek	Macedonij	
13 Torek	Virgilij	Dne 18. 1. 1868. ustanovitev čitalnice v Barkoli pri Trstu.
14 Sreda	Poviš. sv. križa	
15 Četrtek	Evfemija	Dne 19. 1. 1276. zbralo se v Roani (Rein) več Kranjskih in štirskih plemičev, kateri so jednoglasno odpovedati zvestobo Otokarju češkemu.
16 Petek	Ljudmila	
17 Sobota	Hildegard	Dne 22. 1. 1575. smrt Herbarta Turjačana pri Budaški.
38. n. Jezus obudi mladeniča v Najmu. Luk. 7.		
18 Nedelja	15. pobinkoš. Tomaž V.	Dne 24. 1. 1598. zapové vicedom Metličanom, naj si volijo katolika za mestnega sodnika in tudi mestni odborniki da morajo biti katoličani.
19 Ponedeljek	Konstancija	
20 Torek	Evstahij	Dne 25. 1. 1583. zapové nadvojvoda Karol vpeljavo novega gregorjanskega koledarja na Kranjskem.
21 Sreda	Kvat. Matevž †	
22 Četrtek	Mavricij	Dne 25. 1. 1575. prinesejo ob 8. zjutraj telo pri Budaški padlega Herbarta Turjaškega, katerega so bili Turki obglavili in glavo poslali sultanu v Carigrad.
23 Petek	Tekla †	
24 Sobota	Rupert †	
39. ned. Jezus ozdravi vođeničnega. Luk. 14.		
25 Nedelja	16. pobinkoš. Kleofa	
26 Ponedeljek	Justina	
27 Torek	Kozma in Dam.	
28 Sreda	Venceslav	
29 Četrtek	Mihael, arh.	
30 Petek	Hijeronim	

- ☉ Ščip dne 6. ob 10. uri 13 min. zvečer. Prijetni gorki dnevi.
 ☾ Zadnji krajec dne 13. ob 1. uri 55 min. zvečer. Dež, potem prijetni dnevi.
 ☀ Mlaj dne 21. ob 2. uri 22 min. zjutraj. Nevihita, večkrat dež.
 ☽ Prvi krajec dne 29. ob 7. uri 24 min. zjutraj. Megla, jasni in prijetni dnevi.

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

125

101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300

Vinotok, oktober

ima 31 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Sobota	Remigij	Dne 2. l. 1528. naznanil je Peter Krušič, kapetan v Senji, da se Turki bližajo Otočacu.
40. nedelja. O največji zapovedi. Mat. 22.		Dne 6. l. 1461. določi cesar Friderik IV. meje mesta Višnjegore.
2 Nedelja	17. pobinkošt. Ržo. v.	Dne 10. l. 1684. pride slavni kapucinski pridigar P. Marko d'Aviano v Ljubljano.
3 Ponedeljek	Evald	Dne 13. l. 1813. pride general topništva baron Latterman v Ljubljano.
4 Torek	Frančišek Ser.	Dne 15. l. 1865. ustanovi se v Metliki narodna čitalnica.
5 Sreda	Placid in tov.	Dne 16., 17., 18. l. 1809. ropajo Francozje v okolici kočevskega mesta.
6 Četrtek	Brunon	Dne 18. l. 1597. imenovan je Toma Hren za škofa ljubljanskega.
7 Petek	Justina	Dne 19. l. 1537. imenovan je na mesto Ivana Kocijanarja Nikola Juršič deželni glavarjem za Kranjsko.
8 Sobota	Brigita	Dne 23. l. 1492. dobé Kočevci od cesarja Friderika pravico, da smejo živino in druge proizvode (do daljšega ukrepa) prodajati po Hrvaškem.
41. ned. Jezus ozdravi mrtvoudnega. Mat. 9.		Dne 24. l. 1862. ustanovitev čitalnice v Škofji Loki.
9 Nedelja	18. pobinkošt., Dionizij	Dne 25. l. 1478. razpisan je bil deželni zbor za Štirsko, Koroško in Kranjsko v Gradec.
10 Ponedeljek	Frančišek Borg.	Dne 26. l. 1536. umrje cesar Ferdinand na Dunaji.
11 Torek	Nikazij	Dne 26. l. 1596. bitva pri Keresztes-u proti Turkom, katere se tudi udeležo hrabri Slovenci.
12 Sreda	Maksimilijan	Dne 27. oktobra 1663. opomnil je cesar Leopold državljane, naj bi slovesno obhajali god čistega spočetja D. Marije.
13 Četrtek	Koloman	Dne 28. l. 1386. vtemelji grofnja Neža, hči Albrechta II. Ortenburškega, dohodke cerkvi sv. Jerneja (v Kočevju).
14 Petek	Domicijan	Dne 28. l. 1457. dá cesar Friderik IV. celjskemu poveljniku Erhardu Hohenwartu v oskrbnništvo in zastavo Poljane na Kolpi.
15 Sobota	Terezija	
42. ned. Prilika o kraljevi ženitnini. Mat. 22.		
16 Nedelja	19. pobinkošt., Posv. crk.	
17 Ponedeljek	Hedviga	
18 Torek	Luka, ev.	
19 Sreda	Peter Alk., Etbin	
20 Četrtek	Felicijan	
21 Petek	Uršula	
22 Sobota	Kordula	
43. ned. Jezus ozdravi kraljevega sina. Jan. 4.		
23 Nedelja	20. pobinkošt., Janez Kap.	
24 Ponedeljek	Rafael, arh.	
25 Torek	Krišpin	
26 Sreda	Lucijan	
27 Četrtek	Frumencij	
28 Petek	Simon in Juda	
29 Sobota	Hijacint	
44. ned. Prilika o kraljevem računu. Mat. 18.		
30 Nedelja	21. pobinkošt., Klavdij	
31 Ponedeljek	Volbenk †	

☉ Ščip dne 6. ob 7. uri 17 min. zjutraj. Prijetni jesenski dnevi.

☾ Zadnji krajec dne 12. ob 10. uri 43 min. zvečer. Večkrat dež i hladno.

☀ Mlaj dne 20. ob 7. uri 29 min. zvečer. Nevidljiv solnčni mrak. Deloma jasno, večkrat slana in megla.

☾ Prvi krajec dne 28. ob 10. uri 32 min. zvečer. Večkrat dež in megla, nestanovitno.

Polgost dneva : Od 11 ur 05 min. do 9 ur 55 min. Dan se skrajša za 1. ur 41 min. Solnce stopi v znani, skorpijona dne 22. ob 11. uri 37 min. zveč.

14	16	✓			
16	2	✓			
17	3	✓			
18	36	✓		20	
19	15	✓		10	
20	1	✓		2	
21	10	✓		5	
22		✓		2	
23		✓		2	
24	15	✓		15	
25	11	✓			
26				11	
27				21	
28					
29				25	
30				4	
31					
32				22	

110
 31
144
 30
452
 22
30
115
675

Listopad, november

ima 30 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki
1 Torek	Vsi svetniki	Dné 1. l. 1869. ustanovitev čitalnice v Pulji (Istra).
2 Sreda	Verne duše, Just.	Dné 7. l. 1530. stopita avstr. poslanca Jos. Lamberg in Nikolaj Jurešič (v Carigradu) pred sultana Sulejmana.
3 Četrtek	Hubert	Dné 13. l. 1560. rojen je v Ljubljani Tomaž Chrön (Hren), poznejši škof ljubljanski, † dné 10. febr. l. 1630.
4 Petek	Karol Boromej	Dné 13. l. 1677. umrje v Žužemberku knez Veikard Turjaški, bivši prvi minister avstrijski.
5 Sobota	Emerik	Dné 15. l. 1671. † Jan Amos Komensky, rojen 28. febr. l. 1592.
45. n. Dajte cesarju, kar je cesarjevega. M. 22.		Dné 16. l. 1302. potrdi Oto, sin (tirolskega mejnega grofa) Majnharda, v svojem in v imeni svojih bratov Ljudevita in Henrika, vse pravice samostanu zatiškemu.
6 Nedelja	22. pobinkoš. Lenart	Dné 17. l. 1604. potrdi nadvojvoda Ferdinand v Gradci Radoljci vse poprejšnje pravice in svobodščine.
7 Ponedeljek	Engelbert	Dné 22. odpové se kralj Otokar II. proti Rudolfu I. posesti Avstrijskega s Slovenskim vred l. 1276.
8 Torek	Bogomir	Dné 22. l. 1495. kupi siromašnica v Kamniku od čevljarke zadruge kamniške zemljišče v Bečah v Tuhinjski dolini.
9 Sreda	Božidar	Dné 22. l. 1868. otvori se čitalnica v Rocoli pri Trstu.
10 Četrtek	Andrej Av.	Dné 23. l. 1457. umrje kralj Ladislav Posmrtnik.
11 Petek	Martin	Dné 23. l. 1616. prodaja krški škof Ivan Jakob Mokronog ljubljanskemu plemenitažu Josipu Mahorčiču.
12 Sobota	Avrelj	Dné 25. l. 1460. potrdi cesar Friderik Kranjski deželi svobodščinsko listino, katero ji je dal nadvojvoda Ernst l. 1414.
46. n. Jezus obudi Jairovo hčer. Mat. 9.		
13 Nedelja	23. pobinkoš. Stanislav	
14 Ponedeljek	Serapijon	
15 Torek	Leopold	
16 Sreda	Edmund	
17 Četrtek	Gregorij	
18 Petek	Odon	
19 Sobota	Elizabetha	
47. n. O razdejanju Jeruz. in o sodbi. M. 24.		
20 Nedelja	24. pobinkoš. Feliks V.	
21 Ponedeljek	Darov, Marije	
22 Torek	Cecilija	
23 Sreda	Klemen	
24 Četrtek	Janez od križa	
25 Petek	Katarina	
26 Sobota	Konrad	
48. nedelja. O poslednji sodbi. Luk. 21.		
27 Nedelja	1. adv. Virgil	
28 Ponedeljek	Sosten. Eberh.	
29 Torek	Saturnin	
30 Sreda	Andrej, ap.	†

☾ Ščip dné 4. ob 4. uri 55 min. zvečer. Videči popolni mesečni mrak. Deloma jasno in prijetno, potem večkrat dež.

☽ Zadnji krajec dné 11. ob 11. uri 7 min. zjutraj. Večinoma oblačno, megla in dež.

☀ Mlaj dné 19. ob 2. uri 24. min. zvečer. Jasno, večkrat slana in megla.

☾ Prvi krajec dné 27. ob 11. uri 33 min. zjutraj. Nevihta, oblačno in često dež.

Gruden, december

ima 31 dni.

Dan	Katoliška imena	Imenitni dogodki.
1 Četrtek	Eligij, Natalija	
2 Petek	Bibijana	†
3 Sobota	Franc Ksav.	†
49. nedelja. Janez Krstnik v ječi. Mat. 11.		
4 Nedelja	2. adventna, Barbara	
5 Ponedeljek	Saba, Krispin	
6 Torek	Nikolaj	
7 Sreda	Ambrozij	†
8 Četrtek	Preč. spočetje Marije	
9 Petek	Valerija	†
10 Sobota	Evalija	†
50. ned. Janez Krst. pričuje o Krist. Jan. 1.		
11 Nedelja	3. adventna, Damaz	
12 Ponedeljek	Maksencij	
13 Torek	Lucija, Otilija	
14 Sreda	Spiridijon	†
15 Četrtek	Jernej, Kristina	
16 Petek	Albina	†
17 Sobota	Lazar	†
51. n. Jan. Krst. poklican v prerokovanje. L. 3.		
18 Nedelja	4. adventna, Gracijan	
19 Ponedeljek	Nemezij	
20 Torek	Liberat	
21 Sreda	Tomaž	†
22 Četrtek	Demeter	
23 Petek	Viktorija	†
24 Sobota	Adam in Eva	†
52. ned. O rojstvu Jezusa Kristusa. L. 2., J. 1.		
25 Nedelja	Božič, rojst. Gosp.	
26 Ponedeljek	Štefan	
27 Torek	Janez, evan.	
28 Sreda	Nedolžni otroci	
29 Četrtek	Tomaž, škof	
30 Petek	Evgenij, David	
31 Sobota	Silvester, Pavlina	

- ☉ Ščip dne 4. ob 3. uri 23. min. zjut. Izpremembno, često dež.
 ☽ Zadnji krajec dne 11. ob 3. uri 35 min. zjut. Večinoma jasno in zelo mraz.
 ☽ Mlaj dne 19. ob 9. uri 18 mit. zjut. Oblačno in mrzlo.
 ☽ Prvi krajec dne 26. ob 10. uri 28 min. zv. Gosta megla in mraz.

Deželni patroni in njih praznovanje na Avstrijsko-Ogrskem.

- Sv. *Ciril in Metod* (dné 5. julija), Moravska.
 „ *Egidij* (dné 1. septembra), Koroška.
 „ *Elija* (dné 20. julija), Hrvaška.
 „ *Florijan* (dné 4. majnika), Gorenje-Avstrijska.
 „ *Gebhard* (dné 24. avgusta), v Laških Tirolih.
 „ *Hedviga* (dné 15. oktobra), Šlezija.
 „ *Mohor in Fortunat* (dné 12. julija), nadškofija Goriška.
 „ *Jeronim* (dné 30. septembra), Dalmacija.
 „ *Janez Krstnik* (dné 24. junija), Slavonija.
 „ *Janez Nepomuk* (dné 16. majnika), Češka.
 „ *Jožef* (dné 19. marcija), **Kranjska**, Koroška, Štajerska, Primorje in Severna Tirolska.
 „ *Just* (dné 2. novembra), Tržaško.
 „ *Ladislav* (dné 27. junija), Sedmograško.
 „ *Leopold* (dné 15. novembra), Spodnje-Avstrijska.
 „ *Mihael* (dné 29. septembra), Galicija (izvzemši mesto Krakov).
 „ *Rok* (dné 16. avgusta), Hrvaška.
 „ *Rupert* (dné 27. marcija), Solnograška.
 „ *Stanislav* (dné 8. majnika), praznovan samó v okrožji in v mestu Krakovu.
 „ *Štefan, kralj* (dné 20. avgusta), Ogrska.
 „ *Vigilij* (dné 26. junija), Južno-Tirolska.
 „ *Vaclav* (dné 28. septembra), Češka.

Nove mere in uteži.

Od 1. dné janvarija 1876. leta imajo se v javnem prometu rabiti izključno samo nove mere in uteži. Kdor od tega časa meri na staro mero ali tehta s staro tehtnico, se mu mera vzame in plačati se mora od 5 do 100 glđ globe.

Nova sistema mer in utežev je decimalna, to je, deli se na deset, kar jako olajšuje računanje.

Osnovne jednote novimeri in novim utežem so: 1.) meter, 2.) liter, 3.) gram, 4.) ar.

Mnogokratniki teh osnovnih jednot se izražajo s tem, da se spredaj postavijo nastopni števniki:

Deka pomenja	10krat
Hekto „	100 „
Kilo „	1000 „
Myria „	10000 „

Za podrazdelitve se rabijo števniki:

Deci za desetino
Centi za stotino
Mili za tisočino

1 kilogram (*kg*) = 100 dekagramov (*dkg*) = 1000 gramov (*g*), 1 dekagram = 10 gramov.

1 hektoliter (*hl*) = 100 litrov. 1 liter (*l*) = 10 decilitrov (*dl*) = 100 centilitrov (*cl*).

1 deciliter = 10 centilitrov.

1 meter (*m*) = 10 decimetrov (*dm*) = 100 centimetrov (*cm*) = 1000 milimetrov

(*mm*). 1 decimeter = 10 centimetrov = 100 milimetrov. 1 centimeter = 10 milimetrov.

Dvorni koledar.

Rodopis vladajoče hiše avstrijsanske do konca julija 1891. leta.

Franc Jožef I., cesar avstrijski, kralj ogrski, češki i. t. d., porojen v Schönbrunnu dne 18. avgusta 1830. leta, nastopil je vlado po odpoved strijca svojega cesarja Ferdinanda I. in po odstopu očeta svojega nadvojvode Franca Karola dne 2. decembra 1848. leta ter bil dne 8. junija 1867. leta v Budi slovesno kronan kraljem ogrskim; poročil se je dne 24. aprila 1854. leta s kraljicino **Elizabeto** (Amalijo Evgenijo), hčerjo kraljeve Visoi kosti vojvode Maksa bavarskega, najvišjo pokroviteljico zvezdnega reda, najvišjo voditeljico zavoda pl. gospij v Brnu in pokroviteljico zavoda pl. gospij v Inomostu itd.; porojeno v Posenhofnu dne 24. decembra 1837. leta.

Otroci:

1.) **Gizela** (Lujiza Marija), cesaričina in nadvojvodica avstrijska, kraljicina ogrska, češka i. t. d., lastnica več višjih redov, porojena v Laksenburgu dne 12. julija 1856. leta; poročena dne 20. aprila 1873. leta z Leopoldom (Maksimilijanom Jožefom Marijo Arnulfom), kraljičem bavarskim, porojenim dne 9. februarja 1846. leta.

2.) **Rudolf** (Franc Karol Jožef), naslednik, porojen v Laksenburgu dne 21. avgusta 1858. leta, poročen na Dunaji dne 10. majnika 1881. leta s **Stefanijo** (Klotildo Lujizo Hermino Marijo Charloto), nadvojvodico avstrijsko, hčerjo Leopolda II., kralja belgijskega, porojeno v Bruselji dne 21. majnika 1864. leta. Umrli v Mayerlingu pri Dunaji dne 30. januarja 1889. leta.

Hči: **Elizabeta** (Marija Henrijeta Štefanija Gizela), cesaričina in nadvojvodica avstrijska, kraljicina ogrska, češka i. t. d., porojena v Laksenburgu dne 2. septembra 1883. leta.

3.) **Marija Valerija** (Matilda Amalija), cesaričina in nadvojvodica avstrijska, kraljicina ogrska, češka i. t. d., porojena v Budi dne 22. aprila 1868. leta, poročena dne 31. julija 1890. leta z nadvojvodo **Francom Salvatorjem** (Marijo Jožefom Ferdinandom Karolom Leopoldom Antonom Paduvanskim Ivanom Krstnikom Januvarijem Alojzijem Gonzago Rajnerjem Benediktom Bernardom), sinom nadvojvode Karola Salvatorja, porojenim dne 21. avgusta 1866. leta.

Bratje našega cesarja in kralja:

1.) Nadvojvoda **Maksimilijan I.** (Ferdinand Jožef), cesar Mehikanski, porojen dne 6. julija 1832. leta, poročen dne 27. julija 1857. leta z nadvojvodico **Marijo Charloto** (Amalijo Avgusto Viktorijo Klementino Leopoldino), hčerjo Leopolda I., kralja belgijskega, lastnico več višjih redov, porojeno v Laekenu dne 7. junija 1840. leta; umrl dne 19. junija 1867. leta.

2.) Nadvojvoda **Karol Ludovik** (Jožef Marija), c. in kr. general konjice, lastnik c. in kr. ulanskemu polku št. 7, načelnik cesarskemu ruskemu dragonskemu polku št. 24 in lastnik kraljevemu pruskemu ulanskemu polku št. 8; porojen v Schönbrunnu dne 30. julija 1833. leta; tretjič poročen dne 23. julija 1873. leta z **Marijo Terezijo** (Immakulato Ferdinando Evlajijo Leopoldino Adelajido Elizabeto Karolino Mihaelo Rafaelo Gabrijelo Franciško Asiško in Pavlansko Gonzago Nežo Zofijo Bartolomejo ab Angelis), hčerjo kraljeve Visokosti Dom Miguela, infanta portugalskega, porojeno dne 24. avgusta 1855. leta.

Otroci drugega zakona:

- a) **Franc Ferdinand** (Karol Ludovik Jožef Marija), nadvojvoda avstrijski-Este, c. in kr. podpolkovnik, porojen v Gradci dné 18. decembra 1863. leta.
- b) **Oton Franc Jožef** (Karol Ludovik Marija), nadvojvoda avstrijski, c. in kr. major, porojen v Gradci dné 21. aprila 1865. leta, poročen dné 2. oktobra 1886. leta z **Marijo Jožefino** (Lujizo Filipino Elizabeto Pijo Angeliko Marjeto) hčerjo kraljeve Visokosti kraljiča Jurija saksonskega, porojeno dné 31. maja 1867. leta.
Sin: **Karol** (Franc Jožef Ludovik Hubert Jurij Oton Marija), porojen dné 17. avgusta 1887. leta.
- c) **Ferdinand Karol Ludovik** (Jožef Ivan Marija), nadvojvoda avstrijski, c. in kr. nadporočnik, porojen na Dunaji dné 27. decembra 1868. leta.
- d) **Marjeta Zofija** (Marija Anuncijata Terezija Karolina Lujiza Jožefina Ivana), opatica terezijanskega zavoda pl. gospđj v Pragi, porojena dné 13. majnika 1870. leta.

Otroci tretjega zakona:

- a) **Marija Anuncijata** (Adelajida Terezija Mihaela Karolina Lujiza Pija Ignacija), porojena dné 31. julija 1876. leta.
 - b) **Elizabeta** (Amalija Evgenija Marija Terezija Karolina Lujiza Jožefina), porojena dné 7. julija 1878. leta.
- 3) Nadvojvoda **Ludovik Viktor** (Jožef Anton), c. in kr. podmaršal, lastnik c. in kr. pehotnemu polku št. 65 in načelnik c. ruskemu pehotnemu polku „Tomsk“ št. 39, porojen na Dunaji dné 15. majnika 1842. leta.

Roditelji Njega Veličanstva cesarja in kralja:

Franc Karol (Jožef), cesarjevič in nadvojvoda avstrijski, kraljevič ogrski, češki i. t. d., porojen dné 7. dec. 1802. leta, sin cesarja Franca I. in druge mu soproge Marije Terezije, umrl dné 8. marcija 1878. leta; poročen dné 4. novembra 1824. leta z nadvojvodico **Zofijo** (Frideriko Dorotejo), hčerjo kraljevega Veličanstva Maksimiljana I., kralja bavarskega, porojeno dné 27. januarija 1805. l., umršo na Dunaji dné 28. majnika 1872. leta.

Sedanji vladarji evropski.

Sveti Oče Lev XIII. (Joahim Pecci), porojen dné 2. marcija 1810. leta, za papeža izvoljen dné 3. marcija 1878. leta.

Andora. Republika s predsednikom, voljenim na štiri leta, pod vrhovno oblastjo škofa Urgelskega.

Anglija. Kraljica Viktorija, cesarica indijska, porojena dné 24. majnika 1819. leta, vlada z dné 20. junija 1837. leta, z dné 14. decembra 1861. l. vdova po vojvodi Albertu, saksonsko-koburg-gotajskim.

Anhalt-Desavsko. Vojvoda Friderik, porojen dné 29. aprila 1831. leta, vlada z dné 22. majnika 1871. leta, poročen z Antonijo, vojvodico saksonsko-altenburško.

Badensko. Veliki vojvoda Friderik, (Viljem Ludovik), porojen dné 9. septembra 1826. leta, vlada z dné 24. aprila 1852. leta, poročen z Ludoviko, hčerjo nemškega cesarja in pruskega kralja Viljema I.

Bavarsko. Kralj Oton I., porojen dné 27. aprila 1848. leta, vladarjev namestnik, kraljič Luitpold, porojen dné 12. marcija 1821. leta.

Belgija. Kralj Leopold II., porojen dné 9. aprila 1835. leta, vlada z dné 10. decembra 1865. leta, poročen z Marijo Henriko, nadvojvodico avstrijsko.

Bolgarija. Knez Ferdinand I. (kraljič Koburžanski); porojen dné 26. februarija 1861. leta, voljen dné 7. julija 1887. leta.

Brunšvik. Državni upravitelj: kraljič Albrecht pruski, porojen dné 8. majnika 1837. leta.

Črna gora. Knez Nikola I., porojen dné 7. oktobra 1841. leta, vlada z dné 14. avgusta 1860. leta, poročen z Mileno Petrovno Vukotičevo.

Dansko. Kralj Kristijan IX., porojen dné 8. aprila 1818. leta, vlada z dné 15. novembra 1863. leta, poročen z Ludoviko, deželno grofico hesenkaselsko.

Francija. Predsednik republiki Marie François Sadic Carnot, porojen dné 11. avgusta 1837. leta. Predsednik z dné 3. decembra 1887. leta.

Grško. Kralj Jurij I., porojen dné 24. decembra 1845. leta, vlada z dné 31. oktobra 1863. leta, poročen z Olgo Konstantino, carevno rusko.

Hesensko. Veliki vojvoda Ludovik IV., porojen dné 12. septembra 1837. l., vlada z dné 13. junija 1877. leta.

Italija. Kralj Humbert I., porojen dné 14. marcija 1844. leta, vlada z dné 9. januarija 1878. leta, poročen z Marjeto, vojvodico savojsko.

Lichtenstein. Knez Janez II., porojen dné 5. oktobra 1840. leta, vlada z dné 12. novembra 1858. leta.

Lippe-Detmold. Knez Voldemar, porojen dné 18. aprila 1824. leta, vlada z dné 8. decembra 1875. leta, poročen z Zofijo, mejno grofico badensko.

Lippe-Schaumburg. Knez Adolf, rojen dné 1. avgusta 1817. leta, vlada z dné 21. novembra 1860. leta, poročen s Hermino, kneginjo valdeško.

Mecklenburg-Schwerin. Veliki vojvoda Friderik Franc III., porojen dné 19. marcija 1851. leta, vlada z dné 15. aprila 1883. leta, poročen z Anastazijo, veliko kneginjo rusko.

Meklenburg-Strelitz. Veliki vojvoda Friderik Viljem, porojen dné 17. oktobra 1819. leta, vlada z dné 6. septembra 1860. leta, poročen z Avgusto, kraljičino veliko-britansko.

Monako. Knez Albert Honorus Karol, porojen dné 13. novembra 1848. l., vlada z dné 10. septembra 1889. leta.

Nemčija. (Glej Prusijo.)

Nizozemsko. Kraljica Viljemina, porojena dné 31. avgusta 1880. leta. Do polnoletnosti pod nadzorstvom kraljice Eme, vdove kralja Viljema III.

Oldenburg. Veliki vojvoda Peter, porojen dné 8. julija 1827. leta, vlada z dné 27. februarija 1853. leta, poročen z Elizabeto, vojvodico saksonsko-altenburško.

Portugalsko. Kralj Karol I., porojen dné 28. septembra 1863. leta, vlada z dné 19. oktobra 1889. leta, poročen dné 22. majnika 1886. leta z Amelijo, hčerjo grofa pariškega.

Prusija. Viljem II., nemški cesar in pruski kralj, porojen dné 27. januarija 1859. leta, vlada z dné 15. junija 1888. leta, poročen z Avgusto Viktorijo, vojvodico šlezvik-holštajnsko.

Reuss. (Mlajša panoga. Dom Schleiz). Knez Henrik XIV., porojen dné 28. majnika 1832. leta, vlada z dné 11. julija 1867. leta, poročen z Nežo, vojvodico virtemberško.

Reuss. (Starejša panoga. Dom Greiz). Knez Henrik XXII., porojen dne 28. marcija 1846. leta, vlada z dne 28. marcija 1867. leta, poročen z Ido, kneginjo lipešavmburško.

Rumunija. Kralj Karol I., porojen dne 20. aprila 1839. leta, vlada po izvolitvi kakor knez z dne 20. aprila 1866. leta, proglašen je bil kraljem dne 2. marcija 1881. leta, poročen z Elizabeto, kneginjo wiedsko.

Rusija. Car Aleksander III., porojen dne 10. marcija (dne 26. februvarija) 1845. leta, vlada z dne 13. marcija 1881. leta, poročen z Marijo Feodorovno, kraljičino dansko.

Saksonsko. Kralj Albert, porojen dne 23. aprila 1828. leta, vlada z dne 29. oktobra 1873. leta, poročen s Karolino, kneginjo Waso.

Saksonski-Altenburg. Vojvoda Ernest, porojen dne 16. septembra 1826. leta, vlada z dne 3. avgusta 1853. leta, poročen z Nežo, vojvodico anhalt-desavsko.

Saksonski-Koburg-Gotha. Vojvoda Ernest II., porojen dne 21. junija 1818. leta, vlada z dne 29. januarija 1844. leta, poročen z Aleksandrino, vojvodico badensko.

Saksonski-Meiningen-Hildburghausen. Vojvoda Jurij II., porojen dne 2. aprila 1826. leta, vlada z dne 20. septembra 1866. leta, poročen s Heleno baronico heldburško.

Saksonski-Weimar-Eisenach. Veliki vojvoda Karol Aleksander, porojen dne 24. junija 1818. leta, vlada z dne 8. julija 1853. leta, poročen z Zofijo, kraljičino nizozemsko.

San Marino. Republika z dvema predsednikoma, voljenima na 6 mesecev.

Schwarzenburg-Rudolfstadt. Knez Günther, porojen dne 23. avgusta 1852. leta, vlada z leta 1890.

Schwarzenburg-Sondershausen. Knez Karol Günther, porojen dne 7. avgusta 1830. leta, vlada z dne 17. julija 1880. leta, poročen z Marijo, vojvodico saksonsko-altenburško.

Srbija. Kralj Aleksander I., porojen dne 14. avgusta 1876. leta, vlada z dne 5. marcija 1889. leta.

Španija. Kralj Alfonz XIII., porojen dne 17. majnika 1886. leta. Kraljica vladarica Marija Kristina, vdova kralja Alfonza XII., umršega dne 22. novembra 1885. leta.

Švedija in Norvegija. Kralj Oskar, porojen dne 21. januarija 1829. l., vlada z dne 18. septembra 1872. leta, poročen z Zofijo, vojvodico nasavsko.

Švica. Zvezna republika s predsednikom, vsako leto na novo voljenim.

Turčija. Veliki sultan Abdul Hamid II., porojen dne 22. septembra 1842. leta, vlada z dne 1. septembra 1876. leta.

Valdek in Pymont. Knez Jurij Viktor, porojen dne 14. januarija 1831. leta, vlada z dne 17. avgusta 1852. leta, poročen s Heleno, vojvodico nasavsko.

Virtemberško. Kralj Karol I., porojen dne 6. marcija 1823. leta, vlada z dne 25. junija 1864. leta, poročen z Olgo, carevno rusko.

Splošne določbe c. kr. pošte.

g pomenja gram, *kg* kilogram.

S pismeno pošto se pošiljajo navadna pisma, priporočena pisma, ekspresna (nujna) pisma, dopisnice, tiskovine, vzorci blagá, poštna nakaznice, poštni nalogi in časniki.

Pisma. Pri frankiranju pisma se pritisne znamka na gorenjem desnem oglu sprednje strani pisma, nikakor pa ne na zadnji strani. Nefrankirana pisma veljajo dvakrat toliko kolikor frankirana.

Pisma in pisemski zavoji ne smejo v Avstro-Ogrski, v Bosni in Hercegovini ter na Nemškem biti težji nego 250 *g*; pismom, ki se pošiljajo v druge države, ni to nobena meja, kar se tiče teže. Pisemski zavoji, odločeni za avstrijske dežele, ki tehtajo več nego 250 *g*, morajo se oddajati pri tovarni pošti. Uradni pisemski paketi pa smejo v Avstriji tehtati 2 $\frac{1}{2}$ *kg*; iz Avstrije na Ogrsko le 1 *kg*.

Čez pismeno znamko se smé pisati náslov. Če se pa nánjo pritisne privatna štampilja, ni veljavna. Za frankiranje se ne smejo rabiti s pismenih kuvertov izrezane znamke in kolki, ravno takó tudi ne poškodovane znamke, n. pr. take, katerim se je okrog odrezal beli rob. Znamke, ki so se že rabile, rabiti tudi ne smejo več za frankiranje pisem.

Priporočena pisma se morajo frankirati. Za domače in inozemske dežele zadoščuje, če se pismo navadno zapre. V Nemčijo se priporočena pisma pošiljajo tudi lahko nefrankirana.

Povpraševalna pisma (pristojbina 10 kr.) napravijo se lahko za vsako tudi nepriporočeno pisemsko poštno pošiljatev, ki ni prišla na določeni kraj.

Dopisnice se morejo frankirati ter se morejo priporočiti. Vsakemu je dovoljeno dati si napraviti dopisnic po privatnem obrtu, vendar morajo, kar se tiče velikosti in moči popirja biti popolnoma jednake uradnim in imeti nemški napis „Correspondenzkarte“. Na dopisnice se lahko tiska in zajedno piše.

Dopisnicam v domačih deželah se lahko pripenjajo poskušnje ali vzorci blagá, če se ne pišejo potem nánje nikakeršne druge, nego za poskušnje blagá ali vzorce dovoljene pismene opazke ter če so frankirane za 5 kr.

Tiskovine se morajo frankirati in se tudi lahko priporočajo.

Pošiljatve vezanih in broširanih knjig in odprte karte ne smejo biti nad 1 *kg* težke in se ne smejo bistveno razločevati od poštnih pošiljatev. V svetnopoštnem prometu so dovoljene pošiljatve tiskovin do 2 *kg* teže, a ne smejo meriti na nobeno stran več kakor 45 *cm*.

Razven naslova, datuma in podpisa na tiskovinah ne sme biti ničesar pisanega, tudi ne nikaki popravki ali dostavki. Izvzete so korekturne pôle, katerim se smejo pridejati dotični rokopisi, poprave in rokopisne opomnje, tičočé se tiska, dalje kurzni listi, trgovski cirkularji, tudi hektografirani (venderle po 20 ali več izvodov vkupe) ceniki, pri katerih so dopuščene rokopisne ali mehaničnim potom napravljene izpremembe cén, imena poštnika, náčina naročevanja ali plačevanja. Na robu tiskovin se pa smé le v ta namen kaj načrtati, da se opozori čitatelj na kako določeno mesto.

Poslovni popirji kakor: akti vsake vrste, vožna pisma, poslovni dokumenti, prepisi in izpiski aktov, muzikalije in sploh pisma, ki se ne morejo smatrati za pravo ali osebno dopisovanje, smejo se v prometu svetovne poštné zveze, izvzemši Nemčijo, pošiljati pod križnim zavitkom (tudi priporočena) do 2 *kg* teže in 45 *cm* širjave.

Vzorci se prevažajo v kraje Avstro-Ogrske, Nemčije in v svetnopoštnem prometu do 250 g za 5 kr. (frankirani). Poskušnji blagá se ne smé pridejati nikako pismo.

Na naslovu mora biti opazka „vzorec“ ali „poskušnja blaga“.

Na naslovu sme biti razven tega navedeno: Ime ali tvrdka odpošiljateljev, tovarniško ali trgovsko znamenje poleg natančnejšega označenja blagá, številke in cene, teže in mere blagá ter koliko ga je na razpolago. Razven omenjenih podatkov se ne smejo dodajati takšnim pošiljatkam nikaka pismena naznanila ali kakeršnekoli opazke.

Pri nezadostno frankiranih pošiljatkah s tiskovinami, poslovnimi popirji in vzorci se zahteva nedostatek od prejemnika, in sicer dvakrat toliko, za kolikor so bile premalo frankirane.

Popolnoma nefrankirane prej navedene pošiljatve, se ne odpravljajo, nego se vrnejo pošiljatelju; če pa poslednji pošti ni znan, postopa se ž njimi takó, kakor z nepostavnimi pismi.

Poštné pristojbine.

Avstro-Ogrsko in Nemčija: Pisma do 20 g (Nemčija le 15 g) 5 kr. (mestni promet 3 kr.), do 250 g 10 kr. (mestni promet 6 kr.), dopisnica 2 kr.; dopisnica z odgovorom 4 kr., priporočitev 10 kr. (mestni promet 5 kr.) vzvratni list 10 kr. (mestni promet 5 kr.), ekspres 15 kr., tiskovine do 50 g 2 kr., do 250 g 5 kr., do 500 g 10 kr., do 1000 g 15 kr., vzorci do 250 g 5 kr.

Bosna in Hercegovina: Pisma 5 kr. do 20 g, dalje do 250 g pa 10 kr., kakor za Avstro-Ogrsko. Ekspresne pošiljatve so dopuščene samó v kraje, kjer so pošte.

Črna gora in Srbija: Pisma za vsakih 15 g po 7 kr. (v mejnem prometu oziroma z Ogrskega 5 kr.), dopisnica 4 kr. (za Srbijo z odgovorom 8 kr.). Tiskovine 50 g 2 kr., vzorci za naročila za vsakih 50 g 2 kr., priporočila 10 kr., vzvratni list 10 kr., ekspres 15 kr.

Poštné nakaznice v domačih deželah.

Za zneske do 5 gld. 5 kr., do 50 gld. 10 kr., do 150 gld. 20 kr., do 300 gld. 30 kr., do 500 gld. 50 kr.

Poštné nakaznice v Bosno in Hercegovino in iz Bosne in Hercegovine

so dopuščene do 500 gld. in znaša pristojbina do 5 gld. 10 kr., od 10 do 40 gld. 20 kr., in za vsakih daljših 10 gld. ali njih drobec po 5 kr. več.

Poštni nalogi

posredujejo poplačevanje menfc, računov, kuponov i. t. d. in se morejo poslati na vse pošte avstro-ogrske države v znesku največ 500 gld.; — v Belgijo, Nemčijo, Egipet, Francijo (Algir), Italijo, Luksemburško, Norvegijo (naj se naredi naslov na pošto v Pragi), Rumunijo, Švico in Tunis do 400 gld. (800 mark ali 1000 frankov).

Poleg uradnega vzorca (cena $\frac{1}{2}$ kr.), adresira se terjatev utemeljujoči dokument (pobotan račun i. t. d., toda znesek mora biti pisan s črkami)

kot priporočeno pismo n. pr.: „Na poštni urad v . . . Poštni nalog“. Kakor hitro je znesek vplačan, prejme oddajalec poštnega naloga znesek odštevši pristojbino poštne nakaznice in 5 kr. terjalnih stroškov za vsak dokument na kateri se je dobilo plačilo. Če se poštni nalog ne vsprejme, pošlje se nazaj zastonj. Pristojbine so torej kakor za priporočena pisma, poštno nakaznico in za vsako pobotnico i. t. d. 5 kr. terjalnih stroškov.

Poslati dokumente poštnega naloga na kakšen drugi kraj, nego se je navel sprva, dovoljeno je v Avstro-Ogrski ter Bosni in Hercegovini.

Denarne in tovarne pošiljatve.

Denarna pisma (vozarina se plača v gotovini, ne v pisemnih znamkah): Za Avstro-Ogrsko do 250 *g* 50 gld. vrednosti do 10 milj daljave 15 kr., nad 10 milj 27 kr., od 50 do 300 gld. do 10 milj daljave 18 kr., nad 10 milj 30 kr., za vsakih daljnih 150 gld. pa 3 kr. več; — z Avstro-Ogrskega v Nemčijo do 300 gld. vrednosti do 10 milj 18 kr., nad 10 milj 30 kr., za vsakih daljših 150 gld. pa 3 kr. več.

Poštni zavoji (paketi), (vozarina se plačuje v gotovini, ne v pisemnih znamkah): Za Avstro-Ogrsko do $\frac{1}{2}$ *kg* do 10 milj 12 kr., nad 10 milj 24 kr., zavarovalninska pristojbina 3 kr. do 50 gld., od 50 do 300 gld. 6 kr.; za vsakih daljnih 150 gld. pa 3 kr. več.

Avstro-Ogrska in Nemčija: do 5 *kg* do 10 milj 15 kr., nad 10 milj 30 kr.; za vsak nadaljni *kg* do 10 milj 3 kr., 20 milj 6 kr., 50 milj 12 kr., 100 milj 18 kr., 150 milj 24 kr., nad 150 milj 30 kr. več; vrednostna taksa do 300 gld. 6 kr., za vsakih daljših 150 gld. 3 kr. več. Pošiljatve se dopuščajo le do 50 *kg*.

Za pošiljatve, odločene v Bosno, Hercegovino in Novi Bazar poleg vozarine, odpadajoče za Avstrijo do meje, in vrednostne takse, računja se od Imoskija ali Broda na Savi za promet v imenovanih deželah: vozarine pri denarnih pisemih sploh 20 kr., pri zavojih pa do 2 *kg* 20 kr., za vsak kilogram dalje do 15 *kg* največja teža) po 10 kr. več. Zavarovalna pristojbina do 50 gld. 5 kr., do 150 gld. 10 kr. za vsakih 150 gld. dalje po 5 kr. več.

Povzetja v domačih deželah

morejo se pošiljati na vse pošte avstro-ogrske države do 500 gld.

Za vsako pošiljatev s povzetjem se poleg vozarine plača še posebna provizija. Ta znaša do 10 gld. povzetja 6 kr.; nad 10—50 gld. za vsakih 5 gld. 3 kr., nad 50 gld. za vsakih 5 gld. 2 kr. več; tudi pisma se pošiljajo lahko s povzetjem.

Pošiljanje pisem v svetovni poštni zvezi.

a) Pisma za vsakih 15 *g* 10 kr., za dopisnice 5 kr., z odgovorom 10 kr.; d) tiskovine: za vsakih 50 *g* 3 kr. do največje teže 2000 *g*; c) vzorci blagá bo 50 *g* 5 kr., do 100 *g* 6 kr., dalje od vsakih 50 *g* do največje teže 250 *g* 3 kr. več; d) trgovinski popirji do 150 *g* 10 kr., do 200 *g* 12 kr., do 250 *g* 15 kr., potem pa za vsakih 50 *g* do 2000 *g* 3 kr. več; e) priporočitev 10 kr., vzvratni list 10 kr.

V Belgijo †, Bolgarijo, Kanado (Novo Fundlansko), Kitaj (čez Rusko), Ciper, Dansko † (Islandija, Faröerski otoki), Egipet (Nuojo, Sudan), Anglijo,

† pomenja, da se ekspresne pošiljatve dopuščajo, pristojbine 15 kr.

Francijo (Algirsko, Monako). Afriko, Gibraltar, Helgoland †, Italijo (San Marino), Luksemburško †, Malto, Nizozemsko †, Norvegijo, Perzijo (čez Rusijo ali pa Turčijo), Portugalsko (na Madeiro in Azorske otoke), Rumunijo †, Rusijo (Finsko), Švedijo †, Švico †, Španijo (Baleari, Kanarski otoki, posestva na severnem obrežji Afrike, Andora, posestva na zapadnem obrežji Maroka), Tripolis, Tunis, Turčijo (evropsko in azijsko), Združene države severno-ameriške.

V nastopne prekomorske dežele:

a) Frankirana pisma 20 kr. za 15 g, dopisnice 8 kr.; dopisnice z odgovorom 16 kr.; b) tiskovine za vsakih 50 g 6 kr., do največje teže 2000 g; c) vzorci blagá do 50 g 8 kr.; do 100 g 12 kr., do 150 g 18 kr., do 200 g 24 kr., do 250 g 30 kr.; d) trgovski popirji: do 100 g 13 kr., do 150 g 18 kr., do 200 g 24 kr., do največje teže 2000 g za vsakih 50 g po 6 kr. več; e) priporočba 10 kr.; f) vzvratni list 10 kr.

Azija: Aden, Afganistan, Anam, Bagdad, Beludžistan, Birma, Busora, Kitaj, Japan †, Kašmir, Mandalay, Maskat, Nova Gvineja, Vzhodna Indija (angleška, francoska, nizozemska, portugalska in španjska posestva), Perzija, Sijam †, Tibet.

Afrika: Asab, Admiralski otoki, Bourbon (de la Reunion), Damara, Gabun, Kongo, Kamerun, Kap-Verdijski otoki, Liberija, Mavricij, St. Marie de Madagaskar, Mayotta, Mozambique, Masouah, Namakva, Ovambo, Obok, Rodriguez, Sechellski otoki, Tamatave, Togo in naposled še angleška, francoska, portugalska in španjska posestva na zapadnem obrežji Afrike.

Amerika: Argentinska republika † (laplatske države), otoki Bermudas, Bolivija, Brazilija, Chili †, Kolumbija, Nova Granada, Kostarika, Ekvador, Falklandski otoki, Grönlandija, Guatemala, Guyana (britanska, francoska in nizozemska), Hayti, Honduras, (angleška in republika), Mehika, Miquelon in St. Pierre, Nicaragua, (s Creytown Mosquitio), Paragvaj †, Patagonija, Peru, San Domingo, San Salvador †, Uragvaj, Venezuvela, zapadna Indija.

Avstralija. Za pisma se plača v največ krajev po 30 kr., dopisnice so dopuščene samó v Havai, na Apiji in na Maršalskih otokih v francoske kolonije in nemške nasebline.

Poštna nakaznica v inozemstvo

in sicer v argentinsko republiko, Belgijo, Bolgarijo, Chili, Dansko, Nemčijo, Anglijo in posamične kolonije, Francijo (Algir, Tanger in Maroko), Helgoland, Japan, Italijo, Kanado, Luksemburško, Nizozemsko, Norvegijo, Portugalsko z Madeiro in Azori, Rumunijo, Švedijo, Švico, Tripolis, Tunis, Turčijo in Zjedinjene države so dopuščene do 200 gld., v Egiptet pa do 500 gld. in znaša pristojbina v Nemčijo do 40 gld. 20 kr., potem pa za vsakih 10 gld. 5 kr. več, v druge dežele do 20 gld. 20 kr. in potem pa za vsakih 10 gld. po 10 kr. več. Poštna nakaznica v Severno Ameriko naj se adresirajo na poštni urad v Baselu in se do ondu frankirajo; na kupon naj se pa natančno zapiše prejemnikova adresa.

Brzjavne poštna nakaznica so dovoljene: v Belgijo, Bolgarijo, Francijo, Helgoland, Italijo (izvzemši Tripolis), Japan (in sicer le v Tokio in Yokohamo), Luksemburško, Nemčijo, Nizozemsko, Norvegijo, Švico in Tunis

† pomenja, da se ekspresne pošiljatve dopuščajo, pristojbine 15 kr.

do 200 gld.; Egipet pa do 500 gld. (a le v Aleksandrijo, Ismailio, Kairo, Port-Said in Suez).

Poštni zavoji do 3 kg v inozemstvu po nizki vozarini so dopuščeni v naslednje dežele: Anglijo in kolonije, Apio (5), argentinsko republiko, Ascension, Belgijo (5), Bolgarijo, Chili (5), Dansko (5), danske Antile (5), Egipet (5), Kamerun (5), Kanado, Kitaj (5), Kolumbijo, Kongiško državo (5), Kostariko, Luksemburško (5), Malto, Meksiko, Nizozemsko (5), Norvegijo (5), Oranje, Portugalsko, Rumunijo, Salvador, Srbijo, Strails-Selements (5), Španijo, Švedijo, Tanger, Togo (5), Transvalno republiko, Turčijo (c. kr. pošte), Urugvaj, Zanzibar, (5) pomenja dežele, koder se vzprejemajo tu pošiljatve po 5 kg teže.

Povzjetja v inozemstvo

in sicer v Belgijo †, Dansko, Nemčijo, Angleško, Francijo, Helgoland, Italijo, Luksemburško, Nizozemsko, Norvegijo †, Rumunijo, Švedijo, Švico in severno-ameriške Zjedinjene države se vzprejemajo do zneska 200 gld., Egipet do 500 gld. avstr. velj., v dežele z † zaznamovane se tudi vzprejemajo kot pisma. Provizija znaša, izvzemši vozarino, do 3 gld. 6 kr., nad 3 gld. pa za vsak goldinar 2 kr.

Brzovjavni cenik.

	Temeljna taksa.	poleg tega taksa za vsako besedo.
Lokalne brzovjavke	12 kr.	1 kr.
V Avstro-Ogrski	24 "	2 "
V Bosno in Hercegovino	30 "	4 "
V Bosni in Hercegovini	24 "	2 "

Za besedo velja 15 črk ali 5 številk; naslov in podpis se ravno takó zaračunja kakor tekst.

Evropski promet.

Pristojbina za vsak telegram po 30 kr. temeljne takse in nastopne takse za vsako besedo, sestavljeno od 15 črk ali 5 številk:

Algir 13 kr. — Anglija 13 kr. — Belgija 11 kr. — Bolgarija 9 kr. — Črna gora iz Dalmacije 3 kr., sicer 4 kr. — Dansko 11 kr. — Francija, Korsika in Monako 8 kr. — Gibraltar 17 kr. — Grita, Celina in Poros 21 kr. Krf čez Trst 13 kr., čez Bosno 22 kr., na druge otoke 21 kr. — Helgoland 4 kr. — Italija, mejni promet 4 kr., sicer 8 kr. — Kanalski otoki 13 kr. — Luksemburško 11 kr. — Malta 19 kr. — Nemčija 4 kr. — Nizozemsko 11 kr. — Norvegija 16 kr. — Portugalsko 17 kr. — Rumunija 6 kr. — Rusija evropska 12 kr. — Srbija 4 kr. — Španija celina 14 kr., Kornerski otoki 89 kr. — Švedsko 12 kr. — Švica s Tirolskega, Predárškega in iz Liechtensteina 3 kr., sicer 4 kr. — Tripolis 61 kr. — Tunis 16 kr. — Turčija evropska, čez Bosno 14 kr., čez Trst 19 kr.

Lestvica za pristojbine kolkov.

Lestvica I.

Za menice in trgovske denarne nakaznice.
Za Avstrijo in Ogrsko.

Do zneska do	75 gld.	— gld.	5 kr.	čez	1350 do	1500 gld.	1 gld.	— kr.
čez 75	150	—	10	"	1500	3000	2	—
" 150	300	—	20	"	3000	4500	3	—
" 300	450	—	30	"	4500	6000	4	—
" 450	600	—	40	"	6000	7500	5	—
" 600	750	—	50	"	7500	9000	6	—
" 750	900	—	60	"	9000	10500	7	—
" 900	1050	—	70	"	10500	12000	8	—
" 1050	1200	—	80	"	12000	13500	9	—
" 1200	1350	—	90	"				

in tako dalje za vsakih 1500 gld. 1 gld. več, pri čemer se ostanek manj nego 1500 gld. smatra za celih 1500 gld.

V domačih deželah izdane menice, če se kolkujejo po tej lestvici, ne smejo imeti daljšega plačilnega roka nego 6 mesecev, v inozemstvu izdane pa ne daljšega nego 12 mesecev. Sicer se morajo kolkovati po lestvici II.

Pod izrazom „domače dežele“ razume se okrožje, za katero velja sedanji zakon, vse menice, ki niso izdane v tem okrožji, veljajo za inozemske.

Za menice, izdane v deželah ogrske krone, ostanejo še nadalje v veljavi določbe z dne 2. oktobra 1868. leta in se mora pri teh menicah odračunati pri določevanju, koliko je od njih po sedanjem zakonu plačati pristojbine, znesek, ki se je pri izdaji menice plačal kr. ogrskim financam s kolkovimi znamkami ali pa neposredno po propisih.

Ako se kaka menica izda v več izvodih (sekunda, tercija itd.), mora se plačati od vsakega ista pristojbina, kakor od prvega, ista velja tudi za žirovane menične popirje, vendar je pa izmej več izvodov kake menice prost kolkarine oni, ki je izdan samo za to, da se dobi akcept kakega zunaj avstro-ogrške države bivajočega trasata, če so na prednji strani pridejane besede: „namenjeno samo za akcept“, in da je zadnja stran tako prečrtana, da je izključeno vsako žirovanje ali potrdilo vsprejetja.

Od menic v inozemstvu izdanih in na inozemstvo se glasečih plačati je 2 kr. pristojbine za vsakih 100 gld., ako krožijo v naši državi. Ostanek manjši nego 100 gld. se smatra za celih 100 gld.

Pristojbine za menice, ki se izdajo v domačih deželah, je plačati poprej, nego so se na popir, ki je namenjen za menico, podpisale stranke — za menice, ki so se izdale v inozemstvu, pa predno začne krožiti po naši državi, in če menica ni plačljiva le v inozemstvu, pa vsekako, predno mine 14 dni, ko je prišla v domače dežele.

Dolžnosti kolkovanja menic more se le takole zadostiti:

- če se rabijo kolkovane uradne golice;
- če se rabijo uradne golice, ki pa niso zadosti kolkovane ali pa tudi druge golice, ali se pa golice niti ne rabijo, pa s tem, da se za toliko, kolikor je pristojbine, oziroma, dopolnilne pristojbine plačati, prilepi kolkov na zadnji strani popirja, na kateri se piše menica, predno se je menica napravila. Kolki se morajo pri zato pooblaščenem uradu dati z uradnim pečatom prekolkovati.

Dan in mesec prekolkovanja, če se že ne razvidi iz odtiska, mora dotični urad upisati v vsako znamko.

Uradno prekolkovanje se ne sme več zvršiti, ako ima popir že kak podpis izdajnika, prejemnika ali žiranta ali sploh kak podpis stranke; vsako drugačno plačevanje s kolki, kakor prekolkovanje kolkov s privatnim pečatom kakega posamičnika ali pa prekolkovanje z uradnim pečatom kacega urada, ki za to ni opravičen, je neveljavno.

- c) Če pa gre za plačilo pristojbine od menice, izdane v inozemstvu, morejo se kolki pritiskniti na zadnji strani menice, in sicer, če je ta stran še nepopisana ob zgornjem robu; drugače pa po poslednjem inozemskem zapi-ku tako, da nad kolki ni nobenega prostora več za žirovanje ali kak drug zapis, in se ima preskrbeti, da se po b) tega paragrafa pravočasno uradno prekolkujejo. Pisati čez kolke, kakor je dosedaj bila navada, ni več dovoljeno.

Če se kolkarina ni plačala ali pa vsaj v zakonitem znesku ne, ali pa ne pravočasno ali pa ne na predpisan način, določa nov zakon globo, ki je petdesetkrat tolika, kakeršna je pristojbina po lestvici.

Trgovskim nakaznicam že pred dovoljena ugodšina, da je od njih plačati le po 5 kr., če je njim obrok k večjemu osem dnij, še vedno velja.

Za trgovske račune (note, konti, izkaze) se je odredilo, da so računi do gld. 10 kolekarine prosti, — čez gld. 10 do gld. 50 plača se 1 kr., — čez gld. 50 pa 5 kr. pristojbine.

Kolkarina se pa mora tudi plačati, če se taki računi upletó v tekst kakega trgovskega pisma. Globa kakor pri menicah.

Lestvica II.

Za pravna pisma.

Za Avstrijo in Ogrsko.

	Do	20 gld.	— gld.	7 kr.	čez	1600	do 2000 gld.	6 gld.	25 kr
čez	20	40	—	13	"	2000	2400	7	50
"	40	60	—	19	"	2400	3200	10	—
"	60	100	—	32	"	3200	4000	12	50
"	100	200	—	63	"	4000	4800	15	—
"	200	300	—	94	"	4800	5600	17	50
"	300	400	1	25	"	5600	6400	20	—
"	400	800	2	50	"	6400	7200	22	50
"	800	1200	3	75	"	7200	8000	25	—
"	1200	1600	5	—					

Čez 8000 gld. se za vsakih 400 gld. plača 1 gld. 25 kr., pri čemer se ostanek, ki ne znaša 400 gld., smatra za polnega.

Lestvica III.

za posojilne pogodbe, če se dolžna pisma glasé na prenesca, pogodbe za služenje, nadalje od delniških društev, ki se osnujejo za dlje nego 10 let, od uloge premoženja zadružnikov pri zadružnih trgovskih društvih, nadalje od dobitkov v loteriji, pri kupovanju upanja premičnin, pogodbe o dohodkih, če se za dohodke prepusté premakljine, od trgovskih in menjalnih pogodb od premičnin in od pogodb za razlaganje, če se smatrajo za prodajo premičnin.

Za pravne posle.
Za Avstrijo in Ogrsko.

	Do	10 gld.	— gld.	7 kr.	čez	800 do	1000 gld.	6 gld.	25 kr.
čez	10	"	20	"	—	"	13	"	"
"	20	"	30	"	—	"	19	"	"
"	30	"	50	"	—	"	32	"	"
"	50	"	100	"	—	"	63	"	"
"	100	"	150	"	—	"	94	"	"
"	150	"	200	"	1	"	25	"	"
"	200	"	400	"	2	"	50	"	"
"	400	"	600	"	3	"	75	"	"
"	600	"	800	"	5	"	—	"	"
					čez	800 do	1000 gld.	6 gld.	25 kr.
					"	1000	"	1200	"
					"	1200	"	1600	"
					"	1600	"	2000	"
					"	2000	"	2400	"
					"	2400	"	2800	"
					"	2800	"	3200	"
					"	3200	"	3600	"
					"	3600	"	4000	"

Čez 4000 gld. plača se za vsakih 200 gld. 1 gld. 25 kr., pri čemer se znesek, ki ne znaša 200 gld., smatra za polnega.

Vloge, s katerim se pri oblastvu naznanja samostojna vršba prostega obrta, ali s katerimi se oblastvo prosi koncesije, ki je potrebna za vršbo obrta, morajo biti kolekovane:

- a) na Dunaji od prve pole 6 gld. — kr.
- b) v mestih, ki imajo nad 50.000 prebivalcev " " " 4 " — "
- c) v mestih, ki imajo od 10.000 do 50.000 prebivalcev " " " 3 " — "
- d) v mestih, ki imajo od 5.000 do 10.000 prebivalcev " " " 2 " — "
- e) v vseh drugih krajih " " " 1 " 50 "

Ako treba še druge pole, kolekuje se s 50 kr.

Prošnje za tobačne trafike in loterijske kolekture, za dovoljenje, da sme godba javno igrati, da smejo biti gostilne, krčme in kavarne čez policijsko uro odprte, da se smejo kazati znamenitosti, prirejati koncerti, gimnastične in gledališčne predstave, imajo se kolekovati po 1 gld. od vsake pole.

Pri prvih in drugih vlogah se ima pristojbina plačati tudi takrat, kadar se prosi ustno, ne da bi se zapisal protokol.

Prošnje za sledeča prava :

1.) Za podeljenje, potrjenje ali prenos plemskih stopinj, podeljenje redov, dovoljenje inozemske rede nositi smeti, združenje ali poboljšanje grbov, dovoljenje za spremembe ali prenose imen, podeljenje častnih mest, častnih naslovov in drugih odlikovanj združenih z obrtnimi podjetji, imajo se kolekovati po 5 gld. od vsake pole.

2.) Za podeljenje, priznanje ali potrjenje privilegijev, kamor spadajo tudi izključni industrijski privilegiji, imajo se kolekovati po 3 gld. od vsake pole.

3.) Za podeljenje ali priznanje avstrijskega državljanstva, za podeljenje meščanstva ali občanstva ali za sprejem v občinsko zvezo, imajo se kolekovati po 2 gld. od vsake pole.

4.) Prošnje za podeljenje potnih listov, za vvoz, izvoz in prevoz kuhinjske soli, tabaka, smodnika ali za dovoljenje za vvoz ali izvoz določene blaga, ako je za to potrebno dovoljenja, imajo se kolekovati po 1 gld. od vsake pole.

Josip Marn,

c. kr. profesor, predsednik „Matice Slovenske“.

Med može, na katere je slovenski narod ponosen, štejemo po vsi pravici tudi profesorja J. Marna, predsednika „Matice Slovenske“. Na stotine, da, na tisoče je mož, katerim je bil nekdanj ljub profesor, dober sveto-valec in podpornik. Mnogo mnogo teh se spominja blagega moža z nekim svetim ognjem udanosti in spoštovanja.

Profesor Josip Marn, porojen je bil dné 13. marca 1832. leta v Štangi, dekanije Šmartno pri Litiji. Šolal se je v Ljubljani in bil vedno med prvimi. Leta 1855. je dovršil bogoslovne studije in šel, ker je bil slabotnega zdravja pa-stirovat, kot kaplan v Horjul. Leta 1857. ga nenadoma pokličejo v Ljubljano, kjer je prevzel na gimnaziju, kot namestni učitelj slovenščino v sedmem in osmem razredu; leta 1858. pa mu nalože še veronauk na vsi gimnaziji. Leta 1859. napravil je preskušnjo za veronauk in l. 1860. pa za slovenščino.

Prve spise prof. J. Marna dobimo leta 1849. v „Vedežu“ in „Zgodnji Danici“. Leta 1852. knjigo „Zlati vek“ in izdal „Kratko staroslovensko slovnico“. To leto izšel je tudi prvi letnik „Jezičnika“, katerega je do sedaj osemindvajset letnikov. Leta 1880. je izbral in uredil knjigo: „Kopitarjeva spomenica“. Deloval je tudi pri raznih časnikih. Spisi njegovi so vedno jedrnat in strokovni.

To je le površni posnetek delovanja prof. J. Marna na pisateljskem polju. V resnici napisal je mnogo več. Med vsemi spisi pa se gotovo odlikuje vsaki letnik njegovega „Jezičnika“. Knjiga ta ovekovečila je Marnovo ime v slovenskem slovstvu. Tudi društveno je bil prof. J. Marn vedno delaven. Ko se je ustanovila „Matica Slovenska“ bil je on v prvem zboru izvoljen

pa v „Slovenski Bčeli“. Sodeloval je tudi pri izdaji „Wolfovega slovarja“. Leta 1857. pa ga nahajamo med sotrudniki knjige „Sveto pismo“, katero je izdal pokojni kanonik Jurij Volc. Leta 1860. je objavil v gimnazijskem izvestji spis: „Slovenskega cerkvenega jezika pravo ime, prvotni dom in razmere“ in prihodnje leto pa „Slovnice slovenskega jezika“. Leta 1863. je uredil spominsko

v odbor. Od tedaj je bil vedno jeden najdelavnejših odbornikov. Leta 1886. je pa bil prof. J. Marn, ki je že v zadnjem času vodil „Matico Slovensko“ kot namestnik, izbran za predsednika tega prevažnega narodnega slovstvenega zavoda. „Matica Slovenska“ napreduje vrlo leto za letom pod njegovim predsedstvom.

Tako je prof. Marn deloval in deluje kot učitelj in pisatelj slovenski za vero in dom blizo štirideset let. Kot katehet je budil v naši mladini katoliško zavest, kot profesor slovenščine pa negoval v srcih mladine narodno prepričanje in ljubezen do domovine.

Veri in domovini naši vsikdar sveto služečemu preč. g. kanoniku in profesorju J. Marnu želimo še veliko let, da razveseli Slovence še z mnogimi plodovi svojega bistrega duha in marnega truda.

Jurij Šubic.

Slovinci, četudi ne brojimo milijone stanovnikov, imamo vendar vedno sposobnih mož za vse stroke in vse stanove. Mnogo jih je izmed nas, ki so se pospeli jako visoko na odlična mesta in zopet je drugih, ki so si s svojimi umotvori pridobili svetovno slavo in nevenljivo ime.

V to zadnjo vrsto vpleteno je ime umetnika, kakoršnih se ne poraja mnogo in na katerega dela bodemo Slovenci vedno s ponosom kazali. Ta genijalni, veliki mož je slikar Jurij Šubic.

Porojen je bil Jurij dne 13. malega travna 1858. leta v Poljanah nad Škofjo Loko. Prvi učitelj slikarstva mu je bil oče, ki je tudi sam slikal. Ko pa je dorastel izročil ga je oče akademiškemu slikarju Janezu Wolfu, da ga popelje na pravi pot umetniške izobrazbe. Pokojni Wolf, videč v dečku toliko zaklada nadarjenosti vzbujal je v njem duhovitost in ga vzgojeval prav mojstrsko. Obdarovanega s korenitimi svojimi nauki, napoti ga na Dunaj v slikarsko akademijo. Tukaj se je nadarjeni mladenič kaj pridno učil sistematiškemu risanju in slikanju pod vodstvom slovečega slikarja Griepenkerla. Dokaz njegove pridnosti bilo je Fügerjevo darilo, katero se mu je prisodilo za najboljšo ilustracijo poslednjega prizora v Schillerjevi pesmi: „Der Gang nach dem Eisenhammer“.

Dvakrat je moral Jurij Šubic pretrgati svoje studije in se oddaljiti od poklica. Leta 1875. je bil pozvan v vojake in moral služiti tu dve leti. Leta 1878. pa je moral iti osvajat Bosno in Hercegovino.

Po bosenski okupaciji šel je z grofom Mensdorfom na Česko, kjer je izgotovil nekaj pokrajinskih slik po prirodi iz okolice njegovih graščin. Tu doletela ga je leta 1879. častna ponudba od slikarske akademije dunajske. Dr. Henrik Schliemann sezidal si je v Atenah palačo, katero si je hotel dati oslikati z mitološkimi podobami. Za to delo izbrali so v akademiji Jurija Šubica, kateri je delo z veseljem prevzel in se odpeljal v Grecijo. Slavni naš rojak zaslovel je tako med Grki, da so mu ponujali profesuro na atenski akademiji, katere pa mladi umedtnik, ki je hrepenel v svet, da bi si razširil duševno obzorje svoje, ni sprejel. Na vabilo prijatelja z dunajske akademije, češkega slikarja Vojtcha Hynaisa, preselil se je leta 1880. v Pariz. Delal je najprej skupno z imenovanim umetnikom, potem s češkim slikarjem, Vaclavom Brožikom in naposled z Mihaelom Munkaczyjem.

vanski tipi in „Studije iz Bosne“. Nadalje je slikal za neko cerkev na Tirolskem. Leta 1876. je posnel na Českem nekoliko pokrajinskih slik. Preselivši se v Pariz izdeloval je slike za „Narodno gledališče“ v zlati Pragi. Pomagal je tudi slikarjema Brožiku in Munkaczyju. Napravil več slik trgovcu z umetninami Charlesu Sedelmayerju v Parizu. Leta 1883. je ustvaril sliko „Skupni zajutrek“ in „Pred lovom“. Nato slikal je „Sv. Jurija“ za veliki oltar v cerkvi Šentjurski pri Kranji. Leta 1884. je izvel za ljubljanski muzej alegorijske podobe: „Prirodopisje“, „Umetnost“, „Zgodovino“ in „Starinstvo“; portrete: Valvazorja, Žiga Cojza, Vodnika, Herbersteina, Andreja in Viktorja Smoleja. Tačas je naslikal tudi portrete dr. Ivana Tavčarja, Ivana Hribarja in gospé Frančiške Tavčarjeve. Leta 1886. je naslikal na obok šentjakobske cerkve v Ljubljani „na presno“ štiri dogodke iz življenja župnega patrona. Risal je tudi za pokoj. cesarjeviča Rudolfa knjigo: „Die österr. Monarchie in Wort und Bild“ šestnajst ilustracij. Leta 1888. je izdelal sliko „Marijino obiskovanje“ za cerkev na Rožniku ter „Sv. Kozma in Damjana“ in „Sv. tri kralje“ za cerkev v Osilnici na Kočevskem; za cerkev v Horjulu pa križev pot. Leta 1890. pa je zgotovil sliko „Sv. Cirila in Metoda“ za župno cerkev v Cerkljah in „Kamnanje sv. Štefana“ za Štěpanjó cerkev pri Ljubljani.

Neizprosna smrt prizanesla ni v najboljših letih stoječemu umetniku. Lani dné 8. kimovca prišla je brzozjavna vest, ki je napolnila vsakemu Slovencu z žalostjo dušo, da je Jurij Šubic, daleč od svoje domovine v Lipskem na Saksonschem izdihnil blago dušo svojo.

Jurij Šubic bil je plemenitega srca, vesel, ljubeznjiv, veledušen in radodaren do razsipnosti. Bil je ljubljenec vsakoga, ki je imel kdaj priliko občevati z njim. Zapustil nam je mnogo dovršenih del, katerim se bodo čudom čudili naši potomci. Pri narodu slovenskem pa mu bode ohranjen na veke hvaležen spomin.

Dr. Fran Celestin.

Morda ga ni naroda, ki bi imel toliko zaprek na slovstvenem polju, kakor ravno Slovenci. Ne le, da ni obilo odjemateljev knjige, treba se je pisatelju boriti še z drugimi sitnostmi predno obelodani svoje dušne proizvode. Ni računati pri nas, kakor pri drugih narodnostih na državno ali kako drugo podporo. Vse, vse si moramo sami vstvariti z lastnimi žrtvami, z lastnim trudom. Vendar pa vse to ni zaviralo, da bi Slovenci ne bili napredovali bolj, kakor marsikateri mnogoštevilnejši in bogatejši narod. Slovensko slovstvo se je v zadnjih petdesetih letih toliko pomnožilo in vsestransko tako popolnilo, da smemo Slovenci mirno gledati v bodočnost. Da pa se slovenska knjiga tako lepo sponaša imajo največ zaslug učeni naši možje, ki žrtvujejo poleg svojih duševnih sil še tudi gmotno na oltar domovine. Jeden takih mož je tudi obče poznati in čislán naš doktor Fran Celestin.

Fran Celestin se je porodil dné 13. novembra 1843. leta na Kranjskem v vasi Klénku. Na Vačah je dovršil osnovno šolo in potem v Ljubljani nadaljeval svoje študije. Ze kot dijak kazal je izborni talent in posebno ukaželjnost. Bral je tako strastno, da je redno vsak dan čakal pred licejalno knjižnico Kosmača, ki mu je v šali zagrozil, da ga bode zatožil profesorjem zarad tolkega branja.

Bil je sošolec Jurčiča s katerim sta več let tudi skupaj stanovala. Jurčič je pripovedoval o njem, da ga je moral večkrat gonit spat, ko je pri slabi leščerbi ali pa celo samo o mesečini prebiral razne knjižice. V četrtem razredu latinskih šol je prebudil v njem domoljubje Ivan Macun, ki mu je tudi preskrbel, da mu je Ljudevik Gaj pošiljal zastonj dva lista: „Narodne Novine“ in „Ilirsko Danico“. Dokončavši latinske šole odšel je

na Dunaj v modroslovje. Tukaj se je seznanil s Stritarjem, mnogo občeval z njim in se mnogo od njega naučil. Na Dunaji je poslušal Šembera in Miklošiča.

Leta 1869. oddide v Petrograd kot „slovjanski štipendijant“. Izpit je napravil v Moskvi, tukaj učiteljeval na gimnaziji, potem v Vladimiru dve leti. Na to je odšel v Harkov, kjer je služboval jedno leto. Jeseni 1873. leta zapusti Rusijo in se vrne na Dunaj, kjer je ostal do 1876. leta, dopolnjujoč

gradivo za svojo najznamenitejšo knjigo, ki je bila tiskana 1875. leta: „Russland seit Aufhebung der Leibeigenschaft“. Ker mu v Avstriji niso potrdili ruskih izpitov, naredil jih je z nova na Dunaji in prišel na gimnazij v Zagreb. Leta 1878. pa je dobil mesto učitelja slovanskih jezikov na vseučilišču. Na zagrebškem vseučilišču deluje še sedaj.

Nad petindvajset let deluje dr. Fran Celestin in bogati slovensko slovstvo. Mož je jako izobražen, zna francoski, pozna je korenito jezike in književnosti slovanske, zlasti rusko.

Mongo je napisal knjig, ki imajo stalno vrednost, deloval pa tudi pri mnogih političnih listih slovenskih in hrvatskih. Bil tudi vedno duševni podpiratelj skoro vseh naših leposlovnih listov.

Veliko se imamo Slovenci zahvaliti njegovemu izrednemu talentu in vsak od nas mu gotovo želi še mnogaja, mnogaja leta, da bi mnogo storil še za svoj narod, ki mu bode vedno hvaležen.

Matija Majar Ziljski.

Matija Majar se je porodil dne 7. februvarija 1809 v Goričah v ziljski dolini na Koroškem. Deček je bral očetu iz Japljevega Sv. pisma, kar je obudilo v njem neskončno ljubezen do slovenskega jezika. Zgodaj se je tudi v njem oživela tolika ljubezen do vsega Slovanstva, da ga je ljubil neizmerno. opominjal vedno na slogo med Slovani in daroval vse domovini. Ima mnogo zaslug, da se je pri Slovencih uvela gajica. Nabiral je pridno narodno blago. Trpel je zadnja leta v vsakem pogledu; ni imel ne obleke, ne jesti, ne postrežbe. Na Križni Gori v Celovci je imel kot penzionist 210 gld. na leto! Zraven tega je oslepel. Zato je pobral svoje knjige in odšel konec 1883. l. v zlato slovansko Prago.

Njegova dela: 1) „Pesmarica cerkvena“, svete pesmi z napevi. Prva v gajici tiskana knjiga na Koroškem. 2) „Slovnica za Slovence“. 3) „Spisovnik za Slovence“. 4) „Pravilo, kako izobraževati ilirsko narečje“. Ljubljana, 1848. 8°, str. 130. 5) „Predpisi latinsko- in ilirskoslovenski“. 6) „Sveta brata Ciril in Metod“. Praga 1864. Str. 174. 7) „Uzajemna slovnica ali mluvnica slavjanska“. Praga 1865. Str. 236. 8) „Slovnica ruska za Slovence“. 9) „Slavjan“, časnik slovstven in uzajemen za književne in prosvetljene Slovane. L. 1873, 1874, 1875. 10) „Sv. brata Ciril in Metod“. Str. 80. Mohorjeva družba 1885.

Denarni zavodi in denarne razmere po Slovenskem.

I. L.

Kar je kri v človeškem telesu, to je denar v obrtnem, kupčijskem in v javnem življenju sploh. Kri kroži po človeških žilah, pritaka iz srca in se izteka vanj nazaj. Enako je z denarjem. Iz večjih in manjših bank, iz denarnih zavodov, hranilnic in posojilnic kroži denar med svet; a svet ga zopet povrača v hranilnice in posojilnice, nalaga ga v teh zavodih, da mu prinaša obresti, ako ga ne rabi pri obrtu, kupčiji, za vsakdanje potrebe, za obdelovanja zemljišč, za stavbe itd.

Pri krvotoku je treba vse pozornosti, krvotok se mora pravilno vršiti. Ako prihaja premalo krvi iz srca v posamezne organe človeškega telesa, opešajo ti, niso sposobni, svoj posel opravljati. Enako si smemo predstavljati denarne zavode. Ako ti občinstvo z denarjem ne preskrbljujejo, ne morejo se izvrševati obrtna in trgovska podjetja. Vsaj se v velikih mestih lahko prepričamo, koliko se zida in koliko se vstvarja velikanskih stavb. Kaj mislite, da delajo to le posamezni obrtniki?! To dela veliki kapital.

Denarni zavodi skočijo na pomoč, kakor hitro vidijo, da je podjetni posameznik dober temelj postavil novi palači, novi zgradbi, novi tovarni; takoj mu ta ali óna denarna družba pod pazduho seže.

Denarne zavode smemo po vsej pravici s srcem, s tem le imenitnim organom primerjati. Kakor se v srcu zbira tudi zopet porabljena kri, tako zbirajo denarni zavodi večje ali male svote, katere si posamezniki prihranijo in prislužijo pri raznovrstnih svojih podjetjih. Te denarne drobtinice bi se tako rekoč poizgubile, ako bi posamezniki ne imeli prilike plodonosno jih nalagati v bližnjih hranilnicah; kajti svet nima več srednjeveškega veselja in nagona, da bi doma za pečjo, v skritem kotu ali pod zemljo skrival prihranjene novce in zalagal za potomce „rumene zaklade ali šace“ za tiste srečne slučaje, ko bi jih čez veke in veke kedo zopet iztaknil in izkopal.

Slovenci smo se začeli za vse javne ustanove zanimati, v najnovejšem času začeli smo tudi z vso pozornostjo delovati na financijelnem polju. Dokaz temu je, da imamo že čez 50 denarnih zavodov, ki so v slovenskih rokah. Leta 1891. že deluje namreč 47 slovenskih posojilnic, in v tem letu imamo že najmanj 4 večje hranilnice, ki so od Slovencev ustanovljene in oskrbovane, namreč ljubljanska mestna, južno-štajerska v Celji, slovenje-graška in slovenje-bistriška. Slovenske posojilnice so v dobrih rokah. Vsaka posamezna ima svoj upravni in nadzorni odbor, ki z domoljubno skrbjo delata na to, da zavod dobro prospera. Vrh tega so skoro vse posojilnice združene v „Zvezi slovenskih posojilnic“ v Celji, ki pazi z očetovsko skrbjo, da se njej pridruženi zavodi vedno bolj in bolj razvijajo in okrepcujejo.

A nam Slovincem ne sme to zadostovati, da gledamo le, kakó rasto naše domače rastline; paziti nam je tudi na tuje rastline, ki so posajene na naša domača tla; paziti nam je tudi na one domače rastline, katere imajo tuji vrtnarji v rokah. S kratka: Po slovenskem je razen domačih slovenskih denarnih zavodov veliko tujih, t. j. neslovenskih, nemških in laških inštitutov, v katere naš rod svoj denar vlaga in od katerih naše ljudstvo na posodo jemlje. Dobro bode torej, da sestavimo pregled vseh denarnih zavodov po Slovenskem, da preučimo, kolikor je mogoče vse naše denarne razmere. Ako smo najprvo o tem dobro podučeni, kam naše ljudstvo svoje odvišne novce nalaga, in o tem, kje zajema, kedar mu pomanjkuje; ložje nam bode potrebno ukreniti, da si pomagamo, kadar se enkrat prepričamo, da se nam tu ali tam krivica godi. Da se pa krivica in večkrat še sramota Slovincem baš od tujih denarnih zavodov godi, to je pač dobro znano. Res vzmó tuji denarni zavodi tudi naše novce v shrambo, res nam oni tudi posojujejo, tako kakor Nemcem in nemškutarjem; toda nemške hranilnice in nemške kase po Slovenskem le nemško uradujejo, podpirajo s svojimi pridobljenimi novci le nemške zavode, društva, šole, časnike. Nemški denarni zavodi imajo nastavljene le nemške in nemšurske uradnike, kateri terjajo le nemških prošenj od slovenskega kmeta, kadar ta na posodo prosi. S kratka: Od slovenskega ljudstva, na slovenski zemlji nabrani novci se večkrat vporabljajo proti koristim slovenske narodnosti, in le za prospehe večjega razširjevanja nemškega življa in nemškega jezika na naših slovenskih tleh. Zato moramo Slovenci gledati, da se polastimo že ustanovljenih denarnih zavodov ali, da si ustanovimo še mnogo novih narodnih posojilnic in hranilnic. Poprej pa je treba preučiti osnovo, stanje in delovanje vseh obstoječih naših in drugih denarnih zavodov, s katerimi je naš ljud v zvezi in dotiki.

Slovenske posojilnice.

Štev.	K r a j	Sodnijski okraj	Uprav. leto	Ima omejeno ali neomejeno zavezo	Opomnje
Na Koroškem:					
1	Bekšanj v Ločah	Beljak	5	omejeno	
2	Celovec	Celovec	3	neomej.	
3	Črna	Pliberk	—	"	L. 1891. osnv.
4	Djekše	Velikovec	2	"	
5	Glinje	Borovlje	2	"	
6	Sinča ves	Doberlaves	1	"	L. 1890. osnv.
7	Slovenji Plajberg	Borovlje	5	"	
8	Spodnji Dravberg	Št. Pavel v Plibk.	3	"	
9	Sv. Jakob v Rožni dolini	Rožek	18	omejeno	
10	Šmihel	Pliberk	3	neomej.	
11	Tinje	Velikovec	—	"	L. 1891. osnv.
12	Velikovec	Velikovec	—	"	" 1891. "
Na Kranjskem:					
13					
14	Črnomelj	Črnomelj	6	neomej.	
15	Kamnik	Kamnik	1	omejeno	L. 1890. osnv.
16	Krško	Krško	6	"	(18. avg.)
17	Ljubljana, hran. in pos. društ.	Ljubljana	?	"	
18	" kmetska posojiln. obrt. pom. društvo		9	neomej.	
19	Logatec	Logatec	3	omejeno	
20	Metlika	Metlika	15	neomej. *)	*) Začet. omej.
21	Postojna	Postojna	8	"	
22	Radovljica	Radovljica	—	omej. *)	*) Postn. neom.
23	Ribnica	Ribnica	3	"	L. 1891. osnv.
24	Vrhnika	Vrhnika	9	"	
25	Žužemberk	Žužemberk	—	neomej.	L. 1891. osnv.
Na Primorskem:					
26	Gorica	Gorica	7	omejeno	
27	Koper	Koper	7	"	
28	Nabrežnica	Komen	2	"	
29	Šebrelje	Cerkno	—	neomej.	L. 1891. osnv.
Na Štajerskem:					
30	Celje	Celje	10	neomej.	
31	Gornji Grad	Gornji grad	—	"	L. 1891. osnv.
32	Konjice	Konjice	7	"	
33	Ljutomer	Ljutomer	19	"	
34	Makole	Slov. Bistrica	7	"	
35	Marenberg	Marenberg	2	"	
36	Maribor	Maribor	9	omejeno	
37	Mozirje	Gornji grad	16	neomej.	
38	Ormož	Ormož	15	"	
39	Pišece	Brežice	7	"	
40	Ptuj	Ptuj	7	"	
41	Sevnica	Sevnica	8	"	
42	Slatina	Rogatec	7	"	
43	Sv. Lenart v Slov. goricah	Sv. Lenart	4	"	
44	Šoštanj	Šoštanj	17	"	
45	Vitanje	Konjice	1	"	
46	Vransko	Vransko	—	"	L. 1891. osnv.
47	Žavec	Celje	10	"	

Slovenske posojilnice so napravile od lani lep napredek.

Lanski izkaz je imel

na Koroškem	8, letos 12 posojilnic,
„ Kranjskem	10, „ 13 „
„ Primorskem	2, „ 4 „
„ Štajerskem	16, „ 18 „
lani skupaj	36, letos 47 posojilnic.

Kakor kaže gornji pregled, začele so letos (1891) poslovati posojilnice: na Koroškem: Črna, Tinje, Velikovec; na Kranjskem: Radovljica, Žužemberk; na Primorskem: Šebrelje. Nabrežina pa že posluje od l. 1888., pa se do zdaj ni izkazovala; na Štajerskem: Gornji grad, Vransko. *)

Kmalu bodo imeli po Slovenskem vsi sodnijski okraji svojo posojilnico, zlasti velja to o slovenskih delih Koroške in Štajerske. Na Koroškem so samo trije slovenski sodnijski okraji brez posojilnice, namreč: Trbiž, Šmohor in Podklošter.

Na Štajerskem so brez slov. posojilnice: Kozje, (tu je okraj. hranilnica;) Laško (tu je nem. posojilnica,) Šmarje pri Jelšah, Slov. gradec (tu je hranilnica.)

Na Kranjskem je pa žalibog še 17 sodnijskih okrajev brez teh koristnih zavodov, na Primorskem pa tudi vsi razen zgoraj imenovanih štirih okrajev.

Hranilnice in nemške posojilnice.

Na Koroškem: 1. Koroška hranilnica v Celovci (nemška), 56. uprav. leto; 2. Hranilnica v Beljaku (nemška), 23. uprav. leto; Železna kapla, 6. upravno leto; Velikovec, 18. upravno leto, in več malih nemških posojilnic.

Na Kranjskem: Kranjska hranilnica v Ljubljani, 70. upravno leto; Mestna hranilnica v Ljubljani (slovenska), 1. uprav. leto; Kočevska mestna hranilnica; Kočevje, 8. upravno leto.

Na Primorskem: Podružnice v Trstu: kreditni zavod za kupčijo in obrt (nemški); banka „Uninon“; anglo-avstrijska banka (nemška), banka kupčijska tržaška (laška); banka ljudska v Trstu (laška); blagajnica štedilna (laška); (cassa di risparimo triestina); Hranilnica (laška) v Gorici; 59. uprav. l.

Na Štajerskem: Južno-štajerska hranilnica v Celji (slovenska), 2. uprav. l.; Štajerska hranilnica v Gradci (nemška), 66 uprav. l.; Mestna hranilnica v Mariboru (nemška), 29 uprav. l.; Mestna hranilnica v Celji (nemška), 26. uprav. l.; Mestna hranilnica v Ptuj (nemška), 29. uprav. l.; Mestna hranilnica v Brežicah (nemška), 20. uprav. l.; Mestna hranilnica v Ormoži (nemška), 12. uprav. l.; Okrajna hranilnica v Slov. Gradci, 21. uprav. l.; Okrajna hranilnica v Slov. Bistrici, 22. uprav. l.; Tržka hranilnica v Ljutomeru, 16. uprav. l.; hranilnica v Radgoni, 38. uprav. l.; hranilnica v Cmureku, 31. uprav. l.; hranilnica v Kozjem, 16. uprav. l.; hranilnica v Konjicah, 18. uprav. l.; hranilnica pri sv. Lenartu v Slov. gor., 17. uprav. l.; hranilnica v Rogatci, 15. uprav. l. Nemške posojilnice so v Mariboru (Aushilfskasse) v Ptuj (16. uprav. l.), Laškem trgu, Sevnici, Radvanji ali Kamnici pri Mariboru in dr.

Nekakošne hranilnice in posojilnice, največ za uradnike, so podružnice avstr. uradniškega društva: v Celovci, Mariboru, Ljubljani in dr.

Z nemškimi hranilnicami v zvezi so večkrat tudi posojilnice, kakor pri kranjski in celjski mestni hranilnici.

*) Ravnokar se je osnovala posojilnica tudi v Rojanu pri Trstu.

Najstarejše hranilnice, kakor so: kranjska, štajerska in koroška so stara društva, ki imajo svojo zgodovinsko moč, veliko varnost v svojih ogromnih zadružnih zakladih ter v dobro in varno naloženem denarji na hipotekah, t. j. na zemljiščih in hišah.

Največ hranilnic, zlasti novejših je osnovanih od mest in trgov, n. pr. Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj, Beljak, itd.) ali okrajev (Slovenji gradec, Slovenska Bistrica itd.)

Južno štajerska hranilnica je v narodnih rokah, ker jo je osnovalo in za njo poroštvo prevzelo pet narodnih okrajnih zastopov (Sevnica, Gornjigrad, Šoštanj, Vransko, Šmarje pri Jelšah).

Posojilnice (slovenske in nemške) so osnovane na podlagi postave od 29. aprila l. 1873., ki daje merilo, po katerem se ustanovijo pravila in se vpišejo v zadružni zapisnik trgovskih sodišč. Hranilnice se pa ustanovljajo na podlagi posebnih statutov, katere mora ministerstvo potrjevati.

Slovenske posojilnice imajo svoje zadružnike, katerih je bilo l. 1890.:

Na Koroškem	2443
„ Kranjskem	3202
„ Primorskem	813
„ Štajerskem	13.354
skupaj	19.812

Pri hranilnicah, ustanovljenih od občin in okrajev, ki prevzamejo za nje celo poroštvo, ni razločevati udov, ker so vsi občanje tako rekoč člani dotične občinske ali okrajne hranilnice.

Le najstarejše hranilnice, ki uživajo veliko zgodovinskih predpravic, imajo omejeno število udov, katere sami sprejemajo v svoje bogato društvo. Tako šteje

najstarejša hranilnica (kranjska)	46 udov,
štajerska	44 „
koroška	46 „
vse skupaj le	136 udov.

Vsprejemajo se le odbrane, izvoljene in priljubljene osebe v te najstarejše denarne zavode v slovenskih pokrajinah, tako n. pr. kranjska hranilnica slovenskih domoljubov ne vsprejema v svojo sredo; človek bere med člani te najstarejše hranilnice v središči slovenskem sicer spoštovane meščane in državljane, toda imena odličnih slovenskih rodoljubov med njimi zaman iščeš.

Smemo torej reči, slovenske posojilnice so prava ljudska ustanova; stare hranilnice pa so stebri bogatašev in mogočnejev, ter največkrat nasprotnikov slovenske narodnosti.

Slovenske posojilnice so imele l. 1890. sledeči denarni promet:

Koroške posojilnice	710.790 gld.
kranjske „	3,292.168 „
primorske „	128.182 „
štajerske „	4,696.959 „
vse skupaj	8,828.099 gld.

Najmočnejše gledé prometa so: celjska, mariborska, ptujska, metliška posojilnica i. dr.

Veliko, veliko več prometa napravijo hranilnice, kar je čisto naravno, ker so trdni in stari zavodi z velikanskimi glavniciami. Dočim znaša promet močne slovenske posojilnice le okrogel milijon, imela je kranjska hranilnica lani skoro 40 milijonov, štajerska še 2 milijona več prometa, koroška

pa 18 milijonov; velika števila kažejo pri prometu tudi druge stare hranilnice. Lepo se razvijajo še slovenske hranilnice, čeravno so mlade. Tako je imela južno-štajerska skoro 1 $\frac{1}{2}$ milijon prometa in mestna ljubljanska že v 1. letu svojega delovanja skoro 6 milijonov.

Posojilnice začno svoje delovanje s tem, da uložé zadrúžniki gotove svote, deleže kot obrtno glavnico. Takega obrtnega denarja ali deležev so imele lani slovenske posojilnice:

na Koroškem	83.244	gld.
„ Kranjskem	91.218	„
„ Primorskem	18.115	„
„ Štajerskem	198.103	„
skupaj	390.680	gld.

Pri hranilnicah običajno ni zadrúžnikov in deležev. Pri občinskih in okrajnih posojilnicah založé potrebne svote za prvi začetek občinske in okrajne blagajnice; sicer pa dobé hranilnice, ker dajó takoj od začetka veliko varnosti, koj dovolj hranilnih vlog. Najstarejše hranilnice menda prvotno niso imele te varnosti, a so vsled kredita in dobrega imena ustanovnikov uživale kmalu veliko zaupanje.

A tudi slovenske posojilnice so si hitro pridobile veliko kredita, t. j. varični Slovenci so tudi njim kmalu začeli zaupovati večje in manjše hranilne svote. Tako so imele naše posojilnice že lani sledeče hranilne vloge:

koroške	253.879	gld.
kranjske	1.048.354	„
primorske	74.208	„
štajerske	2.485.890	„
vse skupaj	3.862.331	gld.

t. j. torej okrogle 4 milijone. To je vendar le majhna svota nasproti številom, katere najdemo pri hranilnicah.

Tako imajo najstarejše hranilnice v naših krajih v svoji oskrbi sledeče hranilne vloge: kranjska čez 25 milijonov, štajerska čez 36 milijonov, koroška 16 milijonov.

Tem vložnikom se dajejo 4% obresti za neprevelike hranilne vloge. Če je pa n. pr. v štajerski hranilnici hranilna svota večja kakor 5000 gld., dobi se samo 3 $\frac{1}{2}$ % obresti.

Posojilnice pa dajejo navadno večé %; le 5 posojilnic je dajalo po 4%, 12 po 4 $\frac{1}{2}$ %, 16 po 5% in ena celó po 5 $\frac{1}{2}$ % obresti.

Najnovjši slovenski hranilnici dajate le 4% obresti, vendar imate že lepe hranilne vloge, in sicer ljubljanska mestna 966.000 gld., južno-štajerska 524.000 gld.

Vsi večji in starejši denarni zavodi imajo dosta, in še celó preveč hranilnih vlog. Prevelike hranilne svote delajo skoro vsem skrbi, ker ne vedó, kaj ž njimi početi. Ako ležé velike svote brezobrestno, je to velika zguba; ako se nalagajo v drugih bankah, je tudi mala zguba, ker te ne dajo 4% obresti. Kupujejo se torej razni vrednostni papirji, ki imajo pa različno in nestalno vrednost. Zato se hranilnice z nakupovanjem teh vrednostnih efektov večkrat opečejo. Na hipoteke pa nikdar ne morejo varno naložiti vseh nabranih hranilnih vlog, ker so kmetije že vse preveč zadolžene.

Zato pravijo nekatere stare hranilnice v svojem letnem poročilu, n. pr. kranjska, da jim ugaja, ako manj hranilnih vlog prihaja, ako se po ustanovitvi novega zavoda, n. pr. ljubljanske mestne hranilnice, novci še kam

drugam vlagajo. Pa tudi novi zavodi se pohvalijo, da imajo dovolj hranilnih vlog. N. pr. ljubljanska mestna hranilnica pravi, da jih je imela več na razpolago, nego jih je mogla plodonosno uporabiti. Če imajo tudi stare hranilnice preveč nabranega denarja, vendar ga drugim, novim in slabejšim denarnim zavodom nečejo oddati. Na Kranjskem je več novih slovenskih posojilnic, ki se ne bi branile, ako bi ga jim n. pr. stara in bogata kranjska hranilnica nekaj odstopila. Toda doslej nismo brali, da bi ta sicer častitljiv zavod v tem obziru blagonosno deloval. Najbrže se spotika nad tem, da so posojilnice narodne, slovenske, dočim je ona pokroviteljica le nemških zavodov. Takim nemškimi kasam je sicer dala 2000 gld. lani zaloge, a v svojem računu ne pove imen tistih zavodov, katere je s to svoto podkovala.

Kaj bi počeli denarni zavodi, ko ne bi denarja posojevali? Namnožile bi se v njih blagajnicah tako velikanske svôte, da bi jih le proti 3%, 2% in celo proti 1% obrestim na posodo ponujali.

Ali kakor kažejo še dokaj visoki procenti, na katere se posojuje, od dajajo hranilnice še vedno dokaj lahko svoje glavnice. Navadni procenti pri hranilnicah so $4\frac{1}{2}$ in 5%, če se posojuje na hipoteke; kranjska hranilnica vendar jemlje od tistih kranjskih posestnikov, kateri ne vzamejo več kakor 300 gld. na posodo, le 4%.

Če pa hranilnice in posojilnice na menice in zastave posojujejo, tedaj znašajo obresti navadno 6%, $5\frac{1}{2}\%$, malokedaj le 5%. Le redke so posojilnice, katere bi 7% (3) ali celo 8% (2 posojilnice) jemale.

Velike so svote, katere imajo že slovenske posojilnice pri dolžnikih, namreč

na Koroškem	337.547 gld.
„ Kranjskem	1,162.567 „
„ Primorskem	109.023 „
„ Štajerskem	2,607.791 „

Skupaj 4,216.928 gld.

Ali to so le malenkosti nasproti svotam, katere imajo hranilnice edino le na hipotekah, n. pr.

kranjska	13 milijonov,
toda od teh na kranjskih zemljiščih le	$4\frac{1}{2}$ „
štajerska	25 „
od teh na spodnje-štajerskih zemljiščih	4 „
koroška ima na hipotekah	8 „
mariborska	5 „
celjska okoli	2 „
beljaška okoli	2 „

Še najmlajši hranilnici imate veliki svoti, in sicer

ljubljanska mestna	$\frac{1}{2}$ „
in južno-štajerska skoro tudi	$\frac{1}{2}$ „

Približno bi bilo mogoče izračunati, koliko bremen imajo denarni zavodi na slovenskih zemljiščih.

Hranilnice imajo kacic	25 milijonov,
in posojilnice okroglih	5 „

torej skupaj 30 milijonov.

Ako računamo 1,200.000 Slovencev, tedaj pride od teh dolgov poprek 25 gld. na vsakega Slovenca. Ako pa če računimo, da ima sleherna družina poprek 5 glav, tedaj bi prišlo na eno družino 125 gld. le tega dolga. Ali

zadolženi so Slovenci še vse več, kajti razen denarnim zavodom so dolžni še privatnim osebam, trgovcem, bogatinom, dedičem, oderuhom itd. itd. Dolžni so na kupninah, na obrestih, davkih itd.

Dr. J. Vošnjak je bil v svojem izvrstnem spisu o nadlogah kmečskega stanu v letopisu Slovenske Maticе l. 1885. priobčil število o zadolženji kranjskih in drugih posestev. In tukaj beremo, da je bilo l. 1882. že čez 60 milijonov dolgov edino le na Kranjskem vknjiženih. Od takrat se je število dolgov le malo ali nič znižalo, marveč le povišalo; kajti kolikor več je novih denarnih zavodov, toliko več se na eni strani nabere hranilnih vlog, pa tudi toliko več novega dolga naredi.

Naraščanje dolga se ne bi smelo dopuščati, marveč že sedanji dolgovi morali bi se vračati, vsaj v malih (amortizacijskih) obrokih, kakor ste to hvalevredno vpeljali ljubljanska mestna in južno-štajerska hranilnica, ki terjata vselej, kedar se obresti plačujejo, da se od izposojenih 100 gld. vsaj 1 gld. vrne. Zeló škodljiv je pa običaj hranilnice, n. pr. kranjske, katera niti ne vzame kapitala nazaj, ako se ni gotovo število mesecev popred odpovedal. Lahkoživi kmetič niti ne misli, da mu bode treba kdaj hranilnici dolg vrniti. Da le obresti pravočasno plačuje, pa ga pusti hranilnica na miru. Ali gorje mu je pri nekaterih hranilnicah, menda pri neki nemški na Kranjskem, ako zamudi ali pozabi na odrajtovanje obresti, terjanje obresti izroči tá baje odvetniku, ki veliko za svoj trud zaračuni.

Posojilnice slovenske pa, ki dajejo denar največ le na osebni kredit, ne puščajo denarja dolgo eni stranki. Te imajo marveč načelo, da le iz zadrege pomagajo kmetiču, da ga rešijo le večje nevarnosti, ki jo je imel v trenutku; za dolgo stalno rabo, ki je večkrat zloraba, pusté mu le v redkih slučajih svoje novce.

Denarni zavod je težko osnovati; veliko truda je, predno se napravi mala posojilnica. Kako je treba vse moči napeti, da se v življenje obudi večji denarni zavod, kakor je ljubljanska mestna hranilnica, to vemo vsi še, ko smo slišali, s kakimi ovirami se je morala ta boriti, predno se je mogla otvoriti.

Vendar sleherno hranilnico in posojilnico mika dobiček, ki jej iz skrbnega in marljivega poslovanja izvira.

Navadno ima denarni zavod že v 1. letu nekaj čistega dobička, zlasti če je imel pri svojem rojstvu bogatih kumov, t. j. če je dobil od občine, okrajev ali dobrotnikov nekaj daril ali vsaj nekaj brezobrestne zaloge.

Lani so izkazale slovenske posojilnice sledeči čisti dobiček:

na Koroškem	1.325 gld.
„ Kranjskem	15.792 „
„ Primorskem	2.228 „
„ Štajerskem	38.798 „

Skupaj 58.143 gld.

Od znanih in večjih hranilnic naj povemo, da so lani izkazale čistega dobička vse več, in sicer: kranjska 4 tolikrat, kakor vse slovenske posojilnice, t. j.: 220.000 gld., štajerska 161.000 gld., (za 80.000 gld. manj, kakor l. 1889., ker je imela pri papirjih manj dobička), koroška 200.000 gld.

Še celó južno-štajerska hranilnica, ki je še le 2. leto delovala, je imela 2000 gld. čistega dobička. Le ljubljanska mestna hranilnica še ni mogla čistega dobička izkazati, ker je imela pri ustanovitvi velike stroške, ker njena uprava dosta stane, ker deluje le z $\frac{1}{2}\%$ in ker je plačevala pri hranilnih vlogah obresti od vsakega dneva. Takih ugodnosti ni

še dajala nobena hranilnica, pa jih bode v zadnji točki tudi ta hranilnica opustila, ker bi se sicer skoro zastonj trudila.

Ker delajo hranilnice tako velikanske dobičke, zato pa sleherno leto tudi veliko darujejo v občne dobrodelne namene. Kranjska hranilnica je lani darovala od čistega dobička 74.000 gld., štajerska 46.000 gld., koroška 86.000 gld. Da pri razdelitvi darov pospešuje kranjska hranilnica poleg obče dobrih ustanov in zavodov veliko bolj specifično nemške šole in društva kakor slovenske, to se je že večkrat grajalo, toda do zdaj še vedno brez vspeha. Da pa štajerska in koroška hranilnica malo ali nič med svoje slovenske sodeželane od obilih darov ne pošljete, o tem menda ni treba govoriti, ker je sploh znano, da je Slovenec povsodi preziran, kjer koli in kader koli Nemec ali Lah kruh delita. Radi tega moramo gledati, da se bodo naše slovenske hranilnice in posojilnice okrepčale, da bodo potem one slovenskega trpina in slovenski jezik podpirale. Močne posojilnice so to že lani in prejšnja leta storile; mariborska posojilnica je ali bode od lanskega čistega dobička 3000 gld. darovala. Veliko dobrega storé tudi druge slovenske posojilnice s svojim preostankom od čistega dobička, n. pr. celjska, ptujska posojilnica in ljubljanski zavodi te vrste. Z malimi svotami kažejo tudi najmanjše posojilnice svojo dobro voljo.

Z velikanskimi svotami poslujejo torej vsi razni imenovani in neimenovani denarni zavodi po slovenskih pokrajinah. Pa kaj mislite, da so te velike številke njih lastnina? Kaj še! To je skoro ves tuj denar, t. j. denar, ki ga štedljive čebelice ali bogati ljudje na obresti naložijo, in denar, ki ga zadružniki v ta denarni obrt vložé, ali pa tudi denar, katerega si včasih hranilnica ali posojilnica sama izposodi.

Lastnega premoženja imajo denarni zavodi le toliko, kolikor so si ga od čistega dobička pridržali in kot zadružni zaklad ali rezervni fond shranili in za svoj obrt k drugimi svotami pridružili. Vendar so sami zadružni zakladi hranilnic in posojilnic tudi že veliki.

Pri slovenskih posojilnicah, ki so kar od kraja še mladi zavodi, nimamo še velikih zakladov, vendar nekaj že, in sicer

na Koroškem	12.162 gld.
„ Kranjskem	59.651 „
„ Primorskem	5.805 „
„ Štajerskem	166.857 „
vse skupaj	244.475 gld.

Vse skupaj imajo vendar že blizu $\frac{1}{4}$ milijona takega lastnega imetja.

Vse bogatejše so hranilnice. To pa zato, ker so stare že, in ker niso do zdaj imele konkurentov.

Kranjska ima zaklada čez	2.000.000 gld.
Štajerska	2.650.000 „
Koroška čez	2.200.000 „
Mariborska čez	800.000 „
Celjska mestna čez	300.000 „
Beljaška blizo	300.000 „
Ptujska blizo	125.000 „
Ormožka čez	15.000 „
Južuo-štajerska tudi že čez	2.000 „

Da so res hranilnice tako bogate, o tem se prepričamo na lastne oči, ako pridemo v naša mesta, kjer vidimo krasne nove in stare palače, katere

je zidala ta ali ona hranilnica ali sama za-se, ali pa je pomagala, da so se zidale lepe stavbe za druge namene, za šole, gledišča, bolnišnice, cerkve itd.

Navadno se sliši govoriti: „Svet nima denarja“, „naš kmet je suh kakor poper“, „preobrni mu vse žepe, pa ne bodeš okroglega iztakni!“. Enako bi se lahko reklo o vseh stanovih. Ali to je čisto naravno. Kedar ima človek kakošen krajcar, utakne ga v potrebne reči: kmet v kmetijo, trgovec v trgovino, rokodelc in obrtnik sploh v blago, v obrt — uradnik pa zopet za svoje potrebščine.

Nekaj gotovine pa vendar še ostane, nekaj se je vendar še prihranilo. Od kod bi sicer hranilnice in posojilnice dobile še precej velike hranilne vloge in deležne svote?! Vrh tega naberejo tudi c. kr. poštne hranilnice ne male svote. Nekaj denarja je torej med svetom, toda ves je plodonosno naložen, če ne v blagu, pa v kapitalih, v posojilih itd.

Financijske razmere v Avstriji sploh, kjer je skoro največ hranilnic v Evropi (le Prusija jih ima več), niso torej tako slabe, in morebiti po Slovenskem tudi ne.

Le kmetsko stanje in zemljiško zadolženje nam dela skrbi. Kmetska zemljišča so namreč že preveč zadolžena. Tukaj vidimo, da so hranilnice in posojilnice na kmetska zemljišča naložila že skoro toliko bremen, kolikor so ona sama vredna. Zdaj so kmetje le navidezno še lastniki svojih gruntovki so skoro kar od kraja že v lasti intabuliranih upnikov, t. j. hranilnic in posojilnic. Res je, da ti upniki niso preveč nevarni, ker radi pusté kmetom grunte, da ti le obr-sti od posojil plačujejo. Ali bati se je, da utegnejo nastopiti še tako slabi časi, tako trde stiske, da kmet niti davkov niti obresti plačevati ne bode mogel. In takrat bode splošni polom; to bode denarna katastrofa, katere se nam je bati.

V tej zadevi bi bilo vendar še nekoliko pomoči. Kakor smo videli, imajo vse naše hranilnice velikanske zaklade že, delajo velike dobičke, od katerih darujejo lepe svote. V kakšne namene pa gredó te darovane svote? v kakšne namene se porabi ta dobiček?

Na eni strani se ž njim povečuje namnoženi kapital, na drugi se olepšavajo zavodi v glavnem mestu, zidajo se hiše in palače v mestih, kjer imajo hranilnice svoj sedež. Skrbi se pač le za središče, pozabi se na obod, na periferijo. Tukaj velja zopet prilika „o želodcu in udih“. Vsi vlagatelji hranilnih vlog, vsi dolžniki pripomagajo s svojimi obrestmi edino le v to, da se krepča in povečuje središče, ta nenasitni želodec; na ude, na posameznike se pa čisto pozabi. Ali ti udje bodo pa tudi opešali, če se jih bode čisto zanemarilo. Zakaj zida n. pr. hranilnica v glavnem mestu potratno šolo, ki jo stane blizu 1 milijon gold., mesto da bi 100 drugim občinom pomagala z nekaterimi tisočaki. Zakaj dá le za kako gledišče ali plesišče po več 10.000 gld., mesto da bi se 100 siromakom na kmetih podarilo po 100 gld., da si zakrpajo svoje slamnate strehe! V Ljubljani n. pr. se bode z velikanskimi podporami zidala velikanska bolnišnica. Povsod drugod na Kranjskem pa ni in je menda še ne bo tako hitro nobene bolnišnice, in ni slišati, da bi se na to spomnila kranjska hranilnica in v ta namen kaj darovala še zunaj Ljubljane. Tacih in enacih slučajev bi se dalo vse polno navesti po vseh deželah. Konečno naše mnenje o denarnih zavodih je to-le: Naj se razvijajo vsi v sedanjí solidnosti, natančnosti; toda kapital naj se v središčih več ne množi in naj se s kapitalom ne ozira in ne podpira edino le središče. Nabrani kapital naj se marveč porabi v ustanovitve novih malih denarnih zavodov ob periferijah. Stari denarni zavodi naj ne vidijo v novih

nevarih tekmecev ali celo sovražnikov. Kako more tudi muha slonu nevarna biti?!

Nabrani kapital naj se na dalje vse več in več v to obrne, da se obrest, zlasti pri hipotečnih posojilih vedno bolj in bolj znižujejo, z nabranim denarjem naj se začne vendar enkrat tudi kmetič in ne samo gospod podpirati.

Vrh tega naj bogati in stari denarni zavodi pusté v nemar politične ozire, kedar darove delijo. Denar je kosmopolitičen; zato naj se ž njim podpirajo zavodi, ki koristijo vsem narodom, ki bivajo v delokrožnem obsegu denarnega zavoda. Če se nakloni nemškemu zavodu podpora, naj se to stori tudi nasproti slovenskemu. V obče naj boše tudi pri denarnih zavodih geslo: *Justitia est fundamentum regnorum* (pravica je temelj državam).

Razgled po svetu.

Družba svetega Cirila in Metoda

je imela lani dne 24. septembra 1890. svojo peto redno veliko skupščino v beli Ljubljani. Župan ljubljanski Peter Grasselli je pozdravivši goste, naglašal, da se je društvo rodilo, da se postavi v bran z enakim orožjem. Naši nasprotniki bi radi s svojim „Schulvereinom“ ponemčili naše otroke; mi jih s svojim društvom hočemo ohraniti svojemu narodu.

Tajnik gospod Žlogar prečital je obširno poročilo. Povedal je, da boše društvo imelo kmalu sto podružnic. V družbinah zavodih je nad 400 otrok. Najtežavneje je za družbo delovanje na Koroškem, kjer so prepovedali celo družbini spis, mej drugimi celo „Životopis cesarja Franca Jožefa I.“ Poročevalec je koncem opominjal zbrane, da niti pedi slovenske zemlje več ne smemo odstopiti našim nasprotnikom.

Blagajnik gospod dr. Vošnjak je razložil, da je družba imela dohodkov 15.354 gld. 20 kr. Stroškov pa 6341 gld. 6 kr. V blagajnici ostaje torej 6013 gld. 14 kr. in pa dvoje dolžnih pisem za 1700 gld. Izvolil se je zopet prejšnji odbor. Shoda se je udeležilo 70 članov. Zastopanih je bilo 40 podružnic.

Pri obedu so zaklicali trikratni „slava“ cesarju. Poslanec gospod Nabergoj je v lepem govoru naglašal lojalnost družbe, zavračujoč obrekovanje nasprotnikov. Gospod župnik in deželni poslanec Einspieler se je zahvaljeval družbi v imenu koroških Slovencev.

Zvečer je čitalnica priredila zabavni večer, pri katerem je bilo videti tudi lepo število duhovnikov iz raznih slovenskih pokrajin. Gospod dr. Tavčar je izražal svoje veselje nad velikim številom slovenskih dam in nad prihodom koroških Slovencev ter je napil značajnemu župniku gospodu Einspielerju. Gospod Einspieler je zahvaljujoč se izražal prepričanje, da koroški Slovenci ne poginejo, ker imajo zaslombo v bratih na Kranjskem. Z zadovoljstvom so se vsi zbrani razišli, želeč si še tako lepega večera, želeč pa tudi družbi sv. Cirila in Metoda najlepšega uspeha.

Strossmayerjeva štiridesetletnica.

Lani dne 8. septembra je praznoval štiridesetletnico svojega škofovanja veliki hrvatski rodoljub Josip Juraj Strossmayer. V veliko veselje Jugoslovancev je škof še čvrst na duhu in na telesu, četudi mora poslednja leta marsikatero grenko pretrpeti. Nasprotniki slovanstva ga vedno napadajo, ogerska vlada mu dela neprijetnosti, ker bi rada, da bi šel v pokoj, da bi na njegovo mesto postavila kakega madjarona.

Ob svoji štiridesetletnici imel je škof slovesno mašo in celo uro trajajoč govor. Slavnostnega obeda se je udeležilo nad 100 ljudi. Došlo je neštivilno brzojavk iz vse Hrvaške, s Slovenskega, Češkega, iz Rusije, Francije, od nuncija Galimbertija i. t. d.

Slovanski listi v Avstriji in zunaj Avstrije so se veselo spominjali tega dogodka. Nekateri so izšli v olepšani obliki. Pa tudi drugi evropski časopisi so pisali o tem dohodku, seveda vsak s svojega stališča; kar pa dokazuje, da zasluge in učenost jugoslovanske dike, neso znane le mej Slovani, temveč skoro po vsej Evropi. Češki poslanci obeh strank so jubilentu poslali lepo adreso.

Pri tej slavnosti se je pokazala tudi ideja slovanske vzajemnosti. Brzojavni pozdravi iz vseh krajev slovanskega sveta in slovanski gostje skoro vseh slovanskih narodnosti, to je pač dokazovalo, da vse Slovane naudajajo ista čutila, da nas veže neka duhovna vez. Ta slavnost je pa bila tudi najlepša priložnost, da se javno pokažejo ta čutila, kajti milostljivi vladika je večkrat pokazal, da ljubi z vsem srcem ne le Hrvate, temveč vse Slovane brez razlike na veroizpovedanje. Njemu je ravno tako ljub Srb kakor Hrvat, Slovenec kakor Čeh ali Poljak. On želi vsem Slovanom napredek in blagostanje, časno, pa tudi večno srečo. Njega bi morali pomenjati vsi Slovani in popustiti nasprotje zaradi raznih malenkosti, kajti le tako je mogoče Slovanom se povzdigniti in izvršiti veliko kulturno nalogo, katera nas čaka.

Shod slovenskih poslancev.

Dolgo se je napovedoval shod slovenskih poslancev in dne 2. oktobra se je zares sešel v Ljubljani. Zbralo se je bilo 51 državnih in deželnih poslancev. Posebno je važno, da so na ta shod prišli tudi hrvatski poslanci iz Istre in tako pokazali, da hočejo s Slovenci uzajemno delovati.

Shod se je pred vsem izrekel, da se morajo slovenski in hrvatski poslanci vzajemno potegovati za to, da se na Slovenskem nastavljajo uradniki, ki so slovensčini v besedi in pisavi popolnoma zmožni in da bodo ti uradniki tudi zares slovenski občevali s slovenskim prebivalstvom.

Zbrani poslanci so se izrekli za to, da se osnuje pravna akademija v Ljubljani in oddelek namestništva za Spodnje Štajersko.

V šolskem oziru se je shod izrekel za versko in narodno ljudsko šolo, potem za obnovljenje gimnazije v Kranju, za osnovo hrvatske gimnazije v Pazinu in slovenske paralelke na gimnazijah v Celji, Gorici in Trstu. Deželna šolska sveta v Gradcu in Celovcu naj se razdelita v slovenski in nemški oddelek. Slovenskim in hrvatskim dijakom izloščene državne polovice naj se dovoli pohajati zagrebško vseučilišče.

Poslanci so se izrekli tudi za primerno pre naredbo tiskovnega zakona. Sklepi tega shoda so vsekako velike važnosti, še važnejše je pa to, da se je na shodu pokazala najlepša složnost. Videlo se je, da je mogoče vzajemno delovanje, če bi le povsod bila resna volja izogibati se vsacih preprirov.

Žal da sloga ni dolgo trajala. Jedva se je razšel shod, že se je na Kranjskem začela mejsebojna borba. V deželnem zboru je bil že hud razpor in to o stvarih, o katerih bi se poslanci kar lahko poprej že mirno dogovorili. Še hujši je bil pozneje boj ob državnozbornskih volitvah. Strasti so se bile razvnele do skrajnosti, semtertja je pa bil boj že smešen. Tako je poslanec za Dolenjce bil dober, katerega so nekaterniki spodbijali z vso silo na Gorenjskem, drug pa zopet za Ljubljano ni ugajal, Gorenjcem so ga pa na vse pretege hvalili. Prejasno se je torej videlo, da ni šlo toliko za stvar, kakor za osebe.

Zvečer gori omenjenega dne je bila slavnost v čitalnici na čast poslancev. Mnogo lepega se je govorilo o tej priliki, ali žal, da se lepe besede le prehitro, prehitro pozabijo.

Ivan Nabergoj.

Na svetega Silvestra dan 1890. leta je praznoval deželni in državni poslanec Ivan Nabergoj petindvajsetletnico svojega javnega delovanja. Rojen 1835. leta na Proseku je dné 31. decembra 1865. leta bil prvi pot voljen v mestni zastop tržaški. Od 1873. leta pa v državnem zboru zastopa slovenske okoličane. Slovenska pevska društva so mu zvečer omenjenega dne priredila podoknico, drugi dan mu je pa čestitala deputacija političnega društva „Edinost“. Častitati sta mu prišla tudi državna poslanca dr. vitez Tonkli in kanonik Klun.

Ivan Nabergoj pa zasluži tudi vse spoštovanje. V tržaškem mestnem zboru je posebno že moral mnogo prestati. Večkrat je neustrašeno branil proti večini ne le koristi in pravice slovenskih okoličanov, temveč tudi koristi in pravice avstrijske sploh. To vedo tudi na Dunaju in cesar ga je zatorej odlikoval s Fran Josipa redom.

Ta domoljub je prav za prav še le organizoval politično delovanje v tržaški okolici. To delo je bilo silno težavno, ker je znana velika brezozirnost Italijanov. Poslednji tudi dobro poznajo Nabergojev vpliv, njegovo delavnost in odločnost, za to ga pa tudi iz vsega srca sovražijo. Slovenska okolica pa potrebuje tako odločnega moža, zaradi tega pa presrečno vsi Slovenci želimo, da Bog ohrani Nabergoja še mnogo, mnogo let.

Dve pomenljive slavnosti.

Dné 10. avgusta je bil veliki koncert in občni zbor „Slovenskega pevskega društva“ v Mariboru. Tako lepo petje se pač malokdaj sliši, kakor se je ta dan na vrtu „Gambrinushalle“ v Mariboru. Vse točke vsporeda vršile so se točno. Petje je vodil nadučitelj v Šmarji g. Jurkovič, samo pesem „Domovini“ je vodil gospod Förster iz Ljubljane, ker jo je sam in to kaj izvrstno sestavil. Poslušalcev je bilo gotovo nad 1500, med njimi tudi jako mnogo Nemcev, ki so vsi občudovali milo slovensko petje.

Nič manj pomenljiva je pa bila osnovalna slavnost „Celjskega Sokola“ dne 7. in 8. septembra. Pomen sokolskih društev za razvoj slovenstva je že predobro znan in zatorej o tem pisati bi se reklo vodo v Savo nositi. Tudi nasprotniki so vedeli, da pomenja osnova „Celjskega Sokola“ novo probujenje slovenskega duha v Celji. Zaradi tega so pa delali vsemogoče ovire. Sprva so hoteli s prepovedjo to slavnost preprečiti, ali ko to ni šlo, so jo pa na druge načine po možnosti ovirali. Tako „Sokol“ ni smel z razvitimi zastavami po mestu. Tudi z rogoviljenjem in zabavljanjem so skušali slavnost motiti. Vzlic vsemu temu se je slavnost jako lepo izvršila. Zbralo se je bilo nad 200 Sokolov s Slovenskega in Hrvatskega. Zastopanih je pa bilo tudi jako mnogo drugih narodnih društev. Došli so tudi rodoljubi iz vseh slovenskih krajev. Kdor je bil pri tej slavnosti, je gotovo ne bode nikdar pozabil.

Cesar v Gradcu.

Pomenljiv dan za štajersko deželo je bil dan 3. avgusta 1890. leta. Presvetli cesar je prišel v Gradec, da otvori deželno kmetijsko razstavo. Cesar se je pripeljal ob 6. uri zjutraj. Po prihodu je godba zaigrala cesarsko himno. Cesar se je najprej obrnil k namestniku baronu Kúbecku in pa k ministroma Taaffeju in Gauču, ki sta tudi k razstavi bila prišla v Gradec. Ogledavši častno stotnijo, je cesar se obrnil h knezoškofom dr. Zwergerju in dr. Napotniku, potem se je pa razgovarjal še z deželnim glavarjem in nekaterimi drugimi zastopniki.

Ob osmih je bil cesar pri sv. maši v dvorni kapeli. Mašo je imel sam graški škof. Po maši je cesar vsprejel kneza Alfreda Lichtensteina, škofa Zwergerja in Napotnika in več druge duhovske in posvetne gospode. Posebno prijazno se je cesar pogovarjal s mariborskim knezoškofom Napotnikom.

Ob jednajstih se je cesar pripeljal v razstavo, da jo odpre. Tukaj ga je vsprejel predsednik c. kr. kmetijske družbe baron Waschington. Potem se je vršilo otvorjenje z govori, ki so običajni ob tacihi prilikah. Cesar je ogledal razstavo in izrekel svojo zadovoljnost. Potem je cesar ogledal še cerkev Srca Jezusovega.

Drugi dan je cesar ogledal vojaštvo, mestne in deželne hiše in nekatere druge naprave, potem je pa odšel na kolodvor. Liberalci so tudi pri tej priliki kazali svoje nemštvo, in v raznih govorih naglašali nemški značaj graškega mesta in nemško zvestobo. Vse je pa bilo tako urejeno, da razen škofa dr. Napotnika Slovenci niso mogli cesarju izraziti svojih čutil. Pa kaj se hoče, v Gradcu se vedno Slovenci prezirajo. Vsaj so se še branili slovenskih napisov pri razstavljenih stvareh iz slovenskih krajev. Nadejamo se pa, da tudi za Slovence pridejo boljši časi.

Potovanje ruskega carjeviča.

Lani v novembru odšel je ruski prestolonaslednik na veliko potovanje. S prva je bilo določeno, da carjevič potuje preko Odese v Carigrad. Ker je pa baš tačas bil razpor mej turško vlado in patrijarhom in se je poslednji

pritoževal, da ga Rusija dovolj ne podpira in se celo izrazil, da carjeviča ob prihodu v Carigrad ne bode pozdravil, je carjevič rajši odpuotoval preko Dunaja in Trsta.

Na Dunaj prišel je carjevič dné 6. novembra ob dveh popoldne. Na kolodvoru so ga pričakovali cesar Franc Josip, več nadvojvod, osobje ruskega veleposlaništva in več drugih dostojanstvenikov. Cesar in nadvojvode bili so v ruskih uniformah z ruskimi redi, carjevič pa v avstrijski uniformi s trakom sv. Štefana reda. Pozdrav na kolodvoru je bil presrčen. S kolodvora peljal se je carjevič s cesarjem na dvor. Ob treh se je pa peljal v nadvojvode Karola Ludovika palačo, kjer so ga čakali nadvojvoda, nadvojvodinja, sinovi in hčere. Obiskal je carjevič tudi nekatere druge nadvojvode. Ob šestih popoldne je bil slovesen obed v Schönbrunu, pri katerem so bili cesar, nadvojvode, nadvojvodinje, ruskega veleposlaništva osobje, več dvornih uradnikov, ministrov in diplomatov. Po obedu je bil carjevič še v dvornem gledališču. Zvečer ob desetih se je pa odpeljal v Trst, od koder ga je odpeljala ruska ladija v Atene.

Iz Aten je carjevič potoval v Indijo, kjer so ga oblastva prijazno, če tudi malo nezaupljivo vsprejela. Iz Indije potoval je v Japan. Tukaj ga je pa v nekem majhnem mestu napal policist s sabljo in carjeviča malo ranil. Da ni grški princ Jurij carjeviču prihitel na pomoč, gotovo bi ga bil policist ubil. Zločinca so potem drugi redarji prijeli. Kaj je bilo povod temu napadu še sedaj ni prav pojasnjeno, ravno tako ni zanesljivih poročil, kaj se je z zločincem zgodilo.

Iz Japana je carjevič potoval v Sibirijo, kjer je prvi zasadi lopato za grajenje velike sibske železnice. Ta železnica bode najdaljša na svetu, velikega vojaškega in trgovskega pomena. Zvezala bode skrajni azijski vshod z Evropo, odkrila pa svetu sibska bogastva. Sedaj bode še le svet izvedel, da Sibirija ni mrzla puščava, temveč ima dosti lepote in rodovitnih krajev, kjer se bode še lahko naselilo na milijone ljudij. Dežela, v katero so dosedaj pošiljali le izgnance, bode Evropo še preskrbovala z žitom.

Sibska železnica bode pospeševala trgovino z vzhodno Azijo. Blago bodo evropske tovarne lahko ceneje in hitreje pošiljale v Kitaj in Japan nego dosedaj in od tam dobivale razne azijske izdelke in pridelke. Trgovina z Azijo bila je dosedaj le v angleških rokah, ali sedaj pa preide v ruske.

Z azijskega izhoda vrnil se je carjevič preko Sibirije v Evropo. Ogledal je razna sibska mesta, seznanil se s prebivalci, ki bivajo v teh krajih.

Maršal Moltke.

Smrt je že pobrala več slavnih mož, kateri so pridobili si zasluge za zjedinenje Nemčije. Umrl je maršal Manteufel, kmalu za njim pokosila je smrt cesarja Viljema in cesarja Friderika. Dné 12. aprila letošnjega leta je pa umrl maršal Moltke, največji strateg sedanjega stoletja. Moltke je bil duša nemške vojske. Knez Bismarck sam je nekoč v državnem zboru priznal, da se za vso slavo ima zahvaliti Moltkeju. Da ni poslednji tako spretno vodil nemških čet, gotovo bi tudi Bismarck tako slaven ne bil postal, pa tudi pruski kralj bi ne nosil nemške cesarske krone.

Z njim je Nemčija veliko izgubila. Zaradi svoje starosti bi sicer ne bil mogel prevzeti nobenega poveljništva, ali pri sestavljenju vojnih načrtov bi pa bil njegov svet neprecenljiv.

Helmut Karol Bernard Moltke je bil rojen dné 26. oktobra 1800. v Parchimu na Meklenburžkem. Sprva je bil vstopil v dansko vojaško službo, 1822. pa v prusko. Deset let pozneje pridodeljen je bil pruskemu generalnemu štabu. 1835. leta je stopil v turško službo in se je udeležil vojne v Siriji. Povrnivši se iz Turčije je opravljal razna mesta v generalnem štabu. 1864. leta je načelnik generalnega štaba vojske, ki se je bojevala proti Danski.

Največjo slavo si je pa pokojni maršal pridobil v vojskah 1866. in 1870. leta. 1866. leta se je svet čudil hitri mobilizaciji pruske vojske in kako hitro je bila zbrana vsa vojska na češki meji. Avstrija je bila po jedni sami večji bitvi pri Sadovi prisiljena podpisati ne baš ugodni mir. Izstopiti je morala iz nemške zveze in osnovala se je severonemška zveza s pruskim kraljem na čelu in tako storil začetek za združenje Nemcev pod pruskim žezlom.

Pruski deželni zbor je dobro vedel, da se ima Prusija največ zahvaliti Moltkeju zaradi tega mu je dovolil denarno nagrado. Sedaj se je vojskovodji izpolnila že dolgo gojena želja. Kupil si je veliko posestvo, katero je že davno imeti želel.

Še z večjo bistrumnostjo nego proti Avstriji je on vodil vojno proti Franciji. On tudi sedaj ni bil glavni poveljnik, ali izdelal je vse načrte, po katerih se je vršilo bojevanje. Silno hitro se je bila odločila ta vojna. Po bitvah pod Metzom in Sedanom že nikdo ni mogel dvomiti, kak bode končni izid. Tri tedne po napovedbi vojne, stali sta že dve nemški vojski pred Parizom. Jedna je imela nalogo oblegati Pariz, druga pa odbijati napade drugih francoskih vojsk. Pariz se je moral udati in Francozi zadovoliti se s trdimi mirovnimi pogoji.

Še mej vojno je cesar Moltkeja povzdignil v grofovski stan, po vojni ga je pa imenoval za maršala. Državni zbor mu je pa zopet dovolil veliko nagrade.

Omeniti še moramo, da pokojni maršal ni bil povsem zadovoljen z mirovnimi pogoji 1866. in 1871. leta. On je silil, da bi se Avstrija in Francija bili popolnoma ponižali. Ko bi bilo po Moltkejevem bi Franciji bili vzeli vse brodovje, razrušiti bi bila morala trdnjave in izbrisali bi si bili izmej vevlasti.

Knez Bismarck je pa kot dober diplomat spoznal, da to ne gre, kajti druge vevlasti bi ne pustile, da bi Nemčija le bila premožna. Od tega pa Moltke ni hotel odjenjati, da Nemci obdrže Metz, da jo je Bismarck trdil, da je dosti če si pridržé le Alzacijo.

Moltke pa ni le v vojni bil delaven, temveč je tudi v miru vedno skrbel za dobro vojsko. Njemu se je zahvaliti, da je vojska nemška bila bolj oborožena nego druge vojske in da je bila z vsem preskrbljena.

Poslednjih dvajset let se je malo slišalo o njem. Bil je državni poslanec, ali je le malokdaj govoril. Le tedaj se je oglasil, kadar je šlo za kake vojaške potrebščine. Kakor Bismarck, tako se on tudi ni mogel prav sporazumeti s sedanjim cesarjem in je zatorej bil šel v pokoj in dné 12. aprila letošnjega leta ga je zadel mrtvoud. Še isti dan je bil v pruski gospodski zbornici in se je še vesel pogovarjal z nekaterimi znanci.

Makedonska škofa.

Star je že prepir mej Bolgari in Grki v cerkvenih zadevah. Več desetletij so se potegovali bolgarski rodoljubi, da se bolgarska cerkev loči od

grške. Turška vlada je nazadnje v to načelno privolila. V Carigradu se je osnoval bolgarski eksarhat. Za Makedonijo se pa ta razdelitev do lani ni izvršila. Carigrajski patrijarh je vselej preprečil imenovanje bolgarskih škofov.

Lani je pa na opetovane prošnje Bolgarov sultan bil imenoval dva bolgarska škofa za Makedonijo, od katerih se je pa jeden že odpovedal.

To je pa razburilo carigrajskega patrijarha. Zahteval je, da se imenovanje prekliče ali pa vsaj zabrani bolgarski duhovščini nositi tako obleko, kakor jo nosijo drugi pravoslavni. Ker se pa turška vlada za želje njegove dosti zmenila ni, je pa ukazal zapreti vse grške cerkve v turški državi. S tem je mislil, da bode razburil vse pravoslavno prebivalstvo v Turčiji in pa druge pravoslavne države pripravil, da ga bodo z vso odločnostjo podpirale.

Zmotil se je. Prebivalstvo je bilo le nevoljno na patrijarha. Pravoslavne države so pa sicer nekaj dobrih besed rekli pri turški vladi za patrijarha, potem so pa vso stvar pustili na miru. Patrijarh je pa videč, da nima pričakovati nobenega vpeha, odredil, da se cerkve zopet odpro in vsa stvar se je z lepa poravnala.

Semnji.

I. Na slov. Štajerskem.

Prosinec ali **januar**: prvi torek v mesecu v Celji; 2. v St. Jurji ob južni žel.; pond. po sv. 3. kraljih pri Novi cerkvi pri Smarji blizo Celja; 4. ned. po božiču v Mariburgu; 11. v Planini; 17. v Kapeli pri Brežc. in v Pletrovčah; sv. Boštj. dan pri sv. Andraži (pri Ptujem), v Arnuži pri sv. Mohorji (podčet. kom.), v Buče in Vrenskagorce; sv. Neže dan na Teharjih; sv. Vincenca dan v St. Iliji in v Mozirji; sv. Pavla dan v Gomilici, v Artičah in v Slov. gradu; 14 dni pred pustom v Ponkvi; 25. v Studenicah; 29. v St. Jurji ob Tabru za živino in blago; 31. v Dobovi.

Svečan ali **februar**: prvi torek v mesecu v Celji; pond. pred svečn. v Vojniku; sobota pred svečn. v Marburgu; sv. Blaža d. pri sv. Mariji v Jarenini (v slov. Goricah); pond. po svečnici na Dobrni, v Lipnici; 3. v St. Jakobu pri Kolbiji; 5. pri sv. Petru pod Hundsbergom; 6. v Gornjem gradu; 10. v St. Jurji ob južni žel.; sv. Valentina dan v Brežicah, Ponkvi, Sevnici (na Savi) Središči in Žavcu, četrtek pred pustno ned. v Šoštanju za živino, kvat. torek v Ljutomeru; sv. Julijane d. v Buče in Vrenskagorce; 22. pri sv. Filipu v Selah Ulimske fare na Teharjih; ponedeljek pred sv. Matijem v Braslovčah; sv. Matija dan v Arnužu, Bistrici, Rogatcu, Vildonu in na Laškem; sv. Marka dan v Lavboku; 2. saboto v postu v Slov. gradu.

Sušec ali **marc**: 1. na Planini in v Cirkovčah; sred. sredo v Vitanji; prvi torek v mes. v Celji; 3. na Vranskem in v Gornj. Ponkvi; pond. po sredpost. ned. v Lembergu; 10. v St. Jurji ob Taboru za živino, v Kapeli pri Brežc., v spod. Polskavi, v Dobu p. Hrastniku in v Kostrivnici; sv. Gregorja d. v St. Jurji ob južni žel.; 15. v Zdolah v Soseski Pleterje; sv. Jedert dan v Mureki, Podčetrtkom, na Rečiti, v Trbovljah in v Svečini; pond. po kvat. ned. v postu v Poličanah; 18. pri Novi štifti (na Ptujski gori); dan po sv. Jožefu, pri sv. Barbari, v St. Jerneji na Tinskem, pri sv. Barbari v Haložah; sv. Benedikta dan v Rogatcu, sv. Jederti; 21. v Pernovu blizo Žalca; sv. Ruperta dan v Bistrici in v spodnji Kostrivnici; 4. in 6. soboto v postu v Slovenskem Gradcu; pond. po 5. ned. v postu v Sevnici (na Savi); na tiho soboto v Podsredi (Hörberg); Marije Device 7 žalosti v Arnuži in Ormuži; dan po Mar. Dev. 7 žalosti v Strasi; dan po Mar. oznanenji na Teharjih in v Dobovi; četr. pred cvetno ned. v Artičah; cvetni pond. v Marnbergu; cvetni petek v Braslovčah in v Lembergu; vel. četrtek pri sv. Mariji v Jarenini (v slov. Goricah), v Konjicah, na Laškem, v Reichenbergu.

Mali traven ali **april**: prvi torek v mesecu v Celji; 2. v Dramlji pri Mariji Magdaleni; 4. pri sv. Primožu (pri Blagovnj); vel. pond. v Sevnici (na Dravi); vel. torek pri sv. Barbari v Vildonu, Podčetrtkom, Šoštanju, v Luči Muti, pri Novi štifti (na

Ptujski gori); pri sv. Duhu v Ločah; četrtek po vel. noči pri Novi cerkvi; beli terek v Ljutomeru; belo soboto v Dobji; pond. po beli nedelji pri sv. Lenartu (v Slov. gor.), pri sv. Mohorju (Podčet. kom.), v Rogatcu, Vojniku; sredo po beli nedelji na Vrnskem; 17. v Kapeli pri Brežicah; 20. pri sv. Tilnu; sv. Jurja dan v Hočah v St. Jurji ob južni žel., St. Jurji (v Hrastovcu), v St. Jurji (v Svičini), v Kanižu, Ptuj in na Laškem, v Zdolah v soseski Pleterje; sv. Marka dan v Kostrivnici; 25. v St. Jurji ob Taboru za živino in blago, v Dobovi, pond. po sv. Jurji v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku; 3. ponedeljek po vel. noči pri sv. Vidu blizo sv. Eme in v Šmarji (blizo Celja); 3. sredo po vel. noči v Sevnici (na Savi); 4. pond. po vel. noči v Ponikvi in v Studenicah; 5. soboto po vel. noči na Hajdini.

Veliki traven ali **maj**: prvi terek v mesecu v Celji, Sv. Filipa dan pri sv. Filipu v Selah Ulimske fare, na Hajdini, pri sv. Barbari v Halozah, v Lipnici, na Ljubnem, v Muti, Veleji, o križevem v Podsredi, pri sv. Roku (pri Ptujem), v Terbovljah, v Sevnici (na Dravi), pri sv. Mariji v Jarenini (v slovenskih gorica); 3. v Loki; križev ponedeljek v Arnužu, Rogatcu in Veleji; križevo sredo v Braslovčah in Konjicah; sv. Florjana dan v Bistrici, St. Jurji ob južni žel., sv. Lorencu, Svičini, v Gornjem gradu in pri sv. Trojici (v Gorica); v pond. po sv. Florjanu v Brežicah; drugi dan po sv. Flor. pri sv. Barbari; 7. v spod. Kostrivnici; 8. na Polji; sv. Pank. d. v Lembergu, na Planini, v Slov. Gradcu, v Teharjih; sv. Janeza N. dan v gorn. Sušici, Mureki, Soseski, Vojniku; 22. v Loki in Olinji; 24. pri sv. Filipu v Selah; sv. Urbana dan v Rogatcu in Vitanji, z Slivnici (okraj Maribor), 28. pri sv. Trojici (v Gorici); kvat. terek v Ljutomeru; pond. po kvat. ned. v St. Jurji ob južn. žel.; 9. dan po kvat. ned. v Reichenbergu; sredo pred neboh. pri sv. Lorencu (v slovenskih Gorica); ponedeljek pred bink. v Olimji in Rajhenbergu; četrtek pred bink. v Artičah; bink. terek v Središči, pri sv. Emi v Radgoni, Luči (Leutschach), Marenbergu in na Laškem; bink. soboto v Podsredi (Hörberg); pond. po sv. Trojici v sv. Jurju (pod Rifa.) pond. po sv. Reš. Tel. v Novi cerkvi; 10. dan po bink. na Tinskem; četrtek po sv. Reš. Tel. v Loki; 31. na Rečici in v Cirkovcah.

Rožnik ali **junij**: Pond. po neboh. Krist. v Poličanah; 6. v Gornji Ponkvi; sv. Primoža d. v Terbovljah, na Pilštanju, pri sv. Primožu (pri Blagovni); 7. v Kapeli pri Breže; sv. Ant. d. v Brežicah pri sv. Duhu v Ločah, v St. Janži (pri Taberzi), v Rogatcu, v Žavcu; sv. Vida d. pri sv. Barbari, v Kostrivnici, Mozirji, Lambahu, na Planini, pri sv. Rozaliji in pri sv. Vidu (blizu Ptuja); 21. v Buče in Vrenskagorce; 22. v Št. Jurju ob južni žel., Sevnici (na Savi), Šošanju; kresni d. v St. Jurju (p. Taborom), Konjicah, na Laškem, pri sv. Lenartu (v slov. Gor.), v Podsredi (Hörberg), Šetalih in Strasi; sv. Pet. d. v Gomilnici; po sv. Petru dan v Olimji, Rajhenbergu in spodnji Polskavi; 30. v Zrečah.

Malí srpan ali **julij**: Dan obisk. Dev. Mar. pri Novi štifti (na Ptujski gori), v Pletrovcah, na Tinskem, pri sv. Tilnu in v Vildonu; sv. Urha d. v Marburgu, v Vojniku; na Rečici in v sp. Kostrivnici; pond. po sv. Urhu v Lembergu, sv. Kilijana dan pri sv. Jurju v Svičini; 12. v Rogatcu, Šošanju, pri sv. Marjeti (v Gorica na Planini); 15. v Dobovi, v Zdolah v soseski Pleterje; 16. v Dobji; 17. v Muti in pri sv. Filipu v Selah Olimske fare; pond. po škap. ned. pri sv. Barbari; 20. v Arnužu in v Vitanji, sv. Magdal. dan pri sv. Magdal. (v Marburgu), pri sv. Mohorji (Podčet. kom.) in v Vildonu; sv. Jakopa dan v Bistrici, Kozjih, Lipnici in Selih, pri sv. Urbanu, pri Ptujem in v Žavcu; sv. Ane dan v Frauheimu, pri sv. Križu (pri Ljutomeru), na Tinskem, na Teharjih; pond. po sv. Jak. v Ormuži; 30. v Kostrivnici; 31. v Konjicah in v Dobu pri Hrastniku.

Veliki srpan ali **avgust**: Porcijunk. d. pri sv. Lenartu (v slov. Gor.); sv. Ožbalta d. v Terbovljah, v Ptuj, v Loki in v Lembergu; sv. Lorenca dan v Lučah (Leutschach), Brežicah, Podčetrtkom, Radgoni, Slov. Gradcu, pri sv. Barbari, pri sv. Mariji v Jarenini, pri sv. Lorencu (Ptuj. polji) in pri sv. Lorencu (v Pušavi); sv. Roka dan v Lambahu, Mozirji, Soseski, pri sv. Roki (pri Ptuj), pri sv. Trojici (v Gorica); d. po sv. Roku v Pilštanju; pond. pred vel. Šm. v Mureki; vel. Šm. pri Mariji v Jarenini pond. po vel. Šm. v Šetalih; pond. in soboto po vel. Šm. pri Mat. Božji (v Pušavi); pond. po prvi ned. po vel. Šmarnu v št. Jakobu pri Kalobji; 17. v Kapeli pri Breže.; sv. Jerneja d. v Arnužu, Bistrici, Rogatcu, Središči, Veleji; dan po sv. Jerneji na Tinskem; ponedeljek po sv. Jernej v St. Jerneji; sv. Avgust. dan v Celji in pri sv. Trojici (v Gor.); 29. v Muti, v Poličanah in Žavcu, ponedeljek po angelj. ned. v Zrečah; 30. na Hajdini.

Kimovec ali **september**: Soboto pred Angelj. varh. ned. v Planini; pond. po Angelj. varh. ned. pri sv. Lorencu v Prežin; sv. Rozalije dan v Št. Iliji in pri sv. Rozaliji; 6. pri sv. Vidu (blizu Ptuja); pond. pred mal. Šmar. v Mozirji; dan pred mal. Šm. v Kozjih; pond., četr. in sab. po mal. Šmar. v Rušah; 7. pri sv. Petru na sv. Gori, v Slivnici (okr. Maribor); sv. Jederti; v sredo pred sladk. im. Mar. Dev. v Dobji; 14. v Rogatcu in Mancu v Kozjanski komisiji; 15. v Zdolah v soseski Pleterje, v Dobovi; v pond. po ned. po imen. Marije Dev. v Loki; kvaterni terek v Ljutomeru; pond. po kvat.

ned. v St. Jurji ob južni žel.; pond. po imenu Dev. Mar. v Št. Janži (pri Trabzri) in v Šmarji (blizo Celja); 17. v Kapeli pri Brezcu; angeljski pond. na Tinskem; pond. pred sv. Matevžem v Braslovčah; sv. Matevža dan v Frauheimu, na Laškem; v Luči in v Podsredi; sv. Ruperta dan v Bistrici, pri sv. Rupertu pri sv. Trojici (v Goricah); 27. pri sv. Urbanu pri Ptujem; sv. Mihaela dan pri sv. Barbari, pr. sv. Lorencu (Ptujski p.); v Marenbergu, Mureki, Soštanju, Veržeji, Vildonu in na Pilštanju; pond. po sv. Mihehu v Arnužu, v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku.

Vinotok ali **oktober**: Soboto pred roženkr. ned. pri sv. Lorencu (v slov. Gor.), v Kostrivnici; roženkr. ned. pri sv. Mariji v Jarenini; pond. po roženkr. ned. na Dobrni; 4. v Artičah, v Žavcu; sv. Brigit. d. v Lavboku; sv. Terez. d. na Planini; sv. Luka d. v Mozirji, v Podsredi (če pa je sv. L. praznik, dan poprej), v Terbovljah, v Vojniku; soboto po sv. Luku v Marburgu; sv. Uršule dan pri sv. Petru pod Hundsbergom in v Celji; 22. v Dramlji pri Mariji Magdaleni; 28. v St. Jurji ob južni žel., Bistrici, Strasi in v Gornjem gradu.

Listopad ali **november**: Sv. Lenarta dan v Brežicah, na Rečici, pri sv. Lenartu v Slov. gori, pri Novi cerkvi, v Sevnici (na Dravi) in pri sv. Vidu (blizo Ptuja); soboto pred sv. Martinom v Ponkvi; dan pred sv. Martinom v Slov. Gradcu; sv. Mart. dan na Laškem, v Marenbergu, pri sv. Mohorji (Podčet. kom.), v Ormuži in v Lipnici; dan pred s. Leop. v Gomilici; s. Leop. d. v Poličanah, na Vrnskem in v Radgoni; sv. Elizab. d. na Lubnjem in v Podsredi (Hörberg); Marijo D. dar. dan Podčetrtkom, pri sv. Barbari v Holozah; 21. v St. Jurji ob Taboru za živino in blago; pond. pred sv. Katarino v Soštanju za živino; sv. Katarine d. v Kanižu, Ptuj, Dobji in Vildonu; sv. Andreja d. pri sv. Andraži (pri Ptuj.), v Celji, Rogatcu in Svečini.

Gruden ali **december**: Sv. Franc. Ks. dan na Planini in v Konjicah (z blagom); sv. Barbare dan v Gomilski, na Polji, v Šmarji (blizo Celja); sv. Miklav. dan na Dobrni v Lučah (Leutschah) in v Mureki; dan po čist. spoč. Marije D. pri sv. Lorencu v Prežin; 9. v Buče, Vrnsgorice in v Dobovi; kvaterni terek v Ljutomeru; 13. v Studenicah in v Žavcu; 19. na Teharjih; sv. Tomaža dan na Laškem, pri sv. Tomažu (na Dolansk.); soboto pred božičem v Brežicah.

II. Na Kranjskem.

V Ljubljani 8. dan, in v Novem mestu prvi ponedeljek vsacega meseca sejm za živino.

Prosinec ali **januar**: 2. v Ribnici in v Radohovi vasi; 3. v Dolnj. Logatci; 6. v Kostelu pri Kočevji; pond. po sv. 3. kralj. v Trnovem (na Notranjsk.), v Žerovnici in na Vidmu (poleg Krke); torek po sv. 3. kralj. v Metliki; 10. v Zalogu; 17. v Kotredežu; v Železnikih; na Uncu, na Brezovici in v Cerkljah; torek po sv. Antonu v Novem mestu; pond. po ned. slad. imena Jezusa v Novi vasi (na Blokah); 20. v Kamniku, na Dovjem in v Kočevji; 22. v Vrhpolji pri Ipavi; 3. pond. po sv. 3. kraljih v Ljubljani (8. dni); Pond. po sv. Pavlu v Vipnici; 30. v Rakeku.

Svečan ali **februar**: 1. v Sturji; 3. v Žužemberku, na Krškem v Lukovcu in v Ložkem potoku; sv. Agate dan v Borovnici; torek po sveč. v Metliki; četrtek po sveč. v Št. Jerneji (Dolenjsko); 9. v Boštanji, v Grahovem, v Zagorji (za Savo) in v Mengšu; 12. v Motniku; 14. to je na sv. Valent. d. v Dobu, na Dobrovi, v Št. Lambertu, v Razdrtem in v Žerovnici; 17. v Kotredežu; 18. v Trziču; 20. v Zg. Tuhinji; pond. pred sv. Matijem v Lašičah; na sv. Matija d. v Bački, v Moravčah, v Žubini in v Cirknici; četr. po sv. Matiju na Toplicah; 27. na Igu; v pond. pred pustno ned. v Višnji gori; četrtek pred pustom v Moravčah; pustni pond. v Radohovi vasi in v Vipavi; prvi petek po pepeln. v Vel. Cirkniku; kvaterni pond. na Vrhniku; kvat. torek v Šentjanžu na Dolenjskem pri Radečah; pond. po kvat. nedelji v Višnjigori; torek po kvat. ned. v Črnomlju; prvi pond. v postu v Radečah; prvi petek v postu v Cirkniku (Tréb. kant.)

Sušec ali **marc**: 3. v Preski pri Medvodah; kvaterni četrtek v Skocijanu; prvi ponedeljek sušca na Uncu za živino in blago; 7. v Zalogu; 9. na Brezovici; 10. na Raki; na Smuku (Žužemb. kanton); 11. v Senožečah; pond. pred sv. Gregorjem v Rakitni; četrtek pred sv. Gregorjem v Sodražici; 12. v Drnovem (pri Krškem), v Čermošnicah, v Kotredežu, na Veseli gori pri Rakovniku, Radoljci (za živino), Žužemberku, Kamniku, Turjaku in v spod. Logatcu; pond. po sv. Gregorju v Št. Vidu (na Blokah), in v Premu; 14. v Št. Vidu pri Vipavi; 17. v Mengšu, v Žužemberku in v Loki; 18. na Krškem; 20. na Igu in v Moravčah, v Kočevji; prvi delavnik po sv. Jožefu v Dvoru v Trziču; 25. v Št. Jurji (Novomeškem kantonu); 26. v Lukovcu in v Dolu; pond. po sv. Jožefu v Mirni peči; torek po sv. Jožefu v Metliki; prvi dan po oznanenji Device Marije na Dolih (Mokronovski kanton); 3. ponedeljek v postu v Motniku; sredpostno sredo v

Žireh; pond. pred tiho ned. v Litiji, Polhovem gradu in Cirknici; soboto pred tiho ned. v Mokronogu; v pond. po tihi ned. v Zagorji (na Notranskem), v Dovskem, v Rovtah (Planin. kant.), Zdenski vasi, Kostanjevici in pri sv. Leni (Brdski kant.); petek pred cvetno ned. v Bruniku, v Cerkljah, v Hotemožah in v Št. Gotardu pri Trajani; Veliki teden: pond. na Dobrovi, v Moravčah, Slapu pri Vipavi in v Višnjigori; torek v Črnomlju, sredo v Idriji, četrtek v Zatičini, petek pri Št. Gothardu (Berd. kant.); 31. v Rovišah (Krškem kantonu).

Mali traven ali april: 2. v Ložkem potoku in na Rakeku; 3. v Zg. Tuhinji; 11. v Senožečah; 15. na Škaručini in v Borovnici; 17. v Grahovem; 22. v Motniku; torek po kvat. nedelji v Črnomlju; ponedeljek pred sv. Jurjem v Radečah in v Leskovcu pri Krškem; torek pred sv. Jurjem v Novem mestu; sv. Jurja dan v Loki, Št. Jurji pri Gambergu, Kotredežu, Planini, Radoljici (za živino), Črnem vrhu in v Žu žemberku; sv. Marka dan v Bučki, Grosupljem, Hotavljah, Kranji (konski), Mozeljlu in Št. Jurji pri Svibnjem; pond. po sv. Jurji v Bistrici (na Notranjskem) in na Gori pri Ribnici, četrtek po sv. Jurji v Rakitni; soboto po sv. Jurji v Št. Volbenku; 27. v Lukovcu; velikon. pond. v Moravčah; velikon. torek v Kranjski gori, Črnomlju, Česnjicah, Dobrnjicah, Vipavi, v Lescah in na Vrhnikih; sredo po vel. noči v Št. Vidu pri Zatičini in v Žireh; soboto po vel. noči v Trebelnem in v Zagradcu (fužinah); pond. po beli ned. v Podbukovji (poleg Krke), na Igu, v Ribnici, v Jagnenci, na Vačah, v Št. Jurji pri Gamberku, in v Sturji; torek po beli ned. v Metliki in Bušči vasi; četrtek po beli ned. v Strugah (pri cerkvi) in pri Cirkvi; pond. po 3. ned. po vel. noči v Dolih in v Vrhu (Idrijskem kant.); 4. pond. po vel. noči na Vrhovcu (Kočevje), in v Cirknici.

Veliki traven ali maj: 1. v Železnikih, v Svibnji, Tirni, Planini pri Črnomlju na Travi (Koč. kant.) in v Boh. Bistrici (za živino); 2. v Boštanju, v Banji Loki; prvi pond. vel. travna v Ljubljani; 3. pri Fari; soboto po 3. v velikih Brusnicah (za živino); 4. na Jesenicah, v Srednji vasi (Bohinj), Poljanah, Sorici, Ložu, Kočevji, na Krškem, v Litiji in na Dobrnjicah; 5. v Št. Gothardu; torek po sv. Flor. v Šmarji; četrtek po sv. Flor. na Toplicah; 8. v Zaverših; 11. v Senožečah; križev pond. na Vrhnikih, na dan sv. Pankraca v Zagorji (za Savo); 12. na Koprivniku, v veliki Loki pri Temenici; četrtek pred sv. Janez. v Sodražici, na sv. Janez. d. v Lukovcu, Idriji, Rovišah, Moravčah, Tržiču, v Kočevski Reki, v Srednji vasi in na Vidmu (poleg Krke); sv. Jošta d. v Kotredežu; 20. v Mozeljlu; 22. v Št. Lambertu; na sv. Urbana dan v Št. Gothardu, na Mali gori, v Mengšu, Podvelbu, Svibni; pond. pred vneboh. na Vrhnikih, v Tržiši in na Vinici; dan po neboh. v Žu žemberku in v Logatcu (gorenjem); pond. po neboh. v Postojni in v Zatičini; torek po neboh. v Moravčah pri sv. Križu; sredo pred binkošti v Zerovnici; četrtek pred binkošti v Lašičah; torek po bink. v Zagorji (na Notranj.), v Radoljici (blago in živino), Loki, Metliki, v Bušči vasi in v Radohovi vasi; četrtek po bink. v Senožečah, Cirknju, Hinah in na Igu; pond. pred sv. Reš. Tel. v Tržiči (pri sv. Trojici), na Vrhnikih in Št. Jerneji (Kostanjev. kant.); torek po sv. Trojici na Vačah; pond. po sv. Reš. Tel. v Litiji; četrtek po sv. Reš. Tel. v Dolih; pond. po kvat. ned. v Višnji gori; torek po kvat. ned. v Črnomlju; peto soboto po vel. noči v nemški Loki (na Kočevskem); 31. v Mirni peči.

Rožnik ali junij: 1. v Oslinici; 2. v Svirci in v Motniku; 6. v Vinici; 7. v Ložkem potoku; sv. Medarda d. v Rakitni; sv. Primoža d. v Vrhpolji pri Vipavi, Kamniku, Tirni in v Žu žemberku; 11. v Senožečah; sv. Antona dan v Starem trgu, Polhovem gradu, Bruniku, na Hotemožah, v Zdenski vasi, Trebnjem in v Žireh; pond. po sv. Antonu v Premu, sv. Vida dan v Dobu, Kočevji, Št. Vidu pri Zatičini in pri Vipavi; 14. v Hotederšici; 15. v Kočevji in Jagnenci; 18. v Zalogu; pond. po sv. Vidu v Št. Vidu pri Blokah; 19. v Rovišah; pond. po sv. Trojici v Šentjerneji; sv. Alojzija dan v Moravčah in v Lašičah; pond. pred kresom v Bučki; 23. v Tržiši; na kresni dan v Št. Jurji pri Svibnjem, v Črmošnjah, Matejni vasi, Drnovem, v Loki, Bistrici (v Bohinji), Rovtah, (Planinsk. kant.), na Mirni, v Česnjicah, Ribnici, Višnji gori; pond. po kresu v Dvoru, v Šentjanžu na Dolenjskem pri Radečah; 24. Šent Jurij; dan pred sv. Petrom in Pavlom v Radečah; 27. v Strugah pri Cirkvi; 30. v Mozeljlu, v Zagorji (za Savo), v Mirni peči, na Mali gori, pri sv. Mohorji in na Rakeku; pond. po sv. Petru in Pavlu v Ljubljani in v Trnovem; torek po sv. Petru in Pavlu v Črnomlju; kvaterni četrtek v Škocijanu; drugo soboto po sv. Petru in Pavlu v Nemški loki.

Mali srpan ali julij: dan Marijinega obiskovanja v Št. Gothardu v Srednji vasi, v Kočevski Reki; 4. v Velikem gabru, v Žireh in na Krškem; 5. v Vidmu poleg Krke; pond. po sv. Urhu v Poljšnjiku, Slančjem vrhu in na Travi; četrtek po sv. Urhu v Žu žemberku; 9. v Tirni; drugo soboto po sv. Petru in Pavlu v nemški Loki na Kočevskem; 11. v Senožečah; 12. v Trebnjem, v Planini, v Kropi, v gorenji Planini in v Zg. Tuhinji; sv. Marjete dan v Jagnenci; 13. Starem Logu na Kočevskem; 17. v Zdenski vasi; pond. po sv. Marjeti v Vinici; torek po sv. Marjeti v Metliki; sv. Magdalene dan

v Hinah; 20. v Koprivniku; 23. v Banji Loki; 24. v Loki; 25. v Kočevji, na Vrhniki in v Narinu (Postojnsk.); pond. po sv. Jakobu v Kostanjevici, Lukovci, Smartnu pri Litiji in v Telčah; sv. Ane dan v Leskovcu pri podružn. sv. Ane v Višnji gori; 26. v Radoljci (za blago), na Bitnjah, v Bohinju, v Cerknici; 27. v Toplicah in v Vrhu (Idrijskem kantonu).

Veliki srpan ali avgust: 1. v Kranji (konjski), v Vinici in v Osilnici; drugo soboto po sv. Jakobu v St. Volbenku; 2. v Dolu; 5. na Gori pri Ribnici; ponedeljek po 2. v Ribnici; sv. Ožbalta dan v Krašnji, v Dolih, na Vidmu in v Vrhovcu (Kočevje); sv. Lorenca dan v Dvoru, v Rovtah (Vrhniški kant.), v Dobu, v Železnikih, Kamngorici, na Igu, na Travi, in pri svetem Lorencu na Temenici; 11. v Senožečah; v soboto pred angeljsko ned. v Krškem; 14. v Leskovcu, St. Vidu pri Vipavi; četrtek pred velikim Šmarnom v Toplicah; velikega Šmarna dan v Fari pri Kočevji; sv. Roka dan v Bistrici (Trebn. kant.), Ložu, na Vačah, v Hotavljah, Šmarji, Planini, Trebnjem in Cerkljah; torek po velk. Šmarnu v Metliki; 17. v spod. Idriji in Svirci; 20. v Zatičini; soboto pred sv. Jernejem v Mokronogu; 24. v Postojni, St. Jerneji, Kočevji, Loki in Kamniku; pond. po sv. Jerneji v St. Vidu (na Blokah); torek po sv. Jerneji v Novem mestu; 25. v Ambrusu za blago in živino; sv. Avguščina dan v Štrugah pri Cirkvi; 29. na Dobrovi.

Kimnovec ali september: 1. v Radečah, na Skaručni, v Višnji gori; 4. v Preski pri Medvodah; v St. Jurji pond. po sv. Tilnu; prvi pond. kim. v Vipavi; pond. po angelj. nedelji v Planini pri Črnomlju; 7. v Zagrađcu (fužinah); pond. pred mal. Šmar. v Premu; soboto pred mal. Šmar. na Veseli gori pri Rakovniku; 9. v Čermošnjah, v Lukovcu, v Vrhu (Idrijsk kant.), v Bušči vasi, v Vel. Laščah; pond. po mal. Šmar. v Ljubljani, Črnem vrhu, St. Vidu pri Zatičini in v Loškem potoku; 11. v Senožečah; 14. v Žužemberku; soboto po 14. v velikih Brusnicah (za živino); pond. po ned. Mar. ime. na Vinicah; 15. v Idriji, v Banji Loki, v Osilnici in na Rakeku; prvi pond. po križ. tedn. v Boštanju; 17. v St. Lambertu, kvat. torek v Šentjanžu na Dolenjskem pri Radečah; kvat. četrtek v Podvelbu (Col.) in Škocjanu; pond. po kvat. ned. v Senožečah in v Višnji gori; torek po kvat. nedelji v Črnomlju; 21. v Kranji (konjski), v Ribnici in v Zg. Tuhinji; 27. v Podbukovji in v Borovnici; pond. pred sv. Mih. v Bučki, sv. Mihaela dan v Drnovem, na Dovjem, v Rovtah, (Vrh. kant.), v Loki, Grosupljem, Mirni peči, Mengšu, Novi vasi (na Blokah), v Zaverših; ponedeljek po sv. Mihaelu v Kostanjevici in Litiji; torek po sv. Mihaelu v Metliki.

Vinotok ali oktober: 1. v Starem Trgu; 4. v Tržiču; prvi ponedeljek meseca pri Fari in na Jesenicah; ponedeljek po roženkr. nedelji v gornj. Logatcu, na Vidmu poleg Krke, v Šmartnem pri Litiji in St. Rupertu; torek po roženkr. nedelji pri sv. Heleni; sredo po roženkranski nedelji v Motniku, Zagorji (na Notr.): Zdenski vasi in Sturji; četrtek po roženkr. nedelji v Toplicah; drugi ponedeljek po roženkr. nedelji v Šentvidu pri Zatičini; ponedeljek sv. Frančišku v Vinici; 11. v Senožečah; četrtek pred sv. Terezijo v Sodražici, sv. Terezije dan v Kamniku in Idriji, ponedeljek pred letn. žegn. vsih cerkv v Kranjski gori; 16. v Kočevji; ponedeljek pred sv. Lukam v Bistrici (Trebn. kant.); sv. Luka dan v Lukovcu, v Kranji (konjski), v Postojni, v Radohovi vasi, v Sorici in v Boh. Bistrici (za živino); ponedeljek po sv. Lukežu na Krškem; v torek po sv. Lukežu v Novem mestu; 19. v Trnovem (na Notranj.); ned. po letn. žegn. v Radečah; sv. Uršule dan v Dovskem, v Cerkljah, v Lescah, v Žubni, v Jagnenci in v Zireh; ponedeljek po sv. Uršuli v Premu, pri sv. Križu; 24. v Dolu in Logatcu; ponedeljek pred sv. Simn. in Jud. v Rakitni; v Simn. in Jud. dan v Ipavi, Ložu, Mokronogu, Poljanah, Radoljci (za živino), na Skaručni, v Žužemberku in v Češnjah; v torek po sv. Simn. in Juda v Črnomlju; 30. v Zalogu.

Listopad ali november: 2. v Zagorji (za Savo) na Jesenicah, na Mirni in v Cirknici; ponedeljek po vseh svetn. v Višnji gori; 3. na Mirni; 4. v Preski pri Medvodah; ponedeljek po vernih duš dan v St. Jerneji (Kostanj. kant.); sv. Lenarta dan v Kropi; 6. v Velikih Laščah, v Mengšu, na Vrhniki; ponedeljek pred sv. Martinom v Moravčah; soboto pred sv. Martinom v Šentvidu pri Zatičini; sv. Martina dan v Moravčah; 11. v Dobručah, v St. Gothardu, v Bučki, pri Fari, na Igu, v Laščah, v Srednji vasi (Boh.), Razdrtem in Kranji (konjski); ponedeljek po sv. Martinu v Bistrici (na Notranjsk.), v St. Martinu pri Litiji in v Radečah; torek po sv. Martinu v Metliki; drugi dan po sv. Leop. v Ljubljani (8 dni); 19. na Raki; 20. v gorenji Planini; 21. Hotederski (za živino in blago); 22. na Slapu pri Ipavi; 23. v Mojstrani, pri sv. Lorencu na Temenici; 25. sv. Katarine dan v Loki, Zatičini in na Krškem; ponedeljek pred sv. Andrejem v St. Rupertu; sv. Andreja dan na Gočah, v Kočevji, Železnikih, Planini, na Kalu (Postojn.), v Tržiču, Turjaku in na Vačah.

Gruden ali december: 3. v Postojni, na Jesenicah; sv. Barbare dan v Kamngorici, Kamniku; 5. v Idriji; ponedeljek pred sv. Mikl. v Martinji vasi (Trebn. kant.); sv. Mikl. dan na Brezovici, v Bistrici (v Bohinj.), Bistrici, Žužemberku, Borovnici; pon-

deljek po sv. Mikl. v Litiji; torek po sv. Miklavžu v Metliki; prvi pondeljek v adventu v Boštanju (za živino in blago); prvi torek v adventu v Novem mestu; 9. v Mokronogu; sv. Lucije dan v gornj. Logatcu, Mengšu, Radoljci (za blago in živino), na Slapu pri Ipavi, v Senušah; 14. v Mišjem dolu; kvat. pondeljek v Zagorji (na Nostr.), Kostanjevici in Višnji gori; kvat. četrtek v Skocjani; torek po kvat. nedelji v Črnomlji; 21. v Krašnji; sv. Janeza dan v Idriji, v Radečah in na Vrhniki; nedolž. otroč. dan v Dobu, v Mirni peči; sv. Silvestra dan v Kočevji in v Zagorji (za Savo).

III. Na Koroškem.

Prosinec ali **jannar**: pondeljek po sv. 3 kralj. v Pliberku živin. semenj; 11. v Gmintu (vsako kvat. soboto pa živin. sem.); 13. v Beljaku (vsako kvat. sredo pa živ. sem.); v Milstatu in Strasberzi; pond. po 2. ned. po sv. 3 kralji v Št. Vidu.

Svečan ali **februar**: 3. v Frižah, v Paterjonu; pustnj. pond. v Kutarčah; pepel. sredo v Oberdravberzi; vsaki pond. v postu živ. sem. v Št. Lenardu; 24. v zgornji Beli; 25. v Tribingi; 26. v Oberdravberzi.

Susec ali **marc**: 4. v Milstatu in v Spitalu; 10. v Št. Mohorji; 12. v Lavamintu; 13. v Gminti; pond. po srednostni ned. v Pliberku za živino; tih četrtek v Cobercah; 14. v Št. Andreji; 17. v Pusarnici; 20. v Gribeni; vel. petek v Strasberzi; velikonoč. pond. v Oberdravberzi; 25. v Št. Lenardu; na sv. Ruperta dan v Velikovcu, 31. v Gradišah; zadnj. pond. v Ukvah.

Mali traven ali **april**: 1. v Renvigi; 6. v Trebižu; 23. v Milstatu; na sv. Jurja dan v Gutstanji in Blatogradu.

Veliki traven ali **maj**: 2. v Frižah, v Kaplji, v Redendolu in v Saksenberzi; 3. v Št. And. in v Terzi, v Lavamintu in v Oberdravberzi; pond. po sv. Florjanu v Črni pri Pliberku; 13. pri sv. Heni, v Št. Lenardu in Št. Mohorji; pond. po sv. Janezu Nep. v Smiheli pri Pliberku; 19. v Celovcu (14 dni); 26. v Ovšpergu (14 dni) na binkoštni torek pa v Podgorjah.

Rožnik ali **junij**: 9. Paterjonu; pond. po sv. Medardu v Pliberku za živino; 14. v Oberdravberzi; 16. v Traberku in Grajfenberzi; 24. v Gutstanji; 28. v Grajfenberzi; 30. v Pontafelnu.

Mali srpan ali **julij**: 2. v Kaplji; v ned. po sv. Marjeti v Gradišah, na sv. Jakopa dan v Strazberzi; na sv. Ane dan v Kutarčah in v Saksenberzi.

Veliki srpan ali **avgust**: Na sv. Ožbalta dan v Črni pri Pliberku; 11. v Belaku, v Št. Lenardu in v Strasberzi; 20. Frižah; 25. v Lavamintu in v nemškem Pliberku; 28. pa v Št. Andreji.

Kimovec ali **september**: pondeljek po sv. Egidiju v Pliberku; 19. v star. Dvoru; prvi pondeljek po mal. Šmartnu v Jezeru (Kapelsk. k.) za živ. in blago; 14. v Gradišah; 15. v Tribinji; 18. v Renvigi; 22. v zgor. Beli in v Traberku; 29. v Grajfenberzi, Pusarnici, Redendolu, Rožeci in v Št. Pavlu; v Št. Vidu pri sv. Mih. semenj 4 tedne, to je 14 dni pred in 14 dni po sv. Mih.; zadnji pondeljek v mesecu v Smihelu pri Pliberku in v Ukvah.

Vinotok ali **oktober**: 4. v Trebižu; 13. v Ovšberku in Cobercah; 16. v Pontafelnu in Trebižu; v Doberli vasi pondeljek pred sv. Lukam, ako ne pade v pondeljek; 18. Gutstanji, sv. Hemi in Milstatu; 20. v Blatogradu in Gmintu; 21. v Kutarčah in v Črni pri Pliberku; 27. v Celovcu, 28. Frižah, Kaplji, Št. Lenardu, Št. Mohorji in v Saksenberzi.

Listopad ali **november**: 8. v Malborgeti; 10. v star. Dvoru, v Oberdravberzi in v Paterjonu; 11. v zgor. Beli in Šmartnu pri Beljaku; pondeljek po sv. Lenardu v Pliberku; 18. v star. Dvoru; 24. v Oberdravberzi; 25. v Grajfenberzi; pondeljek po sv. Katarini v Cobercah; 28. v Oberdravberzi.

Gruden ali **december**: 1. v Št. Andreji; na sv. Miklavža dan v Strasberzi in v Velikovcu; 17. v Milstatu; kvaterni pondeljek (v adventu) v Paterjonu in 27. v Lavamintu.

Nova obrt.

Stefan Boucon,

stolar

Graške ulice št. 23. CELJE

se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu za napravo vsakovrstnega v njegovo stroko spadajočega dela.

Prevzame tudi vsako popravo stolov pletenih s slamo in žico.

 Cene nizke, delo solidno in trajno.

Nova obrt.

Ustanovljeno 1837.

C. KARINGER

trgovina pri knezu „Miloši“
v Ljubljani.

Velika zaloga *fine robe galanterijskega-norinberškega blaga in japonskih predmetov* na izbiro; *ženska ročna dela najkuspnejše vrste z vsakojakimi pripravami za vezenje najrazličnejše baže. Orožje (puške in samokrevci) z municijo zajamčeno, najboljše izdelki.*

Fine tu- in inozemske *parfumerije in toaletno blago; pisalno, risalno, slikarsko, popotno, toesko, pravo angleško ribarsko in kadilno orodje.*

Predrisarije za vezne uzorce in imenoznake (monograme) vsake vrste.

Velika izbira otroških igrac.

Vsa naročila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Jako nizke cene.

Slovenec k Slovincu!

Firma ŠTIBERNIK

Gelje, Rotovške ulice št. 2 poleg Dragotina Hribarja
priporoča svojo največjo zalogo najraznovrstnejših

— **klobukov** —

mehkih in trdih, v različnih barvah in oblikah, kakor garantirano pravi *zajčjeki kosmati in gladki, korint-rdeči, zeleni, rjavi in črni, pravi kastorji* le 45 gram. teški, v sortiranih barvah. Razno perje za lišp in perje za lovske klobuke.

Veliki izbor šifon- in berkail srajc belih in pisanih domačega izdelka, najmočnejši oksfort srajce za delavce, fine zavratnike in manšete, žepne rutice pisane in bele, platnene in iz šifona. Nogovice za gospode bele in barvaste, pletene in birkane, garantirano pravo angleško belo in pisana *karčuk perilo* popolnoma enako šifonu ali berkail perilu. Kravate vedno naj-noveje v vseh izvršbah in različnih barvah.

Svoji k svojim.

Točna postrežba.

Solidno blago.

Največji izbor.

IVAN KAPUS

narodni brivec

Graške ulice šte. 1. **CELJE.** Graške ulice šte. 1.

Priporočam se visokočastiti duhovščini, gospodom učiteljem, trgovcem in sl. občinstvu za vsa v mojo stroko spadajoča dela. — Zagotavljam dobro, hitro in ceno postrležbo.

na stolpih, dimnikih in poslojnih po najnovejšem zanesljivem načinu; popravljam pohabljene strelce ter je preizkušam z „elektronetrom“.

Priporočam slednjič tudi svojo dobro vrejeno

napeljavo strelovodov

 kjučarsko delavnico
v blagohotno uvaževanje. — Za trpežno in zanesljivo izvršitev jamčim.

Z odličnim spoštovanjem

JOSIP REBEK,

(prej K. AHČIN)

ključarski mojster, Ljubljana, Francovo nabrežje 13.

Jakob Zalaznik, Stari trg št. 21

priporoča vsakovrstno

nasladno pekarijo in kruh na vago klg. po 14, 16, 22, 24 kr.

kakor tudi

svež ržen kruh.

Priporoča se gg. gostilničarjem za mnoga naročila, katerim se na željo ob vsaki uri kruh na dom pošilja.

Ustanovljeno
1842

Brata Eberl

Ustanovljeno
1842

fabrikanta oljnatih barv, lakov in firnežev
napisna slikarja
pleskarsko podjetje za stavbe in hišno opravo
v Ljubljani
za Frančiškansko cerkvijo v hiši I. Vilharja št. 4.

Oljnate barve v ploščevinskih puščicah za prodajalce na drobno po 1 kilo in 1/2 kilo vsebine, najfinejše strte in po najnižjej ceni. (Občno priznanje.)

Jantarjev tlak za tla v šestih barvenih tonih, najtrajnejša tvarina za tla. Spiritni podsnovni in svetli lak za tla, ki se v enem dnevu lakirajo in zopet rabijo.

Angleški laki za kočije Nobles & Hoare.

Preparacijski, zračni, damar-lak, lak za hišno orodje, železo in usnje, mirtion (za pozlatovalce), terebin (sušilno sredstvo), dunajsko novo-meško terpentinsko olje.

Firnež le iz kranjskega olja, ki se ne sme zamenjati z navadnim firnežem v trgovini.

Kemične barve za posobne in dekoracijske slikarje, prstene barve za zidarje itd.

Velika zaloga norimberskih čopičev

priznано najbolje vrste, kakor tudi vseh drugih, v to stroko spadajočih predmetov.

Priporočava svoje pleskarstvo za stavbe in hišno orodje čast. duhovščini in p. n. občinstvu po mestih in na deželi najtoplejše, kajti lahko popolnem zadošča vsem zahtevam v tej stroki. Najina dosedanja dela so povsod občno priznali, in se nikdo skušati ne more, kar se tiče solidnosti in okusa ter nizke cene dela.

Posebno priporočava pleskanje hiš z oljnato barvo, kateremu se mora dati prednost pred vsakim apnenim barvilom, ker se dolgo drži in je le malo dražji. Hiše, ki so prav z dobro oljnato barvo in s pravo skrbnostjo napleska, od 20 do 30 let ni treba popravljati.

Opozarjava tudi častito občinstvo na predmete iz najine delavnice, razstavljene v obrtni razstavi deželnega muzeja „Rudolfinuma“.

JOSIP MATIČ v Celji

priporoča v velikej izberi, izvrstne baže in po nizkih cenah: kavo, surovo in oprazeno, zajamčenega čistega in finega okusa, vseh vrst; s'adkor v krutih, kockah in zmlet, čaj, najboljši pravi rum, čokolado, kakao, fine likere in vse vrste žganja, slane ribe, francoske in ruske sardine; salame, gnato, vsake vrste sira, makaroni, moko peštanskih parnih mlinov, scinsko mast, najfineje aizersko, laško, laneno in repično olje, dišave, riž, ječmenček, scee, toaletno in perilno milo, skrob, francoski in kremski ženof, pivo v steklenicah, Hofove sladne izdelke, mnogovrstne prave zdravilne (mineralne) vode, posebno pravi Liebigov meseni izleček, morske gobe, vino iz domačih in tujih krajev, šampanjca, sočirna in cettlična semena, deteljna, travna in mešana travna semena, zobanje za domače in inozemske pičice, golobe in kuretino itd.

Zaloga špicerijskega blaga, vina, delikates in južnega ovočja.

☛ Vnanja naročila se hitro izvrše. ☚

Največja izbira.

L. MIKUSCH

tovarnar dežnikov in solnčnikov v Ljubljani

Mestni trg šte. 15

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih
dežnikov in solnčnikov

v vseh velikostih in iz različnega blaga, priprostitih in elegantnih
— po najnižjih cenah. —

Prekupcem se razpošiljajo obširni ceniki zastonj in franko.

Najnižje cene.

Solidno blago.

Lepa oprava

Lekarna MAYR

pri „Zlatem jellenu“ pred frančiškansko cerkvijo

v Ljubljani

preskrbljena z dobrimi in svežimi zdravili, alopaticnimi, kakor tudi homeopaticnimi, priporoča slav. občinstvu svoja zdravila in specialitete, domače in tuje, kakor tudi živinozdravniške preparate.

Naročena zdravila se pošiljajo tudi hitro in po ceni s pošto, samo prosi se natančni naslov.

Peregrin Kajzel

v Ljubljani, stari trg števil. 13

priporoča slavnemu občinstvu
in prečastiti duhovščini svojo bogato zalogo

cerkvenih svečnikov, svetilnic, podob, barvanih oken v raznih slogih, posebno po najnovejši iznajdbi z vzbokanim steklom v mnogih barvah, kakor sploh vse v njegovo stroko spadajoče predmete, kot: stekleno, porcelansko in beloprsteno blago, oljnate podobne v okvirih in brez okvirjev, zrcala, lestnike, raznih svetilnic, posebno bliskovnih svetilk.

Prevzema tudi vsa steklarska dela in poprave pri cerkvah in drugih stavbah ter jamči za solidno in točno izvršitev.

J. GIONTINI v Ljubljani

priporoča

PESMI zložil Josip Cimperman.

Str. 190. Cena nevezanim 90 kr., vezanim z zlato obrezo 1 gld. 70 kr., po pošti 5 kr. več. — *Jos. Cimpermana pesmi* so jako ugodno presojevali „Zvon“, „Slov. Narod“, „Dom in Svet“, „Edinost“, „Laib. Zeitung“ itd. in tudi popolnem zaslužijo to jako ugodno oceno, le čitati je je treba in potem presojevati. — *Jos. Cimpermana pesmi* izražajo v vsem pravo in plemenito čutje v človeškem bistvu, ter se morejo, kar se tiče njih izvrstnosti, primerjati popolnem z znanimi pesnimi Gregorčiča, Jenka, Preširna in Vodnika. — *Jos. Cimpermana pesmi* omisliti in čitati mora vsak mladenič in mož, ki je nandušen in ima pravi pojem in razum za plemenite duševne proizvode domačega pesnika. Dobivajo se v vseh knjigarnah in pri založniku **J. Giontiniji v Ljubljani**.

Ferdinand Bilina & Kasch

v Ljubljani, Židovske ulice št. 1.

Jedina tovarna kirurških obvez v Ljubljani.

Priporočata svojo veliko zalogo *kilnih pasov* vseh baž lastnega izdelka, za katerih izvrstnost se jamči. Velika zaloga *kirurških aparatov*, ki so najbolj v rabi. *Jedina tovarna rokovic v Ljubljani*: glave, vojaške in irhaste rokovice v raznovrstnih barvah, kakor tudi veliko zalogo svilnatih, cvrnatih in volnenih rokovic različne baže, kravati in obramnikov najnovejšega dela. Umerjene irhaste rokovice se natančno izdelajo. Le pri nas je glavna zaloga pravega ameriškega *perila* (nepremočljivo gumasto perilo) vsega modnega novejšega dela.

— Vse blago prodaja se po najnižji ceni. —

Henrik Kenda

Ljubljana

Glavni trg št. 17.

Bogata zaloga

modercev, mufov,

vseh posamenterij,

raznovrstnega blaga in vseh
priklad

za šivilje

kot: čipk, baržuna, svile, tra-
kov, gumbov itd.

J. Sparovic

zlatar

V Ljubljani, Glavni trg 13

priporoča svojo

Z nova bogato vrejeno zalogo

najrazličnejših zlatnin in srebrnin.
Vsprejema tudi naročila novih v
njegovo stroko spadajočih del in
popravl, koje izvršuje točno, hitro
in po ceni.

Zlatnino, srebrnino, bisere in drage
kamene kupuje po najvišjih cenah.

 Blagovoljna naro-
čila naj se pošiljajo v
Ljubljano.

Matija Gerber (Josip Gerber)

na Kongresnem trgu št. 4 v Ljubljani

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in dobro urej-no

— knjigoveznico, —

v katerej more dela solidno in po jako nizkih cenah izvrševati. Nadalje
priporoča svojo veliko izber

slovenskih in nemških molitvenikov, svetih podob, roznih vencev itd.

Šolskega orodja

kakor: pisank in risank, ki se rabijo tukaj, risalnih blocks, risalnih desk,
svinčnikov, črnih, pisalnih plošč in črtalnikov itd.

Za šolske biblijoteke:

Ivan Tomšič: *Knjižnica slovenske mladine*, zvezek 1—3. obsegajoč: *Dragoljubi*,
Peter Rokodelič, *Sveća v nesreči*; Markič: *Priporočke za mladino*. P. S. Sekolov:
Narodne priporočke in Fr. Nedeljko: *Don Kišot iz la Manhe*.

Veliki izbor

Trgovina z suknenim, platnenim in manufakturnim blagom

Dragotin Vanič

v Celji, Graška cesta št. 1

priporoča slavnemu občinstvu in častiti duhovščini svojo veliko zalogo zgoraj navedenega blaga.

Nizke cene

TINKTURA ZA ŽELODEC,

TINGTURA RHEI COMPOSITA

prirejena po Gabr. Piccoli-ju, lekarnarju „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Ta *Tinktura za želodec*, sestavljena po večjem iz kineške rabarbare in kerhlikovega lubja, je uplivno zdravilo, ki polagoma ureja delovanje prebavnega organa, krepi želodec in izpraznjuje zažlembana čreva. — Dr. Hager, doktor filozofije in medicine itd. itd. v Frankobrodu n. O. in prof. Knapitsch, zaprise-

ženi sodnijski kemik v Ljubljani, sta to tinkturo za želodec preiskala in soglasno našla, da je ta tinktura iz samih zdravilnih, iz rastlinstva vzetih tvarin sestavljena in tedaj ni ta tinktura nikakor drastično dristilno sredstvo.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 steklenicami stane gid. 136. 55 steklenic pa stane gid. 526 in iznaša ravno malo manj teže kakor 5 kilogramov (pripravno tedaj za poštno ekspedicijo). Poštnino plača vedno naročnik.

KAROL HERZL

knjižovez

Gospodske ulice št. 28 **CELJE** Gospodske ulice št. 28

priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
za vezanje knjig od najprosteje do naj-
elegantnejše

kakor tudi za vsakovrstna

najfinejša galanterijska in sploh za vsa, v
njegovo stroko spadajoča dela,

katera izvršuje ceno, točno in trajno.

Naročila vsprejema tudi gospod Dragotin Hribar.

JOSIPINA ŠUMI

sladčičarska obrt v Ljubljani

na Kongresnem trgu (v Zvezdi) števil. 15

priporoča p. n. trgovcem in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo raznih
sladčičarskih izdelkov, ter navaja nastopno: *Čokolada* v vsakej ve-
likosti v tablicah od 1—65 kr. *Kakao prašek* (Cacao-Pulver) zakuhano na
mleko jako priljubljena pijača za male in odrasle. *Malinovec* (Himbeersaft)
liter 80 kr., na debelo ceneje. *Fine bonbone* iz čokolade in druge. *Roks* in
drops metinke in druge trgovske sladčice. Vedno v zalogi *crostlice* in *rože* za
okrašenje tort v vsakej velikosti. *Sadlin* (zolzne) kilo 80 kr.

Za *sv. Miklavža* in *Božič* vsakovrstne predmete za okrašenje božičnih
dreves, itd. itd. — Škatljice (*Bombonier*) jako fino izdelane, napolnjene z
bonboni, lepo ter času primerno darilo po vsakej ceni male in velike.

Vsa v to stroko spadajoča naročila izvršujem točno
ter po najnižji ceni.

Privatnim pošiljam le proti povzetju.

Najboljši način (metoda) štedenja.

Ena glavnih skrbi gospodarjajočega človeka mogla bi biti skrb za svojo in svoje obitelji prihodnjost, kar pa pri večjem delu prebivalstva vseh dežel tudi je. Da je skrb za prihodnjost potrebna, gotovo nihče ne dvomi; drugače pa je z vprašanjem: Kakó za prihodnjost skrbeti? Navadno se reši to vprašanje z nabiranjem blagá, s **štedenjem** (hraniti = štediti). To se pa lahko zgodi na več načinov: če se naloži prihranjeni denar v občne hranilnice, v poštné hranilnice, banke ali druge denarne zavode, ali pa tudi v kak obrt. Če se je na ta način nabrala večja ali manjša glavnica, kupi eden vrednostne papirje, drugi zemljišče ali hišo, ali pa posodi denar na mejnico ali dolžno pismo. — Vendar nobenemu, ki hrani ni le za to, da bi kolikor mogoče varno in na dobre obresti naložil svoj imetek, **ampak želi pred vsem smoter svojega štedenja**, t. j. nameravano predskrb **istinito tudi doseči**. Od teh želja je prva primerno lahko izpolniti, — ne pa zadnja; kajti, kedo vé, kako dolgo trpi življenje posameznika? Zató pa zgoraj navedeni načini štedenja ne morejo popolnoma zadovoljiti, vsaj ne v vseh slučajih. — Če se ozremo po krogu naših znancev, sprevidimo, da velikokrat poprej popolnoma zdravi ljudje v najboljših letih postanejo dela nezmožni, ali se ločijo iz življenja; ker pa se v takih štedenje in delo pretrga, ne more se doseči zaželjeni smoter, — predskrb za sebe in svojo obitelj. Vendar pa imamo način štedenja, ki nas ščiti in brani tudi v takih slučajih, in ta način je zavarovanje na človeško življenje v svojih različnih kategorijah. Ni nobenega stanu in poklica, nobenega bogatega, nobenega samskega in nobenega oženjenega, kateremu bi ena ali druga kategorija zavarovanja na življenje ne bila velike koristi. Ona preskrbi za slučaj, ko bi postal dela nezmožen in v starosti (invalidna in starostna upokojnina); ona preskrbi obitelji z zavarovanjem za slučaj smrti, udove z udovno upokojnino, sirote s sirotinsko upokojnino; ponuja sinovom glavnice, da lahko pričenejo trgovino ali obrt, hčeram doto, trgovca pa in tovarnarja odškoduje pri zgubah, ki jih dandanes tolikokrat trpé. Nikdo toraj ne more reči, da bi tudi zanj zavarovanje ne bilo koristno. — Pri vseh zavarovanjih za slučaj smrti dobi kontrahent zavarovano svoto, če bi bil tudi le en obrok zavarovalnine plačan.

To, kar zavarovanje na človeško življenje ponuja svojim zavarovancem, ne da se na noben drug način doseči, in se ne da z ničesar drugim nadomestiti. Svoje življenje zavarovati je toraj delo umnosti in previdnosti, česar bi toraj nikdo opustiti ne smel. — Kdorkoli se hoče o tem jasneje in drobneje podučiti, naj se obrne na „**Centralleitung des Beamtenvereines, Wien, IX/I, Kollingasse 15 und 17**“, kjer se dajejo podrobneja pojasnila. Pravila, prospekti, pogoji zavarovanja, računski sklepi, listi na ogled lista „**Beamtenzeitung**“, kakor interesantno knjižico „**Lebensregeln**“ pošiljajo se vsakemu zastoj in poštnine prosto. Naročijo se pa lahko z dopisnico, vendar pa se naj naznani, v katerem listu ali koledarju je dočnik čital predstoječi sestavek.

Josip Hočevar,

krojaški mojster

Graška ulica št. 14 **CELJE** Graška ulica št. 14

Priporoča velečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo veliko zalogo storjenih oblek za gospode in dečke po najnovjšem kroju in nizkih cenah. — Velik izbor sukna iz vnanjih, kakor tudi domačih svetovno priznanih tvrdk in fabrik.

Vsako naročilo se izvrši na željo v treh dneh ter se zagotavlja trajna in solidna postrežba.

ŠTEFAN STRAŠEK

čevljarski mojster

CELJE Graške ulice **CELJE**

se priporoča visokočastiti duhovščini, učiteljem in sl. občinstvu za napravo najboljšega obuvala.

Velika zaloga škornjev, čevljev, opank
za gospode, dame in otroke.

Naročila po meni zgotove se takoj z domačega ali inozemskega usnja najbolje kakovosti, solidno, elegantno in trajno.

Za mnoga naročila se priporoča **gorenji.**

Podpisani priporoča velečastiti duhovščini, kakor slavnemu občinstvu

čebelno voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem voščene zavitke, kakor

— **m e d** —

za prodajo v škaflih po 15, 20, 40 *kg* težkih prav po ceni. Za čebelarje *izvrstni garantirani pitanec* v škatljah po 5 *kg* á *kg* 50 kr. škatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. — Dobiva se med v satovji in pitanec v škaflih po 20—40 *kg* prav po ceni. Za *birno, Božič, Miklavža* itd. prodaja se raznovrstna *medenina* na debelo in drobno. Kupuje se tudi vsaki čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi *vosk* in *suh* *satovje*, po kolikor mogoče visoki ceni. — Za obila naročila se tople priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbi

OROSLAV DOLENEC, svečar in lectar, trgovina z medom i voskom,
Ljubljana, Gledališne ulice šte. 10.

„Pri zlatem
drž. jabolku“

J. Pserhofer-ja

lekarna na
Dunaji

I. okraj, Singerstrasse št. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, zaslužijo poslednje ime po vsej pravici, ker je zares jako mnogo bolezní, v katerih so te kroglice pokazale svoj izvrsten vspeh. Že več desetletij so te kroglice občno razširjene, mnogo zdravnikov jih zapisuje bolnikom in malo je rodovín, katerim bi vsaj majhne zaloge tega izvrstnega domačega sredstva manjkalo.

Od teh kroglic stane: **1 škatlja s 15 kroglicami 21 kr.**, **1 zavitek s 6 škatljami 1 gld. 5 kr.**, pri nefrankovanem poštnem povzetju **1 gld. 10 kr.** Kdor pa pošlje denar naprej, dobi franko doposlano: 1 zavitek škatljic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manje kakor en zavitek se ne more razpošiljati).

Prosi se razločno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in paziti na to, da je na pokrovu vsake škatlje podpis **J. Pserhofer**, kakor na pridjanem poduku, in sicer **z ru-**

dečimi črkami.

Mazilo za ozebljino *J. Pserhofer-ja*, 1 lonček 40 kr., s frank. pošiljatvo 65 kr.

Trpotčev sok proti nahodu, hripavosti, krčevnemu kašlju itd. 1 stekl. 50 kr.

Ameriško mazilo zoper protin 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog, cena škatljice 50 kr., s frankovano dopošiljatvo 75 kr.

Mazilo za odpravo guše (brahoro), stekleničica 40 kr., s frankovano dopošiljatvo 65 kr.

Životni balzam (Praške kaplj.) proti spridemu želodcu, slabemu prebavljanju itd. itd., steklenica 22 kr.

Angleški čudotvorni balzam, 1 steklenica 50 kr., majhna steklenica 12 kr.

Fijakarski prašek proti kašlju
itd. 1 škatlja
35 kr., s frankovano dopošiljatvo
60 kr.

Tannochinin pomada *J. Pserho-
fer-ja*, naj-
boljše sredstvo za rast lasi, 1
škatlja 2 gld.

Vseobčni obljiž od profesorja
Stuedel-na, do-

mače sredstvo za rane, otekline
itd., 1 lonček 50 kr., s franko-
vano dopošiljatvo 75 kr.

Vseobčna čistilna sol *A. W. Bal-
rich-a*. Iz-
vrstno domače sredstvo proti
nasledkom spridenega prebav-
ljanja. 1 zavoj 1 gld.

Razven tukaj navedenih zdravil so še vse v avstrijskih časnikih tu- in inozemske farmacevtične posebnosti v zalogi; katerih bi pa slučajno ne bilo, se takoj in točno oskrbijo. **Pošiljatve po pošti** se najhitreje izvrše, ako se denar naprej pošlje; večja naročila se pa tudi po poštnem povzetju pošiljajo.

Ako se denar naprej pošlje, (najbolje po poštni nakaznici), so poštni troški znatno nižji, kakor pri pošiljatvah z povzetjem.

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevar

Celje, Graška cesta št. 3

Velika zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, čokolade, kakao, riža, finega olja, vinskega kisa, raznovrstnega čaja, pravega ruma, slivovke sremske, kranjskega brinovca, kognac, vinskega žganja, najboljša štajerska in avstrijska vina v butilkah, malaga, madeira, sheri in raznega šampanjca, svinjske masti, masla, švicarskega in parmazanskega sira, ogrskih salam, sardel, sardin, makaron, južnega sadja, sliv, lešnikov, najboljše moke, vsakovrstnih popolnoma zanesljivih semen itd. itd. itd.

Raznovrstne mineralne vode.

Zagotavljam zanesljivo in najcenejšo postrežbo vkljub vsaki konkurenci.

ANDR. DRUŠKOVIČ

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 10

priporoča

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sključni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena

 štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni blizu vode, *neobhodno potrebne vodnjake za zabi-janje v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in z majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodo*; ravno tako se tudi dobivajo *esi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železolita gornja stojala, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe, ventile in železna okova.*

Za poljedelstvo vsake vrste orodja, kakor: *lepo in močno narejene pluge in plužna, železne in lesene brane in zobce zanje, motike, lopate, ro-nice, krampe itd.* **Tudi se dobiva zmirom svež dovski mavec (Lenge felder-Gips) za gnojenje polja.**

FRANC ČUDEN,

urur in juvelir v Trbovljah

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih

zlatih in srebrnih žepnih ur in verižic; stenske ure in pendel ure, prstane, uhane, zlate in srebrne ter z biseri,

kakor tudi vse v to stroko spadajoče stvari po najnižjih cenah.

Srebrne ure na valček (cilinder) po	6—8	gld.	—	kr.
Srebrne remontoir-fantasie po	7—9	"	—	"
Srebrne remontoir-fantasie z dvojnim pokrovom in na sidro (anker) po	10—15	"	—	"
Ure s kazalom časa in dni po	11—15	"	—	"
Ure s kazalom časa in dni z dvojnim pokrovom, prav močne	15—20	"	—	"
Nikelnaste s ključkom za navijati po	4—6	"	—	"
Nikelnaste verižice od 40 kr. do 2 gld.				
Pendel ure prav lepe in po ceni od	10—35	"	—	"
Budilke (Wecker) od	2—6	"	—	"
Žepne ure natančno regulirane od 1 gld. 50 kr. in više.				

————— **Vsa popravila hitro, dobro in ceno.** —————

Odlikovan v Trstu l. 1882.: Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

AVGUST DRELSE

Ljubljana (Kranjsko).

Vsake baže peči

po najnovejši konstrukciji, **bele in barvane** z najboljšega blaga, elegantne in cene.

C e v i

natik za dimnike z vetrovnim ravnalcem.

Okraski pri stavbah,

nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih,

neprežigljiva opeka

in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.

Zastopnik v Trstu

Schivitz & Comp.

Via della Zonta 5.

👉 Zaloga v Zagrebu, Trstu, Gorici in Reki. 👈

Izvoz na vse strani.

Moč in delovanje

angleškega čudotvornega balzama
in njega znotranja in zunanja uporaba.

Naj se pazi ra zamasek s kloukom, na tekst ra klouku in na varstveno znamko.

1. Ako postanejo zobje otlji ali gnjili, da se to zlo ne razširi: vzame se od tega balzama ena žličica z vodo v usta, ter se drži nekaj časa v ustih. Tako postanejo zobje zopet trdni. Dalje zapreči in ozdravi gnilobo in odvzame vse bolečine. To se mora nekaj dni ponavljati.

2. Ako se grlo od znotraj vname ali če je ranjeno, da se ne more ne pijača ne jed zavživati, se vzame žličica tega balzama z vodo pomešanega na dan dva- ali trikrat ter počasi povživa. To vzame vročino ter ozdravi grlo.

3. Tudi prežene in razdeli vetrove v truplu ter hladi jetra. V jetrah je balzam najboljšo sredstvo, da ubrani in uduši vnetje jeter; ogreje ob jednem želodec, ker je slab za prebavo in jedil zdržati ne more; zgubljeni tek se zopet dobi, sploh ta balzam krepi in služi čudovito. Op. Najboljši je, ako se ta balzam jemlje na koščeku sladkorja.

4. Ako leži katera oseba v omedlevici, mora se jej dati polna žlica tega balzama; v nekaterih minutih se zopet zavé in, ali ozdravi ali pa se lahko prepusti zdravnikom v daljno zdravljenje.

5. Ako ima kedo mrzlico, naj bo vroča ali hladna, in če bi tudi že bil jako bolan, naj se usta odpro in naj

se polna žličica tega balzama v usta vlije; ako bolnik še ni dolgo v tem položaju, okrevaj bo v četrt uri in ako zdravilo tudi v želodec pride, začne srčna žila biti, in če bi mrzlica tudi dolgo trpela, ozdravi bolnik po zavžitju tega balzama v nekaterih dneh in njegovo stanje se poboljša.

6. Tudi pomaga solznim in rudečim očem, ki so polne tekočine in vročine ter jih suši in hladi, odvzame jim rudečico in vse bolečine, če so tudi temne, meglene in če imajo tudi madeže odvzame vse, ako se krog oces z nekoliko kapljicami namaže.

7. Posebno zdravilo je za otroke zoper gliste; polovice žlice zadostuje ali pa še manj, (namreč po starosti otroka) in v nekaterih minutah jim postane boljše. Če se mladim kakor starim te izvrstne medicine zavžiti da, ne bo škodovalo. Posebno tudi

8. Zdravi ta balzam brez nevarnosti vse rane, naj si bodo vsekane ali zbodene, če se večkrat s tem zmoči, odvzame bolečino v kratkem ter odvrne palenje in gnjilobo, ako so luknje, se z brizgalnico napolnijo rane, potreba je, da se v rane vtaknejo valčiki, ker balzam namreč zdravi rane brez kacega primešanja čisto; ako bi pa rana debelo režala, mora se zašiti; ta balzam pa mora sploh dobro v rano priti, in se more le povečkratnem zmočenju zdraviti, tudi ni potrebno, da se na rano tople reči vežejo; ako pa se je tudi krč že k rani pridružil, ta balzam ga prežene.

9. Ako so rane že stare in zarastene z belim ali divjim mesom, mora se rana poprej z gorkim belim vinom dobro izmiti, potem še le se sme z balzomom pomagati, kateri oteklino, bolečine pa tudi belo meso takoj odvzame in ozdravi rane brez kacega znamenja. Seveda se ne more stara rana tako naglo ozdraviti, kakor nova, ker se mora poprej materija razkuhati, potem še le zdraviti.

10. Op. Zdravi tudi vse cevke čisto, če tudi se zde neozdravljive, naj si bo škoda tudi stara kakor hoče, da, celó stare odprte rane; tudi

11. Koze (osepnice), bradovice in razpoke na rokah, če tudi že začenjajo otekati.

12. Odvzame vse stare brazgovine ran, stare vreze, ako se do 40krat zapored mažejo.

Rane, ki se zdravijo s tem balzomom, ne zapaščajo brazgovin.

13. Ozdravi tudi šén, vročinske koze, ki se same narejajo.

Samo ta balzam zasluži zaradi svoje izvanredne zdravilne moči po vsej pravici ime „čudovorni balzam“, kar pričajo brozčevilna, vsak dan dohajajoča zahvalna pisma. Naj se pa skrbno varje, da se nismo tega edino pristinega balzama ne dobi kaka škodljiva posnema.

14. Odpre od zunaj tudi zlato žilo, ako se po zavživanju in mazanju s tem balzom omeči; posebno zvečer, preden se gre spat, smese le od zunaj vporablja, ker provzroči, da nepotrebna kri začne teči. Tudi zoper žgalino pomaga.

15. Dober je ta balzam tudi pri majhnih ranah vsled opeklin, naj bo že od ognja, kakor od vode ali olja, ako se rana hitro, ko se je kedo opekla, maže in zmóči s tem balzom; tako se ne narejajo mehurji, ampak izvleče vso vročino iz rane, in ako se rana že gnoji, jo tudi ozdravi.

16. Ako se večkrat voha ali noslja, in se ž njim temelj na glavi maže, prežene vse glavobole in krepi možjane, prežene medlenje, krepi spomin, ter zdravi kraste v nosu.

17. Ozdravi vse bule in tvóre, naj so postali od vdarcev ali sunenja, ter preobrne ranjeno mesto zopet v prvotni stan.

18. Pomaga posebno otrokom pri kozah, ker jih prežene, ako se da otrokom zavživati, kadar pa se začnejo kože sušiti, naj se maže s tem balzom, in gotovo ne bo po kozah nikakšnega sledú.

19. Pomaga tudi za slúh, ako se spušča v obolelo uho po nekaj kapljic, posebno tedaj, ako je nahod provzročil ušesno bolezen.

20. Dalje je tudi izvrsten za protin; ako se bolešno mesto s tem balzom nekaj kratí zmóči, polajša bolečine, odpre znojnice, da slabe snovi lahko hitro izhlapijo; ako se pa balzam zavživa, pomaga, da se protin tudi notranjih delov, kakor želodca, pljuč in jeter, kakor tudi vratú ne loti, in ako se to zavživanje nekaj časa ponavlja, ozdravi ta balzam vse.

21. Izkazal se je tudi kot dobro zdravilo, ter bil kot lek spoznan pri želodčnem krču, kakor tudi pri koliki in pri trganju po telesu, ako se nekaj dni zapored vporablja. Razven tega

22. Čisti prsi in prsne oteklino, polajšuje po nahodu povzročujoče bolezni, ako se večkrat, posebno zjutraj na tešče vživa. Dalje pa je dober tudi

23. za valentinovo bolenje, ako se po 40 dni zapored zavživa.

24. Ako kedo nima pravičnega trebljenja če tudi že več let ne, ali pa če ima premočno trebljenje, naj zavživa 5 dni zapored ta balzam, naj dva dni preneha in 8 dni zapored zopet zavživa, ako to do 20krat ponava, bo kar je preveč, zmanjšal, in kar je premalo, pomnožil.

25. Pomaga tudi pri belem toku, katera nima pravičnega toka, naj zavživa ta balzam, kakor zgoraj rečeno, in pomagalo ji bo.

26. Pomaga tudi zoper rudeči in beli pretok, kakor tudi zoper trdo zabasanje, katero se samo na sebi vidi sicer narobe, a je resnično. Ako se ta balzam nekaj dni zapored zavživa, bode bolje.

27. Tudi v kužnih časih dobro služi, kakor tudi pri nalezljivih boleznih, ako se večkrat, posebno zjutraj na tešče zavživa, tudi, ako je bolezen že v grlu, ker ozdravi vse kužne oteklino in mehurje, združuje in krepi moč in čisti kri.

28. Odpre vse zabasane velike žile, ozdravi obisti in brez daljnega nasilstva odvaja hipohondrično vlažnost, spravi jo v kratkem zopet v dobro stanje, odvzame vso melanholijo, ter provzroči, da začne jed zopet dišati.

29. Ker je zdravilo čisto oljnato in odmerjeno, pomaga pri vsaki starosti in pri vsaki spovzetjosti, zdravi bolezni mrzlih in vročih vzrokov, ohrani naravno mir in gorkoto, lahko se toraj ozdravi, česar je preveč v truplu ter ohranjuje truplo čisto gnjilobe.

30. Ako se ta balzam vsakih 8 dni ali vsaj vsakih 14 dni enkrat zavžije, je tako rekoč nemogoče, da bi se dotičnika mrzlica lotila, ali pa kaka druga bolezen, ker to zdravilo združuje želodec vedno čist, kakor tudi druge notranje dele telesa hrani pri dobrih močeh in pri primerjeni gorkoti.

Primoranje ali enkratni poskus bo gotovo več resnice dokazal, kakor priporočila in zapisila.

31. Slednjič pomaga ta balzam zoper vse prsne in pljučne bolezni. Navadno naj zavživajo odrasli po 40—50 kapljic na sladkorju. Za otroke zadostuje 10—20 kapljic na koščeku sladkorja zjutraj in zvečer.

12 steklenic stane 1 glđ. 80 kr., 5 ducatov s škinjico in poštnino 6 glđ.

Pristno se dobiva le v lekarni „pri angelu varhu“ (zum Schutzensel) v Pregradi pri Rogaški slatini (Rohitach-Sauerbrunn).

Vsaka steklenica mora imeti kovinski klobuk na zamašku, v katerega je vtisnjeno: „Lekarna pri angelu varbu v Pregradi, A. Thierry“, mora biti zamažena in imeti tako varstveno znamko, in taki tekst, kakor je na listku, ki je priložen. Vsi balzami, ki tega nimajo, niso pristni in so škodljivi, največkrat napravljeni iz ostrih snovi, kakor aloe i. t. d.

Dobiva se v dvojnih steklenicah. 6 steklenic stane 1 glđ. 80 kr., 50 steklenic stane 6 glđ. poštnine pristo.

Ta balzam, ako se zvečer ž njim maže najlažje prežene izpuščaje in spličke. Ta balzam izvrstno služi tudi pri vseh boleznih in ranah vseh domačih živali, notranje

FRAN KRAŠOVIC

pozlatar in podobar v Celji

se priporoča čast. duhovščini in farnim predstojnikom za prenovljenje
altarjev, tabernakeljnov, podob in okvirov, popravilo oljnatih slik,
sprejema pa tudi naročila
*novih altarjev in vseh v to področje spadajočih
del po nizki ceni*
in okusnim in stalnim delom postreči.

MARKO VIPOTNIK

sobni slikar in pleskar

Gospodske ulice (Herrengasse) št. 32, Celje

priporoča se čast. občinstvu
za izvrševanje vsakojakih v njegovo stroko spadajočih del.

Prevzeti mu je moči tudi najobširneje naročila ter je urno in ceno izvrševati.

*Priporoča se tudi za slikanje napisov na hiše, deske itd. po naj-
novejšem ukusu, trajno in ceno.*

MORIC RAUCH

steklar v Celji.

Velika zaloga vsakovrstnih steklenih, porcelanastih in glinastih izdelkov, najboljših petrolejevih svetilk in vsakovrstnih najfinejših oljnatih barv. Zaloga zrcal in podob v vseh velikostih v okvirih in brez njih.

Priporoča se tudi za vsakovrstna

steklarska dela pri novih stavbah

in vsprejema tudi vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno.

Hotel „pri Slonu“ v Ljubljani

Hotel I. vrste,

v sredi mesta, blizu poštnega in brzojavnega urada, ima 60 sob z vso ugodnostjo, salon, jedilnico in kavarno. Hotelski omnibus odhaja k vsakemu vlaku, ekvipaže v hiši. Tu je *jedino kopališče z Ljubljanskimi železnimi in šotnimi kopeli* jednake Francovim kopelim, pod vodstvom gospoda vladnega svetnika prof. dr. Valente in *parne, kropicne in kopeli v banjah*.

Antona Gnezde vdova,
lastnica.

HENRIK ZADNIKAR,

pasar in srebrar

sv. Petra cesta št. 17 LJUBLJANA sv. Petra cesta št. 17

priporoča se čast. duhovščini za napravo vseh cerkvenih posod iz bronu in srebra v vseh slogih, z zagotovilom dobrega dela in najnižje cene. Tudi sprejema stare reči za prenovljenje t. j. posrebrejenje in zlatenje.

Cena za posrebrejenje je nastopna: kadičnica s solničkom vred 3 gld. 50 kr.; altarni svečniki od 2 gld. 50 kr. do 3 gld. od enega; svetilnice od 6—15 gld.; križ za bandere za posrebrejenje in zlatenje 15—18 gld.; kelih s pateno na novo v ognji pozlatiti 15—20 gld.; monštranca od 20—40 gld.; strelovode od 3—4 gld.

